



GLASILO ZBORNICE
ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE
NEGE SLOVENIJE - ZVEZE
STROKOVNIH DRUŠTEV
MEDICINSKIH SESTER,
BABIČ IN ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV SLOVENIJE

ZUTRIP

XXVI | 8
November 2018

Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana



Uvodnik

Kako daleč je raztegnjena
elastika?

Delovna skupina za nenasilje v zdravstveni negi

Prepoznavanje in obravnava
zlorabljenega otroka

Načrti aktivnosti in strokovnih izpopolnjevanj v letu 2019

Regijska strokovna društva
Strokovne sekcije pri
Zbornici - Zvezi

"Pacient

JE LAHKO ŽE JUTRI
SLEHERNI DRŽAVLJAN,
VSAKDO OD NAS."

**GLAVNA UREDNICA:**

Monika Ažman

ODGOVORNA UREDNICA:

Ksenija Pirš

UREDNIŠKI ODBOR:

Irena Keršič, mag. Andreja Krajnc,
Suzana Habot, Marjeta Berkopec,
Anita Prelec

STROKOVNA RECENZIJKA:

Anita Prelec

LEKTORIRANJE:

Jelica Žalig Groc

NAKLADA:

15.360 izvodov

NASLOV UREDNIŠTVA:

UTRIP, Ob železnici 30 a, Ljubljana

Tel. št.: 01 544 5480

F.: 01 544 5481

TRR Zbornice – Zveze pri NLB, d. d.,

poslovalnica Tavčarjeva, Ljubljana
številka: SI56 0201 5025 8761 480

OGLASI:

Zbornica zdravstvene in babiške
nege Slovenije – Zveza strokovnih
društev medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Tel. št.: 01 544 5480

F.: 01 544 5481

trzenje@zbornica-zveza.si

**OBLIKOVANJE IN PRIPRAVA
ZA TISK:**

Barbara Kralj, PRELOM d. o. o.

www.prelom.si

TISK:

Salomon d. o. o.

**SPLETNA STRAN ZBORNICE –
ZVEZE:**

www.zbornica-zveza.si

Utrip (online)

ELEKTRONSKI NASLOV UTRIPA:

utrip@zbornica-zveza.si

SPREMEMBE V ZVEZI Z NASLOVI**POŠILJAJTE NA:**

clanarina@zbornica-zveza.si

ISSN 1581-3738

Revija izhaja 9-krat letno.

Datum izida: 5. 11. 2018

Fotografija za naslovnico:

Cilka Potokar, Jasli, 1955

(Foto: neznan,

Vir: arhiv Zbornice - Zveze)



SUV VOW

CITROËN C3 AIRCROSS NOVI KOMPAKTNI SUV ŽE OD 13.990 €

Za **#vseplati** vašega življenja.

Ob nakupu **katerega koli vozila Citroën** iz zaloge po sistemu staro za novo člani Zbornice-Zveze prejmejo

KOMPLET ZIMSKIH GUM BREZPLAČNO!

Ponudba velja do konca novembra 2018. Pokličite nas na številko 04 201 59 50 in se pustite zapeljati.



SPOZNAJTE GA V SALONIH

INSPIRED
BY YOU

CITROËN priporoča TOTAL. Povprečna poraba goriva: 3,4–6,5 l/100 km, emisije CO₂: 89–151 g/km, emisijska stopnja EURO 6 specifične emisije dušikovih oksidov 0,0136–0,0571 (NOx). Pri dizelskih motorjih je vrednost specifične emisije trdnih delcev 0,00003–0,00113 g/km, število trdnih delcev pa 0,01–11,70×10¹¹. Oglikov dioksid (CO₂) je najpomembnejši toplogredni plin, ki povzroča globalno segrevanje. Emisije onesnaževal zunanjega zraka iz prometa pomembno prispevajo k poslabšanju kakovosti zunanjega zraka. Prispevajo zlasti k čezmerno povišanim koncentracijam prizemnega ozona, delcev PM₁₀ in PM_{2,5} ter dušikovih oksidov.

AVTOHIŠA KRANJ d.o.o., Ljubljanska cesta 22, 4000 Kranj, tel 04 201 59 50



Kako daleč je raztegnjena elastika? Je raztegnjena do konca ali ...?

◆
Monika Ažman,
predsednica Zbornice - Zveze

Fotografija: arhiv Zbornice - Zveze

Sredi septembra je pred Državnim zborom zapriseгла 13. slovenska vlada. Bolj vraževerni so se že pred zaprisego ministrov odločili, da to zagotovo ne pomeni ničesar dobrega, drugi se na trinajstico in vse v povezavi z njo počvižgajo. Prvih sto dni vladanja, tudi ministra za zdravje gospoda Sama Fakina, se bo resda izteklo šele na štefanovo, na dan samostojnosti in enotnosti, a glede na to, da so razmere v zdravstveni in babiški negi kritične kot že dolgo ne, bi pričakovali, da bo imel za prve sogovornike prav tiste, ki v zdravstvenem sistemu predstavljamo 50 % vseh izvajalcev – torej medicinske sestre in babice.

Resnici na ljubo je sprejel predstavnike sindikatov, ki predstavljajo vse zdravstvene delavce. Tisti, ki predstavljajo interese naše poklicne skupine, so neposredno po obisku za 5. december 2018 odločno napovedali stavko.

Naslovi, ki v zadnjih mesecih pretresajo tiskane in tudi vse druge medije so naslednji: »Poslujejo pozitivno, manjka sester in zdravnikov«, »Takoj bi zaposlili 15 sester«, »Zadnjih deset let se je število delavcev v zdravstvu povečalo za 4000«, »Fakin prilil olja na ogenj: Medicinske sestre v celodnevno stavko«, »Dovolj jim je besed, decembra bodo stavkali«, »Fakinovo sporočilo javnim zdravstvenim zavodom: Ni dedka Mraza, ki bi pokrtil izgube« in še in še jih je.

Če kdo, potem se zagotovo zaposleni v zdravstveni in babiški negi še kako zavedamo, da dedek Mraz pa niti Miklavž in Božiček že dolgo, dolgo niso prinesli niti najskromnejših daril, s katerimi bi si olajšali delo s pacienti/varovanci. Prav medicinske sestre, babice, zdravstveni tehniki, bolničarji - negovalci smo tisti, ki igramo različne vloge: najprej vlogo strokovnjakov v okviru svojih profesionalnih kompetenc, nato večkrat vloge motivatorjev, tudi mediatorjev, organizatorjev, povezovalcev, vloge dobrih vil, mož in klovnov z rdečimi noski, ki prinašajo sonce in nasmeh upanja vsem, za katere skrbimo. Ne nazadnje prinašamo tudi darilo v obliki izboljšanja počutja in zdravja.

Že dolgo, dolgo pa nismo bili deležni niti posluha, da se v težkih delovnih pogojih še dodatno izčrpavamo, da prihaja do še več nezadovoljstva in slabih medosebnih odnosov, da morda prav zaradi tega tudi več obolevamo. Na ves glas že dolgo opozarjamo, da smo del dolgožive družbe tudi zaposleni v zdravstvenem in socialnem varstvu. Devet tisoč, pretežno žensk, šteje najštevilčnejša skupina izvajalcev zdravstvene, babiške nege in oskrbe, ki je že dopolnila abrahama in se bo v naslednjih desetih letih upokojevala. S tem je krog sklenjen. Vrstijo se odhodi na delo v tujino. Ob krepitvi gospodarstva se dogaja celo zapuščanje poklica, česar v državi doslej nismo zaznavali.

Seveda ne smemo pozabiti na mlade sodelavke in sodelavce, ki so šele na začetku svoje poklicne poti. Večkrat je slišati, da niso pripravljeni na delo, na prevzemanje odgovornosti, da ne zmorejo hitrega tempa. Mar res? Se kdaj vprašamo, ali smo jim sploh ponudili možnost, da jih uvedemo v delo, da dodobra spoznajo vse procese, organizacijo dela, odstopanja, nevarnosti, ki so na tako odgovornem področju, kot je skrb za zdravje/življenje ljudi, navzoče na vsakem koraku. Družba pa prav od teh mladih ljudi na drugi strani pričakuje tudi naravni prirastek, ki bo poskrbel, da slovenski rod ne bo izumrl in bo država lahko tudi v prihodnje krepila svoj bruto družbeni prihodek.

Vsega tega se v vodstvu strokovne organizacije še kako zavedamo. Pozorno sledimo tudi sporočilom, v katerih nam opisujete zgodbe s svojih delovišč. Opozarjate nas, da niste številke, da ste ljudje, ki se zavedate pacientovih pravic, moralne, etične in kazenske odgovornosti. Da vse, kar delate, delate za dobro ljudi, pacientov, ki za nastale razmere v zdravstvu zares niso nič krivi. Da prav zaradi tega niste/nismo sposobni tudi zares odločno stavkati in pokazati, da brez nas zdravstveni in tudi socialnovarstveni sistem počepne v prvih 24 urah. Da ne razumete ministra Fakina, ki govori o večji prilagodljivosti in prerazporeditvah znotraj javnih zdravstvenih zavodov. Medicinske sestre, babice, zdravstveni tehniki in bolničarji - negovalci nismo škatle, niti stroji, da bi jih lahko premetavali z oddelka na oddelek, prepeljali iz kraja v kraj, da bo proizvodnja tekoče stekla, smo požrtvovalni strokovnjaki, ki izvajamo eno temeljnih dejavnosti sleherne družbe, skrbimo za zdravje in blaginjo ljudi – je jasno vaše sporočilo.

Zagotavljamo vam, da vodstvo organizacije ne stoji križem rok. Za prvi sprejem pri ministru, s katerim smo v različnih predhodnih vlogah že dobro sodelovali, imamo pripravljene

tako številke kot tudi vsebinske dokumente. Modra knjiga standardov in normativov je pripravljena že predolgo, zato ne vidimo razlogov, da je ne bi začeli implementirati v prakso. K temu bo še kako pripomogel tudi 38. člen novele Zakona o zdravstveni dejavnosti (ZZDej-K), katerega vsebinski del je dokument Kompetence in poklicne aktivnosti izvajalcev v dejavnosti zdravstvene nege.

Bodo pa naša sporočila politikom tudi v prihodnje jasna, da časa za usklajevanje ni več, potrebno je takojšnje ukrepanje. Brez izdatne pozornosti do izvajalcev zdravstvene, babiške nege in oskrbe ni mogoče pričakovati izboljšanja na tem

področju. Poklic bodo zapustili še tisti, ki danes kljub težkim pogojem še vztrajate, ker imate radi svoje delo, ker vas to bogati in izpopolnjuje. Novih sodelavcev na trgu ni in jih tudi nimamo kje vzeti. Naša osnovna naloga je ščititi poklicni in strokovni interes strokovnjakov zdravstvene in babiške nege ter pri tem delovati v korist pacientov.

Kot predsednica Zbornice – Zveze se skupaj z najožjimi sodelavci zavedam velike odgovornosti. Odgovornosti za posredovanje podatkov, ki jih predstavljamo v javnosti, ki so pomembni za oceno

delovanja in strateško načrtovanje razvoja zdravstvene in babiške nege ter oskrbe in so v interesu medicinskih sester, babic, zdravstvenih tehnikov in bolničarjev - negovalcev. Odgovornosti za spremljanje kadrovske politike in načrtovanja potreb po zaposlovanju medicinskih sester, babic, zdravstvenih tehnikov in bolničarjev - negovalcev v R Sloveniji.

Priložnost, kot predsednica zares močne strokovne organizacije z bogato zgodovino, vidim v močni povezavi s sindikati in drugimi organizacijami, s katerimi lahko uspešneje rešujemo problematiko delovnih razmer in vrednotenja dela medicinskih sester, babic, zdravstvenih tehnikov in bolničarjev - negovalcev na vseh ravneh in v vseh okoljih.

V zadnjih mesecih sem večkrat javno poudarila, da se je »elastika raztegnila do konca« in ob tem tudi dodala, da bom v primeru, če se sindikati odločijo za stavko, to tudi podprla. Prav to vam sporočam tudi s tem pismom. Želim, da smo v teh ključnih trenutkih povezani, enotni in složni. Le s tem in svojim odgovornim ravnanjem bomo jasno opozorili, da gre zares, da gre za nas in paciente. In pacient je lahko že jutri sleherni državljan, vsakdo od nas. Hvala za zaupanje z zavezo, da skupaj dosežemo tisto, kar si vsi skupaj zares tudi zaslužimo.

Individualen pristop k reševanju težav z uhajanjem urina

ABENA®

Dobra oskrba pri inkontinenci je vsota manjših dejavnikov, ki se združijo v en sam holističen pristop. Glavni trije elementi holističnega pristopa pri oskrbi inkontinence so:

- prava izbira pripomočka za inkontinenco,
- previdna in ustrezna nega intimnih predelov ter
- skrb za higieno – vse od uporabe rokavic do končnih odpadkov.

Znanje in ustrezna obravnava posameznika s težavami z inkontinenco sta pomembna, vendar nista dovolj. Ključ do dobre oskrbe pri inkontinenci leži v interakciji med različnimi praksami, navadami ter izbiro pripomočkov pri vsakodnevni oskrbi oseb z inkontinenco. Holistična rešitev pri inkontinenci naj bo prilagojena in izvedena tako, da pomaga k izboljšani kakovosti življenja in omogoči kar se da enostavno življenje z inkontinenco.

1. Prava izbira pripomočka za inkontinenco

Pri izbiri pripomočka za inkontinenco nečimrnost in svoboda gibanja velikokrat zmagata nad potrebno vpojnostjo in stroškom. Kadar izbiramo ustrezno velikost in kakovost pripomočka, ne smemo pozabiti na ustrezno vpojnost le-tega glede na individualne potrebe posameznika. Pripomočki, ki omogočajo zračenje kože, imajo mehko vpojno površino,

ki posrka urin in ga zadrži v vpojnem jedru, s čimer preprečuje stalno vlažno kožo in s tem možnost nastanka inkontinenčnega dermatitisa.

2. Previdna in ustrezna nega intimnih predelov

Pri prekomerni izpostavljenosti urinu in blatu je koža zelo dovzetna za različne težave. Naravna zaščitna funkcija kože je oslABLJENA, zato sta zaščita in vlaženje kože bistvenega pomena, da se izognemo vzdraženosti kože ali hujše, inkontinenčnemu dermatitisu, ki posledično lahko vodi do poškodbe kože zaradi pritiska. Različne stopnje poškodb kože ali prisotnost inkontinenčnega dermatitisa potrebujejo tudi drugačen pristop k negi in zaščiti kože.

3. Skrb za dobro osebno higieno pri inkontinenci omogoča boljše počutje, zmanjša možnost prenosa bakterij ter preprečuje razne infekcije.

Zaščitne rokavice so nepogrešljive pri oskrbi oseb z inkontinenco. Negovalci morajo pri negi vedno uporabljati kakovostne zaščitne rokavice, da bi se izognili okužbam in prenosu le-teh. Pomembno je, da se rokavice med posameznimi delovnimi procesi redno menjajo. Pri negi oseb z inkontinenco se priporoča uporaba zaščitnih rokavic Abena iz latexa ali nitrila.



Nudimo vam možnost, da se seznanite z našimi izdelki in jih tudi testirate. Bi želeli prikaz praktične uporabe izdelkov? Pokličite nas, z veseljem vam bomo svetovali. Kontakt: 01/530 47 70, info@abena-helpi.si

Abena-Helpi – zanesljiv partner

13

DELO ZBORNICE - ZVEZE
POVABILO NA 12. KONGRES
ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE
SLOVENIJE



3

KAKO DALEČ JE
RAZTEGNJENA
ELASTIKA?



21

RAVNANJE Z ZDRAVILI

85

NAČRTI AKTIVNOSTI IN STROKOVNIH
IZPOPOLNJEVANJ V LETU 2019
REGIJSKA STROKOVNA DRUŠTVA
STROKOVNE SEKCIJE PRI ZBORNICI - ZVEZI



47

DELOVNA SKUPINA ZA
NENASILJE V ZDRAVSTVENI NEGI
PREPOZNAVANJE IN OBRAVNAVA
ZLORABLJENEGA OTROKA



27

IZID UČBENIKA "TEMELJI
MODELOV, TEORIJ IN PRAKSE
ZDRAVSTVENE NEGE"

UVODNIK

- 3 Kako daleč je raztegnjena elastika?
Je raztegnjena do konca ali ...?

DELO ZBORNICE - ZVEZE

- 8 Vroča jesen
12 Pravilnik o vrstah zdravstvene dejavnosti in obveznostih izvajalcev zdravstvene dejavnosti, ki so pridobili dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti pred uveljavitvijo ZZDej
13 Povabilo k sodelovanju na 12. kongresu zdravstvene in babiške nege Slovenije 2019

JAVNA POOBLASTILA ZBORNICE – ZVEZE

- 14 Kratek vodič o napotitvi na licenčni izpit

IZ ZGODOVINE

- 18 Zborniki s strokovnimi prispevki simpozijev in kongresov Zbornice – Zveze

AKTUALNO

- 21 Ravnanje z zdravili
27 Izid učbenika »Temelji modelov, teorij in prakse zdravstvene nege«

PREDSTAVLJAMO VAM

- 28 Starejši kot sedanost in prihodnost družbe – kakovostno staranje v EU in doma
31 Medgeneracijske razlike v delovnem slogu in delovnih vrednotah

MEDNARODNA SREČANJA

- 34 Udeležili smo se 28. svetovne konference »Nursing Diagnosis and Midwifery«
36 Udeležili smo se 4. kongresa medicinskih sester in tehnikov Bosne in Hercegovine
38 3. simpozij paliativne oskrbe z mednarodnim sodelovanjem v Našicah na Hrvaškem

PRIDOBIVAMO NOVA ZNANJA

- 40 Bolezni vek in orbite
42 Srčno-žilne bolezni in preventivni programi v ambulantni družinske medicine

IZ DRUŠTEV

- 43 DMSBZT Ptuj – Ormož: Kronična rana – Celostna obravnava bolnika z veno golenjo razjedo
45 DMSBZT Gorenjske: Potovanje v Lizbono in strokovni ogled bolnišnice

- 46 Dan odprtih vrat na Zbornici – Zvezi ob mednarodnih dnevih boja proti nasilju nad ženskami

47 PRIPOROČILA**Prepoznavanje in obravnava zlorabljenega otroka**

Priporočila smo oblikovali tako, da lahko vsakokratno prilogo Utripa iztrgate, da bi jo lažje in bolj učinkovito uporabili na svojih delovnih mestih.

- 56 DMSBZT Ljubljana: Upravljanje s čustvenimi stanji v procesu zdravstvene nege
57 DMSBZT Ljubljana: Predavanje o kronično venski bolezni v sekciji upokojenih medicinskih sester
58 DMSBZT Ljubljana: Jesenski izlet zpokojenih v Slovenske Konjice, Žičko kartuzijo in Boč
59 DMSBZT Ljubljana vabi na učno delavnico Akupresure in refleksne masaže stopal
59 DMSBZT Ljubljana vabi na decembrski ženski večer "Nega obraza za ohranjanje zdrave, mladostne kože"
60 DMSBZT Maribor: Klinični večer v oktobru
61 DMSBZT Maribor: Ohranjanje zdravja in dobrega počutja
62 DMSBZT Maribor: Aktiv upokojenih medicinskih sester, članic in članov

IZ DELA ZDRAVSTVENIH ŠOL

- 64 Odmev iz prakse: Izobraževanje mentorjev, ki sodelujejo pri izvedbi praktičnega usposabljanja študentov Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani
66 12. šola za klinične mentorje – Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin
68 Družina srečnih maturantov na Srednji zdravstveni in kemijski šoli Šolskega centra Novo mesto
70 Šolski center Nova Gorica, Zdravstvena šola Nova Gorica: Naj rožnati oktober traja vse leto
72 Srednja zdravstvena šola Murska Sobota: Druženje mladosti in modrosti
73 Srednja zdravstvena šola Celje obeležila rožnati oktober

ŽIVIMO ZDRAVO

- 74 Ko mleko, ki sploh ni mleko, najslajše mleko postane
78 Vaje za koordinacijo, I. del

79 NAGRADNA KRIŽANKA Tosama d. o. o.**80 IZOBRAŽEVANJA****85 NAČRTI AKTIVNOSTI IN STROKOVNIH IZPOPOLNJEVANJ V LETU 2019**

- 85 Regijska strokovna društva
91 Strokovne sekcije pri Zbornici – Zvezi



Vročja jesen

◆
Anita Prelec



Prav lep, topel in politično vroč je bil mesec oktober. Jesenske barve so nas spremljale povsod – še najbolj izrazito v naravi. Pa pogledjmo najbolj aktualno delo in dogodke Zbornice – Zveze.

1. in 2. oktober

Na povabilo regulacijskega organa zdravstvene in babiške nege Kosova sta se predsednica in pravni sodelavec Andrej Vojnovič odzvala prošnji izmenjave dobrih praks na področju vodenja registra in izdajanja licenc za izvajalce zdravstvene in babiške nege. Na dvodnevem obisku so gostitelji poleg omenjenih predstavitev in izmenjav mnenj organizirali tudi sestanke z nekaterimi izobraževalnimi institucijami ter predstavniki Ministrstva za zdravje Republike Kosova. Posebno srečanje je bilo namenjeno tudi z vodstvom Kliničnega centra Priština.



Monika Ažman s predstavniki Ministrstva za zdravje Republike Kosovo (Fotografija: arhiv Zbornice - Zveze)

3. oktober

Predsednica se je udeležila sestanka z managementom zdravstvene nege UKC Ljubljana in predstavnico perfuzionistov UKC Ljubljana. Na sestanku je bila na kratko predstavljena zelo specialna in izredno zahtevna dejavnost, ki jo v naši državi izvajajo za to usposobljeni strokovnjaki s področja zdravstvene nege. Na podlagi sestanka bo dana pobuda na našo strokovno organizacijo o dosledni opredelitvi in ureditvi omenjenega področja, tako strokovni, regulacijski kot finančni. Pogovori bodo še potekali.

4. oktober

Potekala je 61. seja Odbora strokovnih sekcij, na kateri so se predsednice in predsedniki strokovnih sekcij seznanili z aktualnimi dogodki v okviru krovne organizacije, poslušali poročilo

o delu Upravnega odbora Zbornice – Zveze ter poročilo sej razširjenega strokovnega kolegija za zdravstveno in babiško nego. Predstavljeno je bilo tudi polletno finančno poročilo o delovanju strokovnih sekcij, ki je pozitivno. Predsednica se je ob tem vsem iskreno zahvalila za veliko opravljenega dela na področju izobraževanja, ki je in mora ostati tudi v prihodnje temelj delovanja strokovne organizacije. Navzočim so bile predstavljene tudi nekatere možnosti e-izobraževanja, ki mora v prihodnjem letu tudi zares zaživeti. Pomemben del seje je bilo tudi oblikovanje načrta izobraževanj vseh 32 strokovnih sekcij za leto 2019, ki je objavljeno v nadaljevanju glasila Utrip.

5. oktober

Predsednica Zbornice – Zveze Monika Ažman se je dopoldne udeležila strokovnega srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji v Ljubljani, na katerem je sekcija obeležila 30-letnico svojega delovanja, popoldne pa srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji, ki je v Portorožu praznovala svojo 40. obletnico. Obe sekciji sta prejeli priznanje Zbornice – Zveze.

8. oktober

Vodstvo Zbornice – Zveze se je sestalo s predsednikom Klemnom Markežem in podpredsednico Marijo Špelič, predstavnikoma Strokovnega združenja izvajalcev zdravstvene in babiške nege Slovenije. V razgovoru so se dotaknili aktualnih dogodkov na področju zdravstvene nege, možnosti izvedbe sistemskih rešitev znotraj zakonskih okvirjev in skupnih pričakovanj z obeh strani.

9. oktober

V prostorih Zbornice – Zveze je potekal 1. sestanek Komisije za zasebno delo v novi sestavi, za predsednico so člani komisije izbrala Liljano Klančnik. Komisiji želimo uspešno delo.

10. oktober

Izvršilni odbor Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu se je sestal na redni seji in pripravil načrt dela za leto 2019.

Delovna skupina za nenasilje v zdravstveni negi je na delovnem sestanku oblikovala Priporočila za prepoznavanje in obravnavo zlorabljenega otroka, ki jih najdete na sredinskih straneh te številke Utripa, ter vsebine **dneva odprtih vrat**, na katerega vas vljudno vabimo **7. decembra 2018**.

Delovna skupina za pripravo nacionalnih protokolov je obravnavala protokole, ki so prispeli na njihov naslov in nekatere posredovala v potrditev upravnemu odboru.

Podpredsednik Zbornice – Zveze Jože Prestor se je udeležil strokovnega srečanja Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji v Dornavi in podelitve priznanj za dosežke na ožjem strokovnem področju.

11. in 12. oktober

V majhnem mestu Senec na Slovaškem je potekala 108. redna skupščina Evropskih združenj medicinskih sester (EFN), ki sta se je udeležili predsednica in izvršna direktorica Zbornice – Zveze. Od 36 članic federacije se je zasedanja udeležilo kar 33 držav oz. njihovi predstavniki, ki so obravnavali najbolj aktualne dogodke v zdravstveni negi v Evropi. Posebno pozornost so udeleženci namenili predstavitvi kampanje **»Nursing Now Campaign«**, ki jo je orisal lord Nigel Crisp, soproredsedujoči kampanji. Kampanja je triletni projekt, ki temelji na sodelovanju parlamentarne skupine Združenega kraljestva s Svetovno zdravstveno organizacijo (WHO) in Mednarodnim svetom medicinskih sester (ICN) in katere akcije potekajo že v 50 državah. Kampanja sporoča, da je največjega pomena za izboljšanje zdravja v svetu opolnomočenje medicinskih sester, ki predstavljajo polovico vseh zdravstvenih delavcev na svetu. Osrednje sporočilo politikom in uporabnikom zdravstvenih storitev je zavedanje, da so prav medicinske sestre tiste, ki lahko prispevajo največ pri zdravstveni dostopnosti za



Elizabeth Adams, predsednica EFN, Monika Ažman, Anita Prelec, Paul de Reave, generalni sekretar EFN (Fotografija: arhiv Zbornice – Zveze)

vse, pri zagotavljanju primarne zdravstvene oskrbe in preprečevanju in obvladovanju kroničnih nenalezljivih bolezni sedanjega časa. Prisotni na skupščini smo se zavezali, da se bomo pridružili kampanji na ravni držav in lokalnih skupnosti **vse do leta 2020**, ko bo leto zdravstvene nege. Kampanja bo tudi del izvedbenega načrta Zbornice – Zveze v prihodnjih letih.

Naslednja pomembna zaveza, ki so jo sklenili udeleženci skupščine, se je nanašala na »EFN Manifesto«. Deklaracija EFN je usmerjena v prihajajoče volitve poslancev Evropskega parlamenta, ki bodo potekale med 23. in 26. majem 2019. Do konca leta bodo pripravljena ključna sporočila, ki jih bomo članice EFN sporočale kandidatom za evropske poslance v lastnih državah. O vsem dogovorjenem vas bomo sprti seznanjali in poskrbeli, da bodo prava sporočila prejeli tudi slovenski kandidati.

15. oktober

Članice Častnega razsodišča I. stopnje so obravnavale prejeta sporočila.

16. oktober

Na 40. seji se je sestel odbor regijskih strokovnih društev. Na seji so potrdili zapisnik 39. redne seje z dne 19. 6. 2018 in pregledali realizacijo sklepov. Anita Prelec je navzoče seznanila z aktualnimi dogodki Zbornice – Zveze in jih povabila na kongres leta 2019. Predsednice in predsednik so poročali o aktualnih novostih v regijah.

Sestel se je izvršilni odbor Sekcije medicinskih sester in babic. Po odstopu predsednice Mateje Pogorelc je začasno vodstveno mesto prevzela Karolina Kovač.

17. oktober

Skupen projekt Zbornice – Zveze in Zdravniške zbornice o cepljenju in osveščanju zdravstvenih delavcev se je v oktobru zaključil s strokovnim srečanjem in veliko udeležbo več kot 200 udeležencev. Predavanju so se pridružili tudi študenti medicine, ki so za projekt Imuno, predstavljen v rednem programu strokovnega srečanja, prejeli evropsko nagrado.

18. oktober

Prvič so se sestali člani programsko-organizacijskega odbora 12. kongresa zdravstvene in babiške nege, ki bo potekal 9. in 10. maja 2019. Vljudno vabljeni k aktivni udeležbi. Posebne pozornosti bo na prihajajočem kongresu deležna plakatna sekcija. Vse podrobnosti najdete na naslednjih straneh in na spletni strani www.zbornica-zveza.si.

Potekal je tudi sestanek članic Delovne skupine za paliativno zdravstveno nego, ki so med drugim obravnavale tudi evalvacijo specialnih znanj s tega področja in se že pripravljajo na novo izvedbo v letu 2019.

19. oktober

V dvorani Julijana Domus Medica – Domu zdravništva v Ljubljani je potekala 155. redna skupščina Slovenskega zdravniškega društva, na katero je bila poleg drugih pomembnih gostov (predsednika državnega zbora, državne sekretarke na ministrstvu za zdravje, predsednikov drugih zdravniških organizacij) kot slavnostna govornica povabljena tudi predse-



Predsednik Državnega zbora Dejan Židan med pozdravnim nagovorom na Zdravniški zbornici (Fotografija: arhiv Zdravniške zbornice)

dnica Zbornice – Zveze. V svojem nagovoru je poudarila, da se je letošnjega povabila na skupščino še posebej razveselila. Razlog zato je bila prošnja po podpori pri prizadevanjih medicinskih sester in babic, ki v tem trenutku sporočamo politiki, zavarovalnici in vsem, ki so vpleteni v odločanje in urejanje zdravstva, da spoznajo, da brez izvajalcev zdravstvene in babiške nege ne bo učinkovite zdravstvene obravnave, niti skrajševanja čakalnih dob in dobrih izidov zdravljenja. Preprečiti moramo zapuščanje poklica in odhode v tujino in pokazati vsem, ki v tem plemenitem poklicu vztrajajo, da jih ne le spoštujemo, temveč tudi cenimo.

24. oktober



Prejemnice diplom za pridobitev specialnih znanj s področja zdravstvene nege pacientov z motnjami v uriniranju (Fotografija: arhiv Zbornice – Zveze)

Podelitve diplom za pridobitev specialnih znanj s področja zdravstvene nege pacientov z motnjami v uriniranju, ki ga je organizirala Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti, se je udeležilo šestnajst posameznikov. Podelitev in zakuska je potekala v prostorih Zbornice – Zveze. Čestitke vsem!

25. oktober

Potekal je sestanek izvršnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v družinski medicini. Iskrene čestitke novi predsednici Barbari Bukovnik.

9. kongres Zbornice delovnih terapevtov z mednarodno udeležbo, ki so ga organizirali v Ljubljani ob mednarodnem dnevu delovnih terapevtov, je pozdravila Anita Prelec.

25. in 26. oktober

V prostorih Zbornice – Zveze je potekal sestanek članov delovne skupine pri RSKZBN za negovalne diagnoze – strokovni pregled naslednje izdaje negovalnih diagnoz je v polnem zagonu.



Ko boste prebirali novembrski Utrip, bosta noč čarovnic in za nekatere krompirjeve počitnice že mimo.

Zdaj pa z nestrpnostjo čakamo novembrske prireditve, kostanjeve piknike, martinovanje, predvolilne golaže in predstavitve lokalnih veljakov ter seveda najbolj pomembno – izkupiček pogajanj sindikatoru in zdravstvu!



Zasebni zdravniki in zobozdravniki, združeni v Strokovnem združenju zasebnih zdravnikov in zobozdravnikov Slovenije, se pogosto znajdemo v situaciji, ko nenadoma ostanemo brez naših pomembnih sodelavk – medicinskih sester, tehnikov ali zobnih asistentk.



Če imate izkušnje z delom v ordinacijah, poznate delo z računalnikom in bi bile pripravljene nadomeščati naše zaposlene medicinske sestre, tehnike, zobne asistentke, odsotne zaradi bolezni ali dopusta, vas prosimo, da kontaktne podatke (ime, priimek, kraj bivanja, na kratko predstavljene dosežke izkušnje, e-naslov in telefonsko številko) posredujete na e-naslov info@zdravniki-zobozdravniki.net.

Prednost bodo imele sestre, tehniki, asistentke, ki imajo za opravljanje dejavnosti registriran s. p., kar pa ni pogoj za sodelovanje.

Zbrane podatke bomo posredovali le članom, ki bi potrebovali pomoč zaradi odsotnosti svojega kadra.



Pravilnik o vrstah zdravstvene dejavnosti in obveznostih izvajalcev zdravstvene dejavnosti, ki so pridobili dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti pred uveljavitvijo ZZDej (17. 12. 2017)

Ministrstvo za zdravje je Zbornico – Zvezo obvestilo, da je 12. 10. 2018 začel veljati Pravilnik o vrstah zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 63/18; v nadaljnjem besedilu: pravilnik), ki ga je ministrstvo sprejelo na podlagi 10. člena in 11. člena Zakona o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15 in 31/18) ter tretjega odstavka 3.a člena Zakona o zdravstveni dejavnosti (Uradni list RS, št. 23/05 – uradno prečiščeno besedilo, 15/08 – ZPacP, 23/08, 58/08 – ZZdrS-E, 77/08 – ZDZdr, 40/12 – ZUJF, 14/13, 88/16 – ZdZPZD in 64/17; v nadaljnjem besedilu: ZZDej).

S pravilnikom se določajo vrste zdravstvene dejavnosti za namen zagotavljanja enotnosti sistema vodenja zbirk podatkov s področja zdravstvenega varstva ter oblikovanja in vodenja zbirk podatkov, ki so skupni za Ministrstvo za zdravje (MZ), Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) in za Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ), ter vrste zdravstvene dejavnosti, za katere se izdaja dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti v skladu z zakonom, ki ureja zdravstveno dejavnost.

Ministrstvo za zdravje pojasnjuje, da morajo **vsii izvajalci zdravstvene dejavnosti**, ki so pridobili dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti pred uveljavitvijo ZZDej (17. 12. 2017) ali po petem odstavku 39. člena ZZDej (Uradni list RS, 64/17; v nadaljnjem besedilu: ZZDej-K) oziroma so bili vpisani v register zasebnih zdravstvenih delavcev pred uveljavitvijo ZZDej (17. 12. 2017) ali po devetem odstavku 39. člena ZZDej-K, v **šestih mesecih od uveljavitve Pravilnika (najkasneje do 12. 4. 2019)** vložiti vlogo na Ministrstvo za zdravje za **uskladitev vrste zdravstvene dejavnosti**, za katero imajo dovoljenje za opravljanje zdravstvene dejavnosti oziroma za **uskladitev vpisa v register zasebnih zdravstvenih delavcev** z vrstami zdravstvene dejavnosti, kot so določene v pravilniku.

Pravilnik, obvestilo Ministrstva za zdravje, vloga za uskladitev dovoljenja in vloga za uskladitev odločbe so objavljeni na spletni strani Zbornice – Zveze v rubriki aktualna obvestila, povezava <http://www.zbornica-zveza.si/sl/obvestilo-ministrstva-za-zdravje>.

Dodatne informacije o uskladitvi dovoljenj naj bi Ministrstvo za zdravje objavilo v prvi polovici oktobra. Za vse informacije in pojasnila je pristojno Ministrstvo za zdravje.

Zbornica – Zveza





ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE –
ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Vabimo k oddaji izvlečkov za

12. kongres zdravstvene in babiške nege Slovenije,

MEDICINSKE SESTRE IN BABICE, ZAGOVORNICE ZDRAVJA ZA VSE,

ki bo potekal 9. in 10. maja 2019 na Brdu pri Kranju.

Teme kongresa so:

Medpoklicno sodelovanje

Dolgoživa družba in zdravstvena nega

Partnerstvo z uporabniki

Z dokazi podprta zdravstvena nega

Kadri in vodenje

Moralni in etični vidiki zdravstvene obravnave

Babištvo med teorijo in prakso

Primeri dobrih praks

Vaše **izvlečke pričakujemo do 20. novembra 2018** na elektronski naslov kongres@zbornica-zveza.si, navodila za pisanje izvlečkov so objavljena na naši spletni strani. Obvestilo o sprejetju boste prejeli na svoj e-naslov do **15. decembra 2018**.

Prijazno vabljeni k sodelovanju.

O nadaljnem poteku priprav na kongres vas bomo obveščali v Utripu, e-novicah in na spletnih straneh Zbornice – Zveze (www.zbornica-zveza.si).

Hvaležni vam bomo, če boste informacijo o kongresu delili s svojimi sodelavkami in sodelavci, kolegicami in kolegi na delovnih mestih.

V imenu programsko-organizacijskega odbora

Monika Ažman,
Predsednica Zbornice – Zveze

Kratek vodič o napotitvi na licenčni izpit



Zbornica – Zveza bo v letu 2019 začela z izvajanjem preizkusa strokovne usposobljenosti (licenčni izpit) izvajalcev zdravstvene in babiške nege, ki jim je bil izdan sklep o napotitvi na dodatno strokovno izpolnjevanje in niso v roku izpolnili obveznosti ter pridobili manjkajoče licenčne točke oziroma obvezne vsebine. V kratkem vodiču o napotitvi na licenčni izpit vam posredujemo pojasnila na nekatera najbolj pogosta vprašanja.

1. Kaj je preizkus strokovne usposobljenosti (licenčni izpit)?

Preizkus strokovne usposobljenosti ali licenčni izpit je poseben preizkus strokovnega znanja s področja obveznih vsebin zdravstvene in babiške nege (temeljni postopki oživljanja, zakonodaja s področja zdravstva in poklicna etika, kakovost ter varnost v zdravstvu) oziroma preizkus strokovne usposobljenosti s praktičnim delom v ustreznem simulacijskem centru, ki ga vodi tričlanska komisija.

2. Kdaj Zbornica – Zveza izvajalca napoti na licenčni izpit?

Izvajalcu zdravstvene in babiške nege se na podlagi določil Pravilnika o registru in licencah izvajalcev v dejavnosti zdravstvene ali babiške nege (Uradni list RS, št. 3/16 in 62/16, v nadaljnjem besedilu pravilnik) licenca podaljša na podlagi dokazil o strokovni usposobljenosti v posameznem licenčnem obdobju (opravljene vse obvezne vsebine in pridobljenih 70 licenčnih točk).

Če izvajalec ne pridobi vseh licenčnih točk ali nima opravljenih vseh obveznih vsebin, Zbornica – Zveza izvajalcu s sklepom podaljša licenčno obdobje za največ 12 mesecev in ga napoti na dodatno strokovno izpolnjevanje ali na preizkus strokovne usposobljenosti, če presodi, da dodatno strokovno izpolnjevanje ne bi dovolj pripomoglo k njegovi strokovni usposobljenosti. Če izvajalec ne izpolni obveznosti strokovnega izpolnjevanja iz sklepa o podaljšanju licenčnega obdobja in napotitvi na dodatno strokovno izpolnjevanje, se izvajalec napoti na opravljanje licenčnega izpita (preizkus strokovne usposobljenosti).

3. Katere obveznosti strokovnega izpolnjevanja mora izvajalec izpolniti za podaljšanje licence?

Za podaljšanje licence izvajalec v preteklem licenčnem obdobju zbere najmanj 70 licenčnih točk in ima opravljene vse obvezne vsebine stalnega izpolnjevanja, ki so:

- zakonodaja s področja zdravstva in poklicna etika v trajanju najmanj 6 ur,
- temeljni postopki oživljanja v trajanju najmanj 6 ur,
- kakovost in varnost v zdravstvu v trajanju najmanj 6 ur.

4. Kje lahko izvajalci najdejo podatke o pridobljenih licenčnih točkah oziroma opravljenih obveznih vsebinah?

V podporo prizadevanjem izvajalcev, da bodo izpolnili vse obveznosti strokovnega izpolnjevanja, je na spletni strani Zbornice – Zveze (www.zbornica-zveza.si) objavljen poseben portal pod oznako »PRIDOBLEJENE LICENČNE TOČKE«, preko katerega izvajalci lahko spremljajo stanje pridobljenih licenčnih točk in opravljenih obveznih vsebin. Uporabniško ime in geslo za dostop do podatkov o licenčnih točkah smo vam po pošti posredovali v letu 2017.

Za vsa vprašanja smo vam na voljo na elektronskem naslovu licenco.vrednotenje@zbornica-zveza.si in v času uradnih ur po telefonu 01 544 54 82 (interna številka 2).

5. Ali je mogoče licenco »zamrzniti«?

Pravilnik ne predvideva postopka »zamrznitve« licence. Izvajalca, ki zaradi opravičljivih razlogov ni izpolnil obvezno-

sti stalnega strokovnega izpolnjevanja in predložil ustrezna dokazila, Zbornica – Zveza napoti na dodatno strokovno izpolnjevanje iz manjkajočih obveznih vsebin oziroma manjkajočih licenčnih točk in mu podaljša licenčno obdobje za največ 12 mesecev.

6. Ali so z opravljanjem licenčnega izpita povezani kakšni stroški?

Izvajalec nosi stroške v zvezi z ugotavljanjem, ali je izpolnil svoje obveznosti strokovnega izpopolnjevanja in stroške preizkusa strokovne usposobljenosti v skladu s cenikom Zbornice – Zveze, ki je objavljen na spletni strani Zbornice – Zveze. Stroški licenčnega izpita niso majhni in so povezani z dejstvom, da se preizkus strokovne usposobljenosti izvaja v prostorih simulacijskega centra.

7. Ali je izvajalec dolžan opravljati licenčni izpit, čeprav ni mogel pridobiti vseh obveznih vsebin oziroma licenčnih točk, ker mu delodajalec ne omogoča strokovnega izpopolnjevanja?

Strokovno izpopolnjevanje je pravica in dolžnost izvajalcev zdravstvene in babiške nege. Zdravstveni zavodi in drugi izvajalci zdravstvene dejavnosti so sicer dolžni zagotavljati strokovno izpopolnjevanje zaposlenih izvajalcev v skladu z letnim programom strokovnega izpopolnjevanja, ki ga sprejme delodajalec.

Sklicevanja na nepripravljenost delodajalca, da zaposlenega pošlje na strokovno izpopolnjevanje, ni mogoče upoštevati, saj je v skladu s sprejeto sodno prakso dolžnost zdravstvenega delavca, da sam poskrbi za obnavljanje licence in se strokovno izpopolnjuje za podaljšanje licence v skladu s pravilnikom.

8. Kaj se zgodi, če izvajalec ne opravi licenčnega izpita ali ne pristopi k njegovemu opravljanju?

Po neuspešnem preizkusu strokovne usposobljenosti oziroma če se izvajalec ne odzove na poziv za opravljanje preizkusa strokovne usposobljenosti, Zbornica – Zveza o tem obvesti njegovega delodajalca. Ker izvajalec ni opravil preizkusa strokovne usposobljenosti, mu ni mogoče izdati odločbe o podaljšanju licence. Po poteku veljavnosti licence Zbornica – Zveza izvajalca izbrši iz registra.

9. Ali izbris iz registra vpliva na izvajanje zdravstvene ali babiške nege izvajalca?

Po pravnomočnosti odločbe o izbrisu iz registra izvajalec ne

sme opravljati dejavnosti zdravstvene ali babiške nege. O izbrisu iz registra je obveščen delodajalec.

10. Posamezni izvajalci so od Zbornice – Zveze prejeli izjavo o izbrisu iz registra. Ali so izvajalci dolžni izjavo izpolniti in jo posredovati na Zbornico – Zvezo?

V skladu z določili pravilnika je izvajalec dolžen obvestiti Zbornico – Zvezo o vsaki spremembi podatkov, ki se vodijo v registru izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege, najpozneje v 30 dneh po nastopu spremembe.

Izvajalci, ki ste upokojeni ali zaradi spremembe zaposlitve ali drugih razlogov ne izvajate več zdravstvene ali babiške nege, ste dolžni obvestiti Zbornico – Zvezo, če ne nameravate več izvajati zdravstvene in babiške nege ter obnavljati licence.

Zbornica – Zveza je s sklepom podaljšala licenčno obdobje tudi tistim izvajalcem, ki ne izvajajo več zdravstvene ali babiške nege in posledično ne obnavljajo licence, saj ne razpolaga z ustreznimi podatki o upokojitvi oziroma spremembi zaposlitve izvajalcev.

Če izvajalec ne posreduje izjave, da ne izvaja več zdravstvene ali babiške nege (izjava o izbrisu iz registra), Zbornica – Zveza z omenjenim podatkom ne razpolaga, zato bo začela postopek napotitve izvajalca na preizkus strokovne usposobljenosti. Ker izvajalec na podlagi poziva ni obvestil Zbornice – Zveze, da ne izvaja več zdravstvene ali babiške nege, bo moral plačati celotne stroške postopka napotitve.

11. Ali lahko izvajalec, ki je bil izbrisan na podlagi izjave o izbrisu, znova izvaja zdravstveno ali babiško nego?

Izvajalec, ki je bil izbrisan iz registra na lastno zahtevo, se lahko na podlagi vloge znova vpiše v register, če izpolnjuje pogoje za vpis.

12. Ali izbris vpliva na pridobljen strokovni naslov ali na članstvo v strokovnih društvih?

Upravni postopek izbrisa iz registra izvajalcev v dejavnosti zdravstvene in babiške nege ne vpliva na pridobljeni poklicni naziv ali pridobljen strokovni oziroma znanstveni naslov izvajalca in ne na članstvo v zbornicah, strokovnih društvih ali strokovnih združenjih.

Več informacij na spletni strani: www.zbornica-zveza.si/sl/javna-pooblastila/licencni-izpit

Zbornica – Zveza

GRAFIČNI PRIKAZ POSTOPKA NAPOTITVE NA DODATNO STROKOVNO IZPOPOLNJEVANJE
OZIROMA NAPOTITVE NA LICENČNI IZPIT

Izvajalec nima izpolnjenih vseh pogojev
za podaljšanje licence

PRAVILOMA

Sklep o napotitvi na dodatno strokovno
izpopolnjevanje in podaljšanje licenčnega obdobja:

- licenčno obdobje se podaljša za največ 12 mesecev,
- izvajalec mora v 9 mesecih pridobiti manjkajoče licenčne točke oziroma manjkajoče obvezne vsebine,
- določijo se mu tudi dodatne vsebine strokovnega izpopolnjevanja.

Če v 9 mesecih **ne izpolni** obveznost strokovnega izpopolnjevanja iz sklepa o napotitvi:

napotitev na
licenčni izpit

Zbornica – Zveza o tem
obvesti delodajalca.

Zbornica – Zveza o tem
obvesti delodajalca.

Izda se odločba o izbrisu
iz registra.

Izvajalec ne izpolnjuje
pogojev za delo.

IZJEMOMA

Neposredna napotitev na
licenčni izpit:

- sklep o napotitvi in podaljšanju licenčnega obdobja se ne izda,
- Zbornica – Zveza presodi, da dodatno strokovno izpopolnjevanje in podaljšanje licenčnega obdobja ne bi pripomoglo k strokovni usposobljenosti izvajalca.

Zbornica – Zveza o tem obvesti
delodajalca.

Izvajalec **ne pristopi** k licenčnemu izpitu ali
preizkusa strokovne usposobljenosti **ne opravi**.



UTRIP, strokovno informativni bilten
Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije –
Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov Slovenije izhaja že 25 let.

*Ponosni smo na jubilej,
ki smo mu posvetili prenovo svojega glasila.*

Zahvaljujemo se vam
za vaše pohvale, mnenja in predloge,
ki jih bomo z največjim veseljem upoštevali.

Še naprej vas vabimo k objavljanju vaših prispevkov
in sodelovanju pri njegovem nadaljnjem razvoju.

V letu 2018 bomo založniško-informativni dejavnosti
Zbornice – Zveze posvetili zgodovinski pregled.

Monika Ažman,
predsednica Zbornice – Zveze in uredniški odbor



Zborniki s strokovnimi prispevki simpozijev in kongresov Zbornice – Zveze



Marjeta Berkopec

Iz bogate dediščine založniške dejavnosti Zbornice – Zveze zborniki s strokovnimi prispevki simpozijev in kongresov (Vir: arhiv Zbornice – Zveze)

Med strokovne publikacije, ki jih izdaja Zbornica – Zveza in pomembno prispevajo k širitvi najnovejših spoznanj v stroki, sodijo tudi zborniki predavanj in plakati, ki jih je stanovska organizacija izdala ob kongresih in simpozijih zdravstvene in babiške nege. Od leta 1993 do danes je bilo na nacionalni ravni organiziranih 16 simpozijev in 11 kongresov. Strokovna dogodka se izmenjujeta na dve leti, vsako drugo leto simpozij in vsako drugo leto kongres.

Naslovi izdanih zbornikov so vezani na moto, pod katerim je potekal kongres oz. simpozij. Pregled strokovnih člankov v izdanih publikacijah odraža aktualnost obravnavanih tem tistega časa in hkrati nudi vpogled na razvoj zdravstvene in babiške nege v slovenskem prostoru. V zbornikih zbrane strokovne vsebine so domači in tuji avtorji v obliki predavanj ali plakatov predstavili na kongresu oz. simpoziju. Izdane v tiskani ali elektronski obliki pa so postale dostopne širšemu krogu strokovne javnosti.

V zborniku prvega kongresa zdravstvene nege (1997), ki je potekal pod motom »Naredimo zdravstveno nego vidno«, je na 65 straneh predstavljenih 27 krajših člankov. Številni člankov in tudi obseg zbornikov se je v naslednjih letih bistveno povečalo. Zbornik petega kongresa (2005) je imel že več kot 500 strani. To je bil prvi zbornik, v katerem so zbrani prispevki tako zdravstvene kot babiške nege. Saj je kongres (Klemenc, 2017) leta 2005 prvič nosil naslov obeh strok: 5. kongres zdravstvene in babiške nege.

Zbornik šestega kongresa in tudi vsi naslednji so recenzirani, prispevki pa urejeni po tematskih sklopih. Zborniki, ki so bili izdani po letu 2009, so dostopni tudi na spletni strani Zbornice –

Zveze, na povezavi: <https://www.zbornica-zveza.si/sl/publikacije/zborniki>

Za postopno dviganje kakovosti tako prispevkov na samih dogodkih kot strokovnih člankov v zbornikih simpozijev in/ali kongresov štejeemo razvoj stroke same, raziskovanja, dostopnosti do mednarodnih strokovnih povezav. K tem premikom je pripomogel tudi hiter in intenziven razvoj izobraževanja, tako dodiplomskega kot podiplomskega v lastnih izobraževalnih institucijah v državi in pridobivanja akademskih naslovov doma in po svetu (Klemenc, 2017).

Iz dosegljivih virov (Klemenc, 2017) ni bilo mogoče za vsak dogodek ugotoviti, ali je bil naslov kongresa/simpozija vezan na moto ICN; včasih je bilo poimenovanje kongresa/simpozi-



Izdana zbornika ob 1. kongresu zdravstvene nege in 11. kongresu zdravstvene in babiške nege Slovenije simbolizirata 70 in 90 let organiziranega združevanja in delovanja naše organizacije. (Vir: arhiv Zbornice – Zveze)

ja in mota ICN enako, kasneje je bil upoštevan še moto ICM oz. k naslovu dogodka dodane babice ali babiška nega. V zadnjih letih je običajno naslov/moto kongresa/simpozija po možnosti vsaj delno vezan na moto ICN (in ICM), prilagojen trenutnim razmeram v zdravstvu, zdravstveni in babiški negi ali dogodkom v svetu, kajti pomembno je bilo, kaj se skozi naslove dogodkov sporoča strokovni in splošni javnosti.

Izdani zborniki kongresov:

- 1. kongres zdravstvene nege (1997) »Naredimo zdravstveno nego vidno«,
- 2. kongres zdravstvene nege (1999) »Zdravstvena nega za 21. stoletje«,
- 3. kongres zdravstvene nege (2001) »Zdravstvena nega – okolje in viri«,
- 4. kongres zdravstvene nege (2003) »Globalizacija in zdravstvena nega«,
- 5. kongres zdravstvene in babiške nege (2005) »Medicinske sestre in varnost pacientov: Boj proti ponarejenim zdravilom in nestandardnim zdravilom«,
- 6. kongres zdravstvene in babiške nege (2007) »Zdravstvena in babiška nega – kakovostna, učinkovita in varna«,
- 7. kongres zdravstvene in babiške nege (2009) »Medicinske sestre in babice – znanje je naša moč«,
- 8. kongres zdravstvene in babiške nege (2011) »Medicinske sestre in babice zagotavljamo dostopnost in enakost zdravstvene oskrbe pacientov«,
- 9. kongres zdravstvene in babiške nege (2013) »Moč za spremembe – medicinske sestre in babice smo v prvih vrstah zdravstvenega sistema«,
- 10. kongres zdravstvene in babiške nege (2015) »Z optimalnimi viri do učinkovite zdravstvene in babiške nege«,
- 11. kongres zdravstvene in babiške nege (2017) »Medicinske sestre in babice – ključne za zdravstveni sistem«.

Izdani zborniki simpozijev:

- 12. simpozij zdravstvene in babiške nege (2010) »Medicinske sestre zagotavljamo varnost in uvajamo novosti pri obravnavi pacientov s kroničnimi obolenji«,
- 13. simpozij zdravstvene in babiške nege (2012) »Z dokazi v prakso«,
- 14. simpozij zdravstvene in babiške nege (2014) »E-zdravje in dokumentacija v zdravstveni in babiški negi«,
- 15. simpozij zdravstvene in babiške nege (2016) »Prožnost zdravstvene in babiške nege skozi odgovornost, varnost, kakovost«,
- 16. simpozij zdravstvene in babiške nege (2018) »Zdravje je človekova pravica«.

Literatura in viri:

Arhiv Zbornice – Zveze.

Klemenc, D., 2017. Osrednji izobraževalni dogodki in obeležitve mednarodnih dni medicinskih sester in babic po letu 1993. In: Keršič, L., et al. eds. Negovanje dediščine skozi devet desetletij – organizirano delovanje medicinskih sester na Slovenskem. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Slovenije, pp. 105–109.

Zborniki Zbornice – Zveze. Available at: <http://www.zbornica-zveza.si/sl/publikacije/zborniki> [19.10.2018].



Prvi zbornik predavanj z recenzijo simpozija zdravstvene in babiške nege Slovenije (Vir: arhiv Zbornice – Zveze)



Ravnanje z zdravili



Zdenka Kramar, strokovna sodelavka Zbornice – Zveze

Aplikacija zdravil je ena izmed glavnih nalog medicinskih sester in pomeni oskrbo pacientov s predpisanimi učinkovinami v diagnostične namene, za zdravljenje in/ali za preprečevanje bolezni oziroma bolezenskih stanj. Aplikacija zdravil v najožjem pomenu besede pomeni vnos zdravila v organizem pacienta. Izvedemo ga lahko na različne načine z različnimi postopki. Proces dajanja zdravil je urejen z zakoni, ki se med državami razlikujejo (Mavsar Najdenov, 2011).

Ravnanje z zdravili je sestavljeno iz medsebojno odvisnih procesov. Medicinska sestra pri ravnanju z zdravili sodeluje pri različnih korakih, eden od teh je zagotovo aplikacija zdravil pacientu/oskrbovancu. Pri tem mora biti medicinski sestri omogočeno, da lahko oziroma mora preveriti predhodne korake, preden izvede aplikacijo. Le tako lahko prepreči morebitno napako (Davey, et al., 2008). Medicinska sestra mora poznati delovanje, stranske učinke in način dajanja zdravil, spremljati mora odziv pacienta/varovanca na zdravilo in mu pomagati pri jemanju zdravila. Preden pacientu/varovancu medicinska sestra da predpisano zdravilo, ga mora vprašati o morebitnih alergijah in ga seznaniti z namenom zdravljenja s predpisanim zdravilom. Medicinska sestra mora preveriti tudi rok uporabe zdravila in pri aplikaciji upoštevati pravilo 9P ali 10P.

Medicinska sestra izvaja pripravo in aplikacijo zdravil, ki morata biti vedno na podlagi predhodnega pisnega naročila lečečega zdravnika in v skladu s sprejetimi smernicami, standardi in postopki. Zato mora imeti vsak izvajalec zdravstvene dejavnosti sprejete standarde, ki zagotavljajo varnost pacientov in kakovost zdravljenja z zdravili (National Advisory Group on Theory of Patients in England, 2009).

Napake pri zdravljenju z zdravili so definirane kot napake, ki se pojavijo v vsakem koraku procesa ravnanja z zdravili (Werner, et al., 2012). Ugotovitve različnih raziskav opisujejo, da je skoraj polovica vseh odklonov, ki bi jih lahko preprečili, prav posledica napak pri ravnanju z zdravili (European Commission DG Health and Consumer Protection, 2005).

Napake pri ravnanju z zdravili so tveganje, do katerih lahko pride v vsaki zdravstveni ali socialnovarstveni ustanovi in posledično ogrozijo paciente/varovance. Zaradi napak pri ravnanju z zdravili vsako leto umre 7000 pacientov, 1,3 milijona pa je zaradi teh napak poškodovanih (Committee, 2000, cit. po Werner, et al., 2012). Za 26 do 38 % napak pri sami aplikaciji zdravil so odgovorne medicinske sestre (Leape, et al., 2002). Lahko trdimo, da imajo medicinske sestre pri zagotavljanju varnosti pacientov pri ravnanju z zdravili zelo veliko vlogo in da je prav od njih odvisno, ali bo do napake prišlo ali se bo preprečila. Odgovornost za napako je lahko individualna ali pa gre za skupek dogodkov oziroma splet okoliščin, ki privedejo do napake (Karadžić Šmitran, et al., 2010).

Znanje in poznavanje področja ravnanja z zdravili je eno glavnih orodij, ki ga imajo medicinske sestre na razpolago

za zagotavljanje varne in kakovostne obravnave pacientov pri ravnanju z zdravili. Zato se morajo medicinske sestre ves čas izobraževati na področju farmakologije, ker se vsakodnevno srečujejo z novimi zdravili, z novimi načini aplikacije in seveda stranskimi učinki zdravil ter polimorbidnostjo pacientov. Medicinska sestra mora biti ozaveščena o možnih napakah in o tem, kako te napake lahko prepreči. Izvajalec zdravstvene dejavnosti mora imeti vzpostavljen sistem, da se bo pri vseh napakah naredila analiza globljih vzrokov, da se bodo informacije širile naprej in da se bodo vsi v ustanovi iz teh napak nekaj naučili. Treba je vzpostaviti in nadgrajevati zaznavanje kulture varnosti, ki mora zamenjati kaznovalni pristop in kulturo strahu ter iskanja krivca.

Treba je vzpostaviti in nadgrajevati zaznavanje kulture varnosti, ki mora zamenjati kaznovalni pristop in kulturo strahu ter iskanja krivca.

Zdravilo je vsaka snov ali kombinacija snovi, ki so predstavljene z lastnostmi za zdravljenje ali preprečevanje bolezni pri ljudeh ali živalih. Za zdravilo velja tudi vsaka snov ali kombinacija snovi, ki se lahko uporabljajo z namenom, da bi

se ponovno vzpostavile, izboljšale ali spremenile fiziološke funkcije preko farmakološkega, imunološkega ali presnovnega delovanja ali da bi se določila diagnoza (Zakon o zdravilih, 2006).

Definicija napake, povezane z zdravili, opredeljuje vsako napako, ki nastane tako pri postopku predpisovanja, izdajanja in apliciranja zdravila, ne glede na eventualne škodljive posledice za pacienta (Friedman, et al., 2007; William, 2007).

Napake pri zdravljenju z zdravili so definirane tudi kot napake, ki se pojavijo v kateri koli fazi v procesu ravnanja z zdravili (Werner, et al., 2012). Napake pri ravnanju z zdravili lahko imajo za paciente hude posledice in tudi resne ekonomske posledice, zato je potrebno dosledno odkrivanje le teh na strateški način (Montesi & Lechi, 2009). Pogostost napak pri ravnanju z zdravili znaša 1,9 napake na pacienta na dan (Mayo, & Duncan, 2004).

Naloge predpisovanja, priprave in apliciranja zdravil so zahtevni postopki, ki se izvajajo v okviru kompleksnega sistema. Napake se lahko pojavijo pri vsakem koraku, kar pomeni, da so tveganja za nastanek napak velike. Večina napak ni posledica izključno človeške slabosti, temveč gre za okoliščine, zaradi katerih pride do neželenega učinka oziroma posledic za pacienta. Napake niso posledica delovanja enega samega dejavnika, ampak več, zato je treba presoditi vse okoliščine (Ben-Yehuda, et al., 2011).

Do napak najpogosteje pride zaradi napačnega predpisovanja zdravil, neberljivega predpisa, napačnega doziranja,

napake pri kontroli zdravil, napačnega apliciranja, neizkušeni medicinske sestre, nepremišljenosti, hitenja, raztresenosti, utrujenosti, pomanjkanja znanja, telefonskih klicev, uporabe okrajšav, časovnega pritiska, napačnega izračunavanja odmerkov zdravil, prekinitiv med delom, potrebe po neposredni zdravstveni negi pacientov, manjkajočih zdravil (Kramar & Marinšek, 2010; Ben-Yehuda, et al., 2011; Tingle, 2012; Wright, 2013).

Wright (2010) ugotavlja, da so najpogostejši vzrok za napake pri ravnanju z zdravili v praksi medicinske sestre, ker nepravilno pripravijo in ravnajo z zdravilom. Največ napak se zgodi pri kompleksnejšem izračunavanju odmerkov zdravil (Wright, 2013).

Kramar in Marinšek (2010) sta raziskovali neskladnost pri razdeljevanju zdravil zaradi prekinitiv. Ugotovili sta, da se s prekinitivami med razdeljevanjem zdravil poveča možnost postopkovne napake za 12–13 %. Najpogostejši vzroki za prekinitiv med razdeljevanjem zdravil so: motnje s strani osebja (10,5 %), procesne nepravilnosti (26,5 %), nečitljiv predpis odmerka zdravil, iskanje dodatnih informacij (31,5 %), potrebe po neposredni zdravstveni negi pacientov (17,5 %) ter telefonski klici (14 %) (Kramar & Marinšek, 2010).

Williams (2007) poroča o zamenjavi pacientov, zdravil, odmerkov pri razdeljevanju zdravil – največkrat zaradi motenj in prekinitiv med procesom razdeljevanja.

Najpogostejši vzrok napak medicinske sestre je zanemarjanje pravila 5P, zdaj že 9P ali 10P zaradi utrujenosti in izčrpanosti (Ulanimo, et al., 2007).

Pomemben element za nastanek napak so tako imenovani prikriti vzroki, ki so prvi pogoj za nastanek odklonov (zmanjšanje števila zdravstvenega osebja, slaba organizacija dela, prenos kompetenc, podoben videz in imena zdravila, neinformiranost pacientov, različna oprema ipd. (Glavin, 2010).

Vloga medicinske sestre pri preprečevanju napak pri ravnanju z zdravili

Šmitek (2008) meni, da dajanje zdravil vključuje vse postopke naročanja, dostavljanja, hranjenja, predpisovanja, apliciranja in spremljanja ter nadzorovanja pacienta po aplikaciji, da se doseže najboljši pričakovani/želeni učinek na pacientovo zdravje.

Dajanje zdravil se začne s predpisovanjem zdravila s strani zdravnika. Medicinske sestre, ki so pooblaščenice za apliciranje zdravil, so odgovorne za preverjanje, ali je predpis glede vseh podatkov jasen in popoln. Zapisi predpisov zdravil so z drugimi predpisanimi postopki v procesu zdravljenja shranjeni v medicinski dokumentaciji pacientov (Pravilnik o razvrščanju, predpisovanju in izdajanju zdravil za uporabo v humani medicini, 2008).

Profesionalna vloga medicinske sestre pri delitvi zdravil obsega varno rokovanje in aplikacijo zdravil, vključuje pa tudi odgovornost za obveščanje pacientov, katera zdravila prejemo, zakaj jih prejemo ter opozarjanje na možne stranske učinke (Šmitek, 2008). Izrednega pomena je, da ima medicinska sestra dovolj ustreznega znanja s tega področja, da pozna delovanje, stranske učinke, način dajanja zdravil, znati mora spremljati odziv pacienta na prejeta zdravila in mu pomagati pri njegovem jemanju (Ahačič, 2012).

Komunikacija, kot bistvo vsakega odnosa, je ključnega pomena tudi v odnosu medicinska sestra – pacient. Komunikacija medicinske sestre s pacientom mora biti prilagojena pacientovemu razumevanju, saj ga mora pridobiti za sodelovanje in doseči primerno razumevanje navodil ter pomena uživanja zdravil. Priprava in dajanje zdravil zahtevata od medicinske sestre zbranost, natančnost in upoštevanje določenih pravil (Ahačič, 2012).

Medicinske sestre so strokovno odgovorne za pravilno aplikacijo predpisanih zdravil in morajo zagotavljati, da pravi pacient prejme pravo zdravilo, na pravi način, v pravilnem odmerku, ob pravem času, v pravi obliki, v predpisanem trajanju terapije, ob pravilnem nadaljnjem opazovanju pacienta za zagotavljanje varnosti in učinkovitosti terapije ter s pravočasnim poročanjem o neželenih stranskih učinkih ali napakah (Dougherty & Lister, 2004). Dajanje zdravil pomeni oskrbo pacienta/varovanca s predpisanimi učinkovinami z namenom zdravljenja in/ali preprečevanja bolezni oziroma bolezenskih stanj ali z namenom diagnosticiranja bolezni. Dajanje zdravil v najožjem pomenu besede pomeni vnos zdravila v pacientov organizem. Izvedemo ga lahko na različne načine in z različnimi postopki. Proces dajanja zdravil je urejen z zakoni, ki se med državami razlikujejo. Usposobljeni in pooblaščenici za dajanje zdravil so zdravniki, medicinske sestre in pripravniki v izobraževalnem procesu medicinske

Pomemben element za nastanek napak so tako imenovani prikriti vzroki, ki so prvi pogoj za nastanek odklonov (zmanjšanje števila zdravstvenega osebja, slaba organizacija dela, prenos kompetenc, podoben videz in imena zdravila, neinformiranost pacientov, različna oprema ipd. (Glavin, 2010).

in zdravstvene smeri. Drugi zdravstveni delavci imajo na tem področju omejena pooblastila.

Medicinske sestre tradicionalno uporabljajo pravilo 5P kot vodilo za pravilno aplikacijo zdravil v cilju zmanjševanja napak. Za zmanjševanje incidence napak pri ravnanju z zdravili se za njihovo aplikacijo lahko uporablja pravilo 9P-jev (Elliott & Liu, 2010) ali 10P (Berman, et al., 2008). Sama pravila ne zagotavljajo, da do napak ne bo prišlo, toda z njegovim doslednim izvajanjem zagotovimo varnost in kakovost pri aplikaciji zdravil.

Pravi pacient: To pravilo je samoumevno, ker je zdravilo treba aplicirati tistemu pacientu, za katerega je predpisano. Potrebna je ne le verbalna identifikacija, ampak tudi pisna (zapestnica, zdravstvena izkaznica, zdravstvena dokumentacija). Posebna pozornost pri identifikaciji je potrebna predvsem v domovih za starejše občane in pri pacientih z duševno boleznijo (Elliott & Liu, 2010).

Pravo zdravilo: Najpogosteje se zdravilo zamenja zaradi podobnih imen in embalaže. Površna pisava in okrajšave prav tako vplivajo na napake pri identificiranju pravega zdravila. Medicinske sestre niso pristojne za predpisovanje zdravil, toda če se pojavi dvom pri imenu predpisanega zdravila, se mora medicinska sestra posvetovati s predpisovalcem zdravila, preden ga aplicira pacientu (Elliott & Liu, 2010).

Pravi način: medicinske sestre so pristojne za apliciranje zdravil samo na način, ki je predpisan, čeprav se lahko zgodi, da predpisovalec včasih omogoča izbiro (intravensko ali per oralno). Medicinske sestre morajo razumeti razliko med tema dvema načinoma vnosa zdravila, kot je hitrost absorpcije ali začetek delovanja (Elliott & Liu, 2010).

Pravi čas: Za zagotovitev pravilnega terapevtskega učinka je treba zdravila dajati ob pravem času. Zdravilo mora biti aplicirano čim bližje predpisanemu času. Odstopanja ne smejo biti daljša od pol ure. Če se zdravilo aplicira po preteku tridesetminutnega okna, je uporabnost zdravila vprašljiva. Aplikacija zdravila ob pravem času pomeni tudi pripravo zdravila ob pravem času. Zdravila ne smejo biti pripravljena več ur (ali celo več dni) pred aplikacijo. V primeru, da je priprava zdravil izvedena vnaprej, to predstavlja zelo veliko tveganje za napako (Elliott & Liu, 2010).

Pravilni odmerek: V klinični praksi medicinske sestre smejo aplicirati samo predpisane doze zdravil. Medicinske sestre

morajo biti pozorne na decimalne vejice, pravilen zapis enot doziranja in pravilni izračun, ko je doza podana v različnih enotah (Elliott & Liu, 2010).

Pravilno dokumentiranje: Ko medicinska sestra aplicira zdravilo, mora obvezno narediti zaznamek v zdravstveni dokumentaciji pacienta. Na tak način se vodi evidenca o aplikaciji zdravil in se preprečijo morebitne napake pri dajanju zdravil. Vpisovanje vnaprej je prav tako veliko tveganje za nastanek napake, ker se lahko zgodi, da pacient odkloni zdravilo ali ga pozabi vzeti. Podobno je, če pozabimo vpisati aplicirano zdravilo, obstaja tveganje, da druga medicinska sestra pomisli, da zdravilo ni aplicirano in pacient ponovno dobi enako zdravilo. Dokumentirati je treba generično ime zdravila, dozo, čas aplikacije, način aplikacije, razlog za aplikacijo in dosežen učinek zdravila (Elliott & Liu, 2010).

Pravi učinek: Preden medicinska sestra aplicira zdravilo, se mora prepričati, da je predpisano za pravi razlog. Pred aplikacijo zdravila mora pojasniti pacientu delovanje zdravila in razlog, zaradi katerega je zdravilo predpisano (Elliott & Liu, 2010).

Pravilna oblika: Veliko zdravil je na voljo v različnih oblikah (tablete, kapsule, pastile, sirupi). Pomembno je, da je medicinska sestra prepričana, da aplicira pravo zdravilo, v pravi obliki in pravemu pacientu. Nekatere oblike zdravil je mogoče hitro zamešati, predvsem ob pomanjkanju izkušenj. Prav tako se napake pojavljajo, ko je treba zdravilo zdrobiti in raztopiti ter ga dati preko nazogastrične sonde. Nekatere filmske obložene tablete in kapsule se ne smejo nikoli drobiti, ker bi iritirale sluznico želodca. Narejene so za delovanje v alkalnem okolju tankega črevesja. Kadar je medicinska sestra v dvomih, ne sme nikoli delovati po lastni presoji, ampak se mora posvetovati s predpisovalcem zdravil (Elliott & Liu, 2010).

Pravilno spremljanje bolnikovega odziva: Medicinska sestra po aplikaciji zdravil mora opazovati, ali je aplicirano zdravilo doseglo želeni učinek oziroma odziv pacienta. Opazovanje je še posebej pomembno pri visoko tveganih zdravilih (antikoagulantni, antiaritmiki, inzulin) in lahko vključuje oceno glukoze v krvi, vitalnih znakov ali drugih fizioloških parametrov (Elliott & Liu, 2010). Medicinske sestre morajo opazovati tudi stranske učinke, neželene učinke in alergične reakcije na zdravilo. Medicinske sestre ne smejo nikoli pozabiti, da se njihova odgovornost ne konča s pravilno aplikacijo zdravil (Elliott & Liu, 2010).

Kadar je medicinska sestra v dvomih, ne sme nikoli delovati po lastni presoji, ampak se mora posvetovati s predpisovalcem zdravil (Elliott & Liu, 2010).

Berman s sodelavci (2008) je oblikoval pravilo 10P, ki poleg prvih 5P, opredeljuje še pravilo informiranja, pravilo pristanka, pravilo dokumentiranja, pravilo opazovanja in pravilo vrednotenja.

Medicinska sestra se mora pred dajanjem zdravil vedno prepričati o morebitnih alergijah pacienta. Pacient mora imeti znane alergične reakcije označene na vidnem mestu v dokumentaciji ali pa mora nositi opozorilno zapestnico (Ivanuša & Železnik, 2008).

Nacionalna agencija za varnost pacientov (National Patient Safety Agency – NPSA) (2009) opredeljuje napako pri ravnanju z zdravili kot neželeni dogodek, kjer pride do napake pri predpisovanju, razdeljevanju, pripravi, aplikaciji zdravil, opazovanju ali svetovanju pacientu, neodvisno od tega, ali je zaradi tega pacient utrpel škodo ali bi do nje lahko prišlo.

Večina odklonov je nastala zaradi napake pri aplikaciji zdravil ter zaradi napak pri predpisovanju zdravil. Analiza napak pri ravnanju z zdravili, ki so imele za posledico smrt ali resno škodo, je pokazala, da so vzroki napak bili: nejasna in/ali napačna doza ali pogostost aplikacije; napačno zdravilo; pozabljena ali zamujena aplikacija; kontraindicirano zdravilo; neželena reakcija; alergija; napačen način vnosa zdravila in napačen pacient (NPSA, 2009).

Medicinske sestre kot najpogostejše razloge za nastanek napake navajajo nepoznavanje pacientove medicinske anamneze in zdravil, nepravilnega predpisa in nezadostne izkušnosti. Tri najpogostejše okoliščine, povezane z napakami pri ravnanju z zdravili, so bile: motenje pozornosti zaradi drugih nalog v času priprave in aplikacije zdravila, priprava zdravil vnaprej brez preverjanja in neizkušnost. Zaradi napake se medicinska sestra pogosto počuti nekompetentno in se samoobtožuje.

Velikokrat se medicinske sestre na zavedajo drugih vzrokov, ki lahko privedejo do napake in lahko predstavljajo sistemsko nepravilnost ali neurejenost. Pomembna sistemska pomanjkljivost je, **če znotraj ustanove aplikacijo zdravil prenesemo na druge člane tima, ki nimajo ustreznega znanja in za to področje niso ustrezno usposobljeni** (Tang, et al., 2007).

Odgovornost za aplikacijo zdravil je na strani medicinske sestre. Podatki kažejo, da so medicinske sestre, ki so sporočile napako, povezano z ravnanjem z zdravili, prestrašene in vznemirjene predvsem zaradi možnih posledic pri pacientu in kakšne bodo posledice zanje (Schelbred & Nord, 2007).

NPSA (2009) ugotavlja, da obstaja veliko več možnosti za napake pri aplikaciji zdravil kot v drugih fazah procesa rokovanja z zdravili.

Zdi se samoumevno, da morajo medicinske sestre prevzeti odgovornost za storjene napake, pri tem se pozablja, da so sistemske napake in človeški dejavniki tudi del teh napak (National, 2013). Posebno če izvajalec zdravstvene dejavnosti ne deluje v skladu z zagotavljanjem varnosti, strokovnimi smernicami in kompetencami, kjer je natančno opredeljeno, kako, zakaj in kdo izvede posamezno fazo ravnanja z zdravili.

Zaključek

Treba je izkoreniniti način, da zaradi varčevanja v zdravstvu in v socialnovarstvenih ustanovah aktivnost aplikacije zdravil **prenesemo na kader, ki ni kompetenten, nima ustreznega znanja** in posledično **za nastale napake ni odgovoren**. Zato je potreben nov sistemski način razmišljanja in sistemski pristop k napakam s potrebnim znanjem vseh vodilnih v zavodih, ne samo govorjenje in zapisi v vizijah ustanov, da je varnost pacientov naša prva skrb.

Med najbolj pomembne aktivnosti medicinske sestre sodita priprava in aplikacija zdravil. Medicinske sestre so odgovorne za zagotovitev varnosti pacientov in **izvedbo kakovostne zdravstvene nege**. Veliko nalog medicinske sestre vključuje določeno stopnjo tveganja, vendar aplikacija zdravil nosi največje tveganje. Vsakodnevno prihajajo na trg nova zdravila, novi načini apliciranja, nove smernice, kar je lahko razlog za nastajanje napak. Žal pacienti pogosto utrpijo škodo zaradi napak pri ravnanju z zdravili. Nekatere napake lahko pustijo trajne posledice, nekatere so lahko smrtno.

Napaka pri predpisovanju zdravil in ravnanju z zdravili medicinski sestri ne odvzema odgovornosti za aplikacijo napačno predpisanega ali danega zdravila. Če **zdravnik naredi napako** in predpiše napačno zdravilo, nepravilno dozo, nepravilen način aplikacije in bi lahko imela za pacienta usodne posledice, **medicinska sestra ne sme aplicirati tega zdravila**. Prav tako medicinska sestra ali kdor koli drug v ustanovi **ne more prenesti kompetence medicinske sestre** pri ravnanju z zdravili na druge zaposlene. Takšno dejanje je nestrokovno in neustrezno in ne zagotavlja varnosti pacientov pri aplikaciji zdravil, lahko povzroči napako, ki ima lahko zelo hude posledice ali celo smrt pacienta.

Veliko nalog medicinske sestre vključuje določeno stopnjo tveganja, vendar aplikacija zdravil nosi največje tveganje.

Literatura:

- Ahačič, M., 2012. Vloga medicinske sestre pri razdeljevanju zdravil. V: Blažun, A., ur. NIAHO in ISO 9001 v bolnišnicah: predstavitelj izkušenj v Kliniki Golnik: zbornik predavanj. Golnik, 30. marec 2012. Golnik: Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergijo, pp.12–4.
- Ben-Yehuda, A., Bitton, Y., Sharon, P., Rotfeld, E., Armon, T. & Muszkat, M., 2011. Risk factors for prescribing and transcribing medication errors among elderly patients during acute hospitalization a cohort, case – control study. *Drugs Aging*, 28(6), pp. 491–500.
- Berman, A., Snyder, J.S. & Frandsen, G., 2008. *Fundamentals of nursing: Concepts, process and practice*. 8th Edition. Pearson Education.
- Davey, A.L., Britland, A. & Naylor, R.J., 2008. Decreasing paediatric prescribing errors in a district general hospital. *Quality Safety Health Care*, 17(2), pp. 146–149.
- Dougherty, L. & Lister, S., 2004. *The Royal Marsden hospital manual of clinical nursing procedures. Drug administration: general principles*. 6th. ed. London: Blackwell Publishing, pp. 259–274.
- Elliott, M. & Liu, Y., 2010. The nine rights of medication administration: an overview. *British Journal of Nursing*, 19(5), pp. 300–305.
- European Commission DG Health and Consumer Protection, 2005. *Luxembourg Declaration on Patient Safety*. Available at: https://ec.europa.eu/health/ph_overview/Documents/ev_20050405_rdo1_en.pdf. [18.10.2018].
- Friedman, A.L., Geoghegan, S.R., Sowers, N.M., Kulkarni, S. & Formica, R.N., 2007. Medication errors in the outpatient setting: classification and root cause analysis. *Arch Surg*, 142(3), pp. 278–288.
- Glavin, R.J., 2010. Drug errors: consequences, mechanisms and avoidance. *Br J Anesth*, 105(1), pp. 76–82.
- Ivanuš, A. & Železnik, D., 2008. *Standardi aktivnosti zdravstvene nege*. Maribor: Univerza v Mariboru, Visoka zdravstvena šola, pp. 357–408.
- Karadžić Smitran, D., Trifoni, N. & Sebešan, A., 2010. Pogovor o varnosti pri aplikaciji terapije. In: Kramar, Z., Kraigher, A., ur. *Učimo se varnosti od najboljših: strokovni seminar, 3. dnevi Angele Boškin, Gozd Martuljek, 22.-23. april 2010. Jesenice: Splošna bolnišnica Jesenice*, pp.97– 99.
- Kramar, Z. & Marinšek, N., 2010. Neskladnost pri razdeljevanju zdravil zaradi prekinitve. V: Skela Savič, B., ur. *Trajnostni razvoj zdravstvene nege v sodobni družbi – na raziskovanju temelječi razvoj zdravstvene nege: 3. mednarodna znanstvena konferenca, 16.–17. september 2010. Jesenice: Visoka šola za zdravstveno nego*, pp.153–161.
- Leape, L., Epstein, A.M. & Hamel, M.B., 2002. Patient safety: fatigue among clinicians and the safety of patients. *N Engl J Med*, 347(16), pp.1272–1274.
- Mavsar Najdenov, B., 2011. *Žagotavljanje varnosti in kakovosti pri dajanju zdravil*. V: Kramar, Z., Skela Savič, B., Hvalič Touzery, S., ur. *Varnost – rdeča nit celostne obravnave pacientov: strokovno srečanje, 4. dnevi Angele Boškin, Gozd Martuljek, 7.– 8. april 2011. Jesenice: Splošna bolnišnica Jesenice – Visoka šola za zdravstveno nego Jesenice*, pp. 48–55.
- Mayo, AM, & Duncan D., 2004. Nurse perceptions of medication errors: what we need to know for patient safety. *J Nurs Care Qual*, 19(3), pp. 209–217.
- Montesi, G. & Lechi, A., 2009. Prevention of medication errors: detection and audit. *Br J Clin Pharmacol*, 67(6), pp. 651–655.
- National Advisory Group on Theory of Patients in England, 2013. *A promise to learn a commitment to act. Improving the safety of patients in England*. London : The Stationery Office.
- National Patient Safety Agency, 2009. *Safety in doses. Improving the use of medicines in the NHS. Learning from national reporting 2007*. London: NPSA.
- Odredba o seznamu poklicev v zdravstveni dejavnosti. Uradni list Republike Slovenije, št. 4/2014.
- Pravilnik o razvrščanju, predpisovanju in izdajanju zdravil za uporabo v humani medicini (2008). Ur. List RS 86(8): 7–8.
- Schellbred, A. & Nord, R., 2007. Nurses' experiences of drug administration errors. *J Adv Nurs*, 60(3), pp. 317–324.
- Svet Evrope (2006). *Priporočilo Odbora ministrov državam članicam o ravnanju z varnostjo pacientov in preprečevanju neželenih dogodkov v zdravstvu*. V: Odbor ministrov 95. srečanja namestnikov ministrov, Ljubljana, 24. maj 2006: Ministrstvo za zdravje Republike Slovenije, pp. 5–17.
- Šmitek, J., 2008. *Priprava zdravil za parenteralno aplikacijo*. V: Šmitek, J., Krist, A., ur. *Venski pristopi, odvzemi krvi in dajanje zdravil*. Ljubljana: Univerzitetni klinični center, pp. 116–118.
- Tang, F.I., Sheu, J.S., Yu, S., Wei, I.L. & Chen, C.H., 2007. Nurses relate the contributing factors involved in medication errors. *J Clin Nurs*, 16(3), pp. 447–457.
- Tingle, J., 2012. The scale of errors in prescribing medication in general practice. *Br J Nurs*, 21(10), pp. 618–619.
- Ulanimo, V.M., O'Leary-Kelley, C. & Connolly, P.M., 2007. Nurses' perceptions of causes of medication errors and barriers to reporting. *J Nurs Care*, 22(1), pp. 28–33.
- Werner, N.E., Nelson, E.T. & Boehm-Davis, D.A., 2012. Human factors methods to reduce medication error: using task analysis in a pediatric and adult pharmacy. *Work*, 4(1), pp. 5665–5667.
- William, D.J.P., 2007. Medication errors. *J R Coll Physicians Edinb*, 37(1), pp. 343–346.
- Wright, K., 2010. Do calculation errors by nurses cause medication errors in clinical practice? A literature review. *Nurse Educ Today*, 30(1), pp. 85–97.
- Wright, K., 2013. The role of nurses in medicine administration errors. *Nurs Stand*, 27(44), pp. 35–40.
- Zakon o zdravstveni dejavnosti. Uradni list Republike Slovenije št. 23/2005. Uradno prečiščeno besedilo.
- Zakon o zdravilih, 2006. Ur. List RS 16(31), pp. 3218–3220.
- Železnik, D., Buček Hajdarevič, I., Čermivec J. & Lekić Poljšak, V., 2013. *Aktivnosti zdravstvene nege in oskrbe na področju socialnovarstvenih zavodov*. Ljubljana: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije.

Izid učbenika »Temelji modelov, teorij in prakse zdravstvene nege«



Prof. Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske)
Majda Pajnkihar, asist. dr. Dominika Vrbnjak

Z veseljem in ponosom vas obveščamo, da je pri Univerzitetni založbi Univerze v Mariboru izšel učbenik »Temelji modelov, teorij in prakse zdravstvene nege«, avtorjev Prof Dr Hugh P. McKenna, prof. Dr (Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske) Majde Pajnkihar ter Dr Fione A. Murphy v slovenskem jeziku. Učbenik zajema vsebine modelov, teorij in prakse zdravstvene nege in je namenjen slovenskim študentom zdravstvene nege in medicinskim sestram, ki želijo pridobiti znanje s področja znanosti zdravstvene nege.

Učbenik »Temelji modelov, teorij in prakse zdravstvene nege« nudi osnovni pregled znanja s področja teorij in modelov zdravstvene nege ter njihove pomembnosti za prakso zdravstvene nege. Zajema 9 poglavij in se začne s splošnim uvodom, v katerem je opredeljena pomembnost teorij za znanost zdravstvene nege in pomen njihovega razumevanja za prakso zdravstvene nege. Sledijo poglavja, ki se nanašajo na temeljne oblike znanja in védenja v zdravstveni negi, razvoj teorij in odnos med teorijo in prakso, pomen teorij pri oblikovanju novih vlog v zdravstveni negi, značilnosti modelov in teorij, teorije in modele interpersonalnih odnosov ter pomen interpersonalnih odnosov, izbiro primernih teorij za prakso, povezave teorij in raziskovanja ter kriterije za opis, analizo in vrednotenje teorij. V učbeniku pa najdemo tudi opisan položaj teorij zdravstvene nege v slovenskem okolju.

Na začetku vsakega poglavja sta povzetek vsebine in učni izidi. V vsakem poglavju so bralcu pri učenju v pomoč navedeni ključni koncepti. K boljšemu razumevanju vsebin pa prispevajo tudi jasne in zanimive tabele in slike. Za utrjevanje znanja ima bralec na voljo številne reflektivne vaje in točke za ponovitve, ki so na koncu vsakega poglavja.

Učbenik predstavlja temeljno gradivo na podiplomskih izobraževalnih programih zdravstvene nege, saj omogoča jedrnat uvod k razumevanju razvoja, aplikacije, testiranja, analize in vrednotenja teorij zdravstvene nege in jasno izpostavlja njihov pomen za vsakodnevno prakso.

Naj spomnimo, da je učbenik v angleškem jeziku, ki je izšel pri založbi Wiley, bil najboljšo ocenjeni učbenik leta 2014 v Veliki Britaniji. Prepričani smo, da bo tudi prevedeni učbenik odlično sprejet v slovenskem prostoru.

»Temelji modelov, teorij in prakse zdravstvene nege«
(Fotografija: UM FZY)





Starejši kot sedanost in prihodnost družbe – kakovostno staranje v EU in doma



Darinka Klemenc, Veronika Pretnar Kunstek

1. oktober je za mednarodni dan starejših razglasila Generalna skupščina Združenih narodov leta 1990 na svojem 68. plenarnem zasedanju. Tema mednarodnega dneva starejših v letu 2018, v katerem zaznamujemo tudi 70–letnico sprejetja Splošne deklaracije človekovih pravic, so človekove pravice starejših.

Zanimivo je, da starostna meja, pri kateri naj bi se začela starost, ni določena. Na spletni strani Organizacije združenih narodov, ki je namenjena temu dnevu, se kot taka meja navede 60 let. V Sloveniji z besedo starejši običajno označujemo osebe, stare 65 ali več let. Postavlja se vprašanje, ali je v Sloveniji tradicionalna starostna meja, pri kateri naj bi se začelo obdobje starosti oz. od katere dalje naj bi se ljudje uvrščali med starejše (65 let), sploh še ustrežna. Morda bi bila za Slovenijo bolj ustrežna meja pri starosti 74 let (Statistični urad Republike Slovenije, 2016).

V okviru mednarodnega dne je dan pred odprtjem že 18. festivala za tretje življenjsko obdobje (F3ŽO) v Državnem svetu (DS) v organizaciji slednjega in Varuha človekovih pravic potekal odprt, odlično obiskan posvet z naslovom: **»Starejši kot sedanjost in prihodnost družbe«**. Celodnevno dogajanje, zapolnjeno z več sklopi (Ukrepi, programi, projekti za boljše življenje starejših; Prehrana v domovih za starejše; Bolnišnične okužbe v domovih za starejše; Skrbništvo v domovih za starejše; Starajoči se možgani; Izzivi na področju skrbi za starejše, primeri dobrih praks) je vsebinsko bogato gradivo tako za zdravstveno kot socialno in marsikatero drugo stroko, močno tudi za politiko. Izšel je zbornik referatov, uporaben tudi za našo stroko (spletna stran je navedena pod viri).

Pod naslovom **Kakovostno staranje v EU – dialog z evropskimi poslanci** je v sklopu F3ŽO prvi dan, 1. oktobra 2018, v Cankarjevem domu v Ljubljani potekalo srečanje z našimi evropskimi poslanci: Romano Tomc (Poslanska skupina ELS v Evropskem parlamentu), Tanjo Fajon (S&D – Skupina naprednega zavezništva socialistov in demokratov v Evropskem parlamentu), Ivom Vajglom (Skupina zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo – Alde) in dr. Igorjem Šoltesom (Zeleni). Poslanci so predstavljali situacijo, vezano na demografske spremembe tako v EU kot v naši državi: hitro povečevanje števila starejših, aktivno staranje in kakovost

življenja starejših, bivanjski vidik, zdravstveni in socialno-varstveni vidik, materialni vidik (pokojnine in druge pravice), možnosti črpanja sredstev iz EU skladov in drugo.

V EU je 19 odstotkov prebivalcev starejših od 65 let, trend povečevanja je velik. 70 do 80 odstotkov zakonodaje, tudi glede starejših in staranja, sprejemamo iz EU.

Ivo Vajgl je razmišljal o mejah med različnimi življenjskimi obdobji, 3. in 4., morda celo med 5. in 6., in kje so sploh te meje. Sam pogosto in angažirano govori o problematiki starejših in o poštenih pokojninah. EU lahko največ naredi z vzpostavitvijo določenih standardov, sicer se tam o njih ne odloča konkretno. Ni normalno, da so ljudje v tretjem življenjskem obdobju revni, tudi ne, da se ne priznava njihovo minulo delo. So pa velike razlike med pravicami, tudi v zdravstveni oskrbi, po posameznih državah. Ponekod so zelo inventivni, se samoorganizirajo, npr. v Nemčiji prevozi starejših (kar obstaja že tudi v Sloveniji). V Sloveniji je bila možnost vzpostavitve demografskega sklada, a je denar izginil neznano kam. Veliko je dobrih idej, ki jih je smiselno proučiti (bivalne razmere, delo po upokojitvi, če so ljudje voljni delati, njihovo znanje je dragoceno). Če se slovenski parlament v tem obdobju ne bo pozitivno opredelil do demografskega sklada, smo zamudili zadnjo priložnost.

Romana Tomc je povedala, da se je veliko ukvarjala s to tematiko že v Sloveniji in zdaj s tem nadaljuje, EU ne določa konkretne ureditve sistemov, to se po državah zelo razlikuje. Obstajajo konkretni projekti, dobre ideje. Ena takih je nadevropski pokojninski produkt (angl. pan european pension product) – zavarovanje za staranje – tretji steber za vse države v EU pod enakimi pogoji. Zdaj se pri selitvi ljudi v drugo državo pokojninske pravice tja ne morejo prenesti. EU različne akcije velikodušno financira (npr. za obnovo domov za starejše ali prevoze starejših) preko zelo bogatega evropskega socialnega sklada, kar druge države dobro izkoriščajo, Slovenija je tu šibka. Leta 2020 bo ta sklad nadgrajen z evropskim socialnim skladom plus.

Dr. Igor Šoltes (Zeleni) pravi, da se bo v 20 letih na področju staranja in starejših veliko spremenilo. V Sloveniji je napisanih več kot sto strategij na različnih področjih (stanovanjske, zdravstvene, drugih). Težava je v tem, da tega nihče ne povezuje, saj so razkrojene po različnih ministrstvih. Ne moremo reševati le enega segmenta – pri pokojninskem ne moremo brez zdravstvenega sistema. Bi pa morala država povezati te segmente znotraj proračuna, ki je v več kot 90 od-

stotkih že določen, denar vnaprej predvidljiv. Slovenija mora biti bolj drzna pri iskanju odgovorov na izzive za politiko in organizacije, ki se ukvarjajo s problemom staranja. Imamo odličen v EU nagrajen model »Starejši za starejše«; gre za več kot osem milijonov ur prostovoljnega dela, vključujoč empatijo, solidarnost, povezovanje in pomoč. Tudi to bi bilo treba financirati.

Tanja Fajon – na področju solidarnosti in sodelovanja med starejšimi je prav ona predlagala nagrado za posebne dosežke za leto 2017 »Državljan Evrope«. Opaža, da se družba spreminja, težava starejših je odtujenost, manj stikov, živijo bolj zaprto. Slovenija ima na področju vseživljenjskega učenja aktivno politiko staranja. Opustil se je tipični model, da se v prvem obdobju učimo, v drugem delamo, v tretjem počivamo. Ima tudi več dobrih politik, tudi EU sklad, uvaja ga nova finančna perspektiva z letom 2020. Kakovost življenja se zelo spreminja, kar starejši zelo občutijo, če nimajo prilagojenih pogojev za življenje. Že omenjeni socialni sklad plus bo prinesel nove priložnosti za medgeneracijsko sodelovanje.

V razpravi je sodelovalo več posameznikov, na začetku predsednik Zveze društev upokojencev Janez Sušnik, ki je dejal, da v ZDUS opažajo, da dokler so starejši aktivni, je lažje, ko tega ne zmorejo, so prepuščeni domačim, domovom starejših. V urbanih naseljih je težje, na podeželju so bolj povezani in se organizirajo. Na vprašanje, ali delež BDP-ja v EU za te potrebe raste ali pada, je Romana Tomc odgovorila, da raste, zlasti na sistemsko urejeni dolgotrajni oskrbi. Smo edini v EU, ki te nimamo urejene. Pri nas je stroškovno izrazito neugodno razmerje med institucionalnim varstvom in bivanjem doma, in sicer v razmerju 70 : 30, v EU je obratno. Politika je odgovorna, da EU ideje implementira doma. Karel Erjavec (Desus) je dejal, da stranka preko Iva Vajgla stalno opozarja na to problematiko. Nerazumljivo je, da se EU veliko ukvarja z mnogimi zadevami, nima pa standarda za razmerje: višina povprečne plače. Dr. Šoltes: »Pri dolgoživi družbi moramo biti pripravljeni na dolgotrajno oskrbo, porast demence, osamljenosti. Svet ali urad za starejše naj začne delovati in naj poveže zadeve.« Govora je bilo tudi o e-pismenosti, o prostovoljstvu, ki je »slabost« države (Sekcija upokojenih zdravnikov), o oblikovanju zakonodaje (Šoltes: »... ki jo pišejo mladi, gledajo, kot da se ne bodo postarali, je treba obrniti perspektivo, da jo pišejo zase, kako bo z njimi čez 20 let«), o demografskem skladu, ki je nekje poniknil. Če se v tem mandatu parlament ne bo do tega opredelil, smo zamudili zadnji vlak (Šoltes). Tanja Fajon: ... različna stro-

kovna združenja prihajajo tudi do poslancev EU, tudi sama jih je sprejemala (za demenco). V Sloveniji se hitreje staramo, z nizkimi plačami in pokojninami imajo starejši precej nedostopno institucionalno oskrbo, poberimo denar iz EU, kjer obstajajo tudi dobri modeli sobivanja, brezplačen javni prevoz, smernice. EU parlament je odprta institucija.« Dr. Šoltes: »Važni so vidik preventive, kakovost bivanja v domovih, bolnišnicah, lokalna hrana za vrtce, šole, bolnišnice, kjer je nabava izvzeta iz sistema javnih naročil.«

Podanih je bilo več pobud in mnenj: boljše sodelovanje med politiki, tudi med tistimi v EU in domačimi, ne glede na politično opcijo, za organiziranje okrogle mize o dolgotrajni oskrbi in nujno sprejetje te zakonodaje, večja preglednost pri denarju in pomoč politikov EU pri črpanju EU, več enotnosti. »Da postane svet normalen, varen, svet dejanj in ne besed« (Vajgl), »Za razumno, normalno EU in Slovenijo, v kateri ljudi ne bo strah, bodo pa solidarnost, varnost, dostojanstvo« (Fajon). Čas selitve ljudi po EU je že tu.

Viri:

Statistični urad Republike Slovenije, 2016. Ali je tradicionalna starostna meja 65 let, od katere naj bi se ljudje uvrščali med starejše, sploh še ustrezná? Dostopno na: <https://www.stat.si/StatWeb/PDF/PrikaziPDF.aspx?id=6217&lang=sl> [18.10.2018].

Državni svet RS in Varuh človekovih pravic RS, 2018. Starejši kot sedanjost in prihodnost družbe - Zbornik referatov in razprav, št. 3/2018. Dostopno na: http://www.varuh-rs.si/fileadmin/user_upload/pdf/DOGODKI_-_razni/2018_-_Starejsi/STAREJSI_kot_sedanjost_in_prihodnost_druzbe.pdf [18.10.2018].

Obvestilo

Spoštovani,

**naslednja številka Utripa
izide v začetku decembra 2018.**

**Prispevke sprejemamo
do 20. novembra.**

Uredništvo

Medgeneracijske razlike v delovnem slogu in delovnih vrednotah



Mateja Rehar Cokan

Izvleček

V času, ko se v organizacijah srečujejo pripadniki različnih generacij, generacijske razlike med zaposlenimi predstavljajo velik izziv. Na trgu delovne sile trenutno prevladujejo zaposleni iz treh generacij: generacija veteranov, »baby boom« generacije, generacije X in generacije Y.

Vsaka izmed teh generacij predstavlja skupino posameznikov podobne starosti, ki so doživeli podobne zgodovinske, socialne in življenjske dogodke v določenem obdobju. Izkušnje (npr. industrializacija, tragedije) razlikujejo eno generacijo od druge, saj imajo pomemben vpliv na stališča, vrednote, prepričanja in pričakovanja. Vsaka generacija ima drugačna mnenja in zaznavanja, kar lahko vodi v konflikte ali nesporazume na delovnem mestu. Razlike se kažejo predvsem v vrednotah in načinu dela. Lahko predstavljajo oteženo delo ali otežene načine komuniciranja, če se jih ne zavedamo. Danes so med najbolj raziskovanimi in zanimivimi od vseh prav generacijske razlike v delovnem slogu in delovnih vrednotah.

Uvod

V zadnjem stoletju je svet doživel ogromen tehnološki razmah in način življenja se je v tej kratki dobi zelo spremenil. Upoštevanje generacijskih razlik je eden izmed najpomembnejših dejavnikov pri oblikovanju kadrovske usmeritve številnih podjetij, če želijo ohraniti optimalno rast in konkurenčnost, a hkrati morajo poskrbeti za dobrobit zaposlenih (Sever, 2016). Neobčutljivost organizacije do razlik med generacijami lahko vodi k negativnim izidom, kot so recimo konflikti med generacijami, nerazumevanje, težave v komunikaciji, slabi odnosi na delovnem mestu, slabša produktiv-

nost zaposlenih (Zakrajšek, 2014). Govorimo o štirih velikih generacijah: generacija veteranov, generacija baby boom, generacija X in generacija Y. Sever (2016) v svojem diplomskem delu pojasnjuje, da se avtorji glede letnic rojstva različnih generacij med seboj malenkost razlikujejo, najpogosteje pa navajajo, da je generacija veteranov rojena med letoma 1922 in 1945, generacija otrok (blaginje) baby boom med letoma 1946 in 1964, generacija X med letoma 1965 in 1979 ter generacija Y med letoma 1998 in 2000.

Generacija veteranov ali tradicionalistov

V generacijo veteranov spadajo ljudje, rojeni med 1922 in 1945. Roos (2010) navaja, da je zanje pri delu najpomembnejše podjetje. Verjamejo v začetek kariere na najnižjem delovnem mestu, v plačilne roke in v napredovanje na podlagi izkušenj in večletnega dela. Zanje je bila najboljša izobrazba pridobivanje izkušenj v praksi. Slog vodenja je strog in neposreden. Način komuniciranja, ki jim je najbolj blizu, je v živo ali po telefonu. Pričakovana izobrazba te generacije je končana srednja šola, kariera pa naj bi zanje pomenila sredstvo za preživetje, pri čemer imajo v povprečju eno ali dve poklicni poziciji med kariero. Na uspeh gledajo kot na zmago zaradi trdega boja. Njihova življenjska paradigma je biti hvaležen, da imaš delo. So delovni, varčni, patrioti, zvesti instituciji in zanesljivi. Na uspeh gledajo kot na zmago zaradi trdega boja, življenjska paradigma je biti hvaležen, da imaš delo.

»Baby boom« generacija

To so ljudje, rojeni med letoma 1956 in 1964, torej po drugi svetovni vojni, v času optimizma, priložnosti in napredka. Njihova delovna etika je močna, vendar so pogosteje manj zvesti podjetju, v katerem so zaposleni. Močno verjamejo v izobrazbo, še bolj pa cenijo praktične izkušnje. Pri vodenju so jim blizu skupinski sestanki, saj naj bi se zaposleni počutili kot del ekipe. Letno poročilo o napredku je za baby boom generacijo dobra povratna informacija. Po navadi so na telefonu dosegljivi štiriindvajset ur na dan, preverjajo elektronsko pošto

in vedno odgovorijo na koncu dneva, ker se jim to zdi vljudno (Roos, 2010). Morda prav zaradi svoje sposobnosti, skupinskega dela v primeru konfliktov, iščejo konsenz (Meriac, et al., 2010). Ta generacija je številčna, k temu pa je pripomogla tudi medicina, ki je zmanjšala umrljivost otrok pri porodih. Generacija baby boom je odraščala v obdobju sorazmerne ekonomske stabilnosti in blaginje. Pričakovana izobrazba je univerzitetna, kariera pa je zanje osrednjega pomena, pri čemer v povprečju zamenjajo šest delovnih mest. Vodjem pogosto postavljajo izzive. So izobraženi, želijo si kakovosti, neodvisni in so osredotočeni na vzroke. Dvomijo v avtoriteto in hlepijo po raziskovanju notranjega sveta (Hoff, 2011a).

Generacija X

V generacijo X spadajo posamezniki, rojeni med letoma 1965 in 1980. Roos (2010) jih opisuje takole: za generacijo X sta pomembni izobrazba in ustvarjalnost, zato menijo, da posameznikom ni treba začeti na najnižjih delovnih mestih, če imajo dobre ideje. Ne razumejo, zakaj je pomembna »tradicija« organizacije. Trdo delajo za organizacijo, vendar ne bi odlašali, če bi se jim ponudila boljša priložnost. Pomembna se jim zdi usklajenost med delom in prostim časom. Verjamejo, da so lahko ljudje najbolj produktivni, če se jim dopusti svoboda, da so ustvarjalni. Svoje odločitve radi razložijo, saj naj bi to motiviralo zaposlene na način, ki ga razumejo. Za komuniciranje najraje uporabljajo elektronsko pošto. Ko pride do konfliktov, jih rešujejo takoj in neposredno. Njihova pričakovana izobrazba je univerzitetna in dodatno diplomsko izobraževanje. Pogosto menjajo svoja delovna mesta in celo kariere. Vodje ignorirajo in si ne želijo postati eden izmed njih. V tehnologiji uživajo in uporabljajo različne vrste komunikacijske tehnologije.

Generacija Y

Pripadniki generacije Y, rojeni med 1981 in 2000, verjamejo, da imajo dobre ideje, zato želijo le delati, rezultati pa bodo temu primerno tudi sledili. Delovna mesta so jim všeč, dokler se ne začnejo dolgočasiti. Dobro delajo tako v pisarni kot doma. Vodenje pri njih pogosto poteka prek spletnih omrežij, kjer se posodablja napredek pri delu. S pripadnikom generacije Y je najlažje priti v stik preko tekstovnega sporočila in ne moti jih niti to, da svojega kolega nikoli ne srečajo v živo (Roos, 2017). So prva generacija, ki je odraščala s tehnologijo (računalniki in digitalnimi mediji), zato cenijo možnosti svetovnega spleta, ne pa več učenja na pamet (Boštjančič, 2011). Princeton University Human Resources (2010) v svoji raziskavi ugotavlja, da ko pri generaciji Y pride na delovnem mestu do konfliktov, se trudijo uporabljati metode za reševanje konfliktov, ki so se jih naučili v letih šolanja. Na

izobrazbo gledajo drugače kot prejšnje generacije, in sicer jim je pomembno vseživljenjsko učenje, tudi če univerzitetnega izobraževanja ne končajo kmalu. Karierno so pogosto spremenljivi in zamenjajo največ delovnih mest med vsemi generacijami. Avtoriteto spoštujejo, vendar je ne občudujejo. Na delovnem mestu denar generaciji Y ne pomeni toliko, kot je pomenil njihovim staršem, saj nagrado vidijo predvsem v novih izzivih, ki jim omogočajo večjo fleksibilnost in uporabo novih tehnologij (Boštjančič, 2011).

Delo z različnimi generacijami

Pri delu z različnimi generacijami je pomembno poiskati skupne točke in upoštevati razlike. Pri tem se morda spreminja vloga vodje in prestrukturira način dela. Hain (2013) generaciji X in baby boom priporoča, da poskušajo razumeti, da ima generacija Y drugačen pogled na svet, saj je na začetku svoje kariere, zato je pomembno poslušati, sodelovati in se prilagoditi, kjer je to potrebno. Tudi implicitna prepričanja in predvidevanja niso priporočljiva, bolje je poslušati, kaj imajo povedati mlajši, da delodajalci ne bodo presenečeni, ko bodo slišali mlade iz generacije Y razmišljati na popolnoma drugačen način. Poleg tega je na generacijo Y pomembno gledati kot na poslovno naložbo, ki jo je treba izobraziti in usposobiti, da bodo znali voditi organizacije. Treba je upoštevati, da se mladi učijo že z opazovanjem, zato jim ni treba vedno dodeljevati dela. Dovolj je, da jim omogočimo praktične izkušnje. Najpomembnejše, kar navaja Hain (2013), je zavedanje kakovosti generacije Y. To je odlično poznavanje tehnologije, socialnih medijev in želja po spremembah, zaradi katere bodo sledili zaupanja vrednim vodjem, na drugi strani pa poudarja tudi, da pomembnost sodelovanja generacije Y in njihovo zavedanje, da so starejši kolegi zanje koristni. Mladi se morajo zavedati drugačne perspektive in izkušenj, ki jih imajo starejši in se od njih učiti. Generacija Y potrebuje več potrpljenja, saj je popolnoma razumljivo, da si morajo zaupanje pri delodajalcih pridobiti in dokazati svoje sposobnosti. Predvsem je pomembno, da mlajše generacije ne razmišljajo samo o spremembah kariere, saj je pomembno tudi vztrajanje in dokazovanje svoje pripadnosti. Kljub pogosti ambicioznosti generacije Y in glede na višje stopnje narcisizma kot pri generaciji X je zanje pomembno, da se druge generacije zavedajo svojih ciljev, vendar hkrati izkažejo spoštovanje do starejših generacij, njihovih izkušenj in dosežkov. Pomembno je iskanje starejših mentorjev, ki pomagajo mladim v razvoju kariere, pri čemer pa morajo mladi iz generacije Y pokazati zanimanje in seveda, predanost mentorskemu odnosu (Hain, 2013). Treba se je zavedati tudi različnih delovnih slogov. Veterani imajo radi natančna navodila in vodenje. Baby boom generacija najbolje deluje

v skupinah, generacija X pa je neodvisna, odporna in prilagodljiva. Najbolje delajo individualno (Princeton University Human Resources, 2010). Podobno kot Hoff (2011), ki pravi, da so pripadniki generacije Y ljubitelji skupinskega, timskega dela, navaja tudi Boštjančič (2011). Generacija Y ceni timsko delo, navajeni so na sodelovanje, kar jim predstavlja užitek.

Komunikacija in spoštovanje različnih generacij

Spoštovanje različnih generacij je osrednjega pomena in univerzalno za vse, tudi na delovnem mestu. Spoštljiva komunikacija ima več obrazov: aktivno poslušanje, asertiven govor, izogibanje pasivno-agresivne komunikacije in spoštovanje med konfliktom. Čeprav je spoštovanje pomembno vsem generacijam, jo pogosto dojemajo različno. Navajajo tudi anekdotske primere nespoštljive komunikacije v delovnem okolju medicinskih sester. Pripadniki generacije veteranov in baby boom so se pritoževali, da so jih mlajši kolegi užalili z nespoštljivimi pripombami glede učenja uporabe tehnologije. Medtem ko so starejši kolegi določene besede dojemali kot žaljive, so mlajši, torej pripadniki generacije Y, te besede dojemali veliko manj žaljivo. Mlajši študentje so se pritoževali, da jih starejši kolegi ne spoštujejo, saj menijo, da si želijo le dobro oceno, pri čemer jim ni pomembno, kakšno dobijo (Kupperschmidt, 2006). Boštjančič (2011) piše, da z generacijo Y prihaja drugačen način govora, ki vključuje tudi slengovske izraze, kratice, okrnjenke in simbole. V nasprotju z generacijo baby boom si želijo bolj fleksibilnih karier in hitrih prevzemov vodilnih položajev, kar lahko sodelavci zaznavajo kot pretirano samozavest in zahtevnost. Raziskave so tudi pokazale, da imajo predstavniki generacije Y izredno željo po odprti in izdatni komunikaciji ter biti v stiku z informacijami, kar pogosto preseneča starejše vodje.

Razprava

V delovnih organizacijah je nujno potrebna pozornost vodilnih kadrov na uravnavanje kakovostnega medgeneracijskega sodelovanja, če želijo imeti organizacije zavzete zaposlene. Čeprav je vsak posameznik drugačen v svojih osebnostnih značilnostih, skupne izkušnje posameznikov iz iste generacije vplivajo na njihove delovne sloge. Poznavanje prednosti in vrednot posameznih generacij pomaga vzpostaviti spoštovanje raznolikosti in povezanost na delovnem mestu. Glede na opisano teorijo v praksi opazamo ogromne medgeneracijske razlike, a bi v zaključku omenili nekaj najpomembnejših. Baby boom generacija ima značilno nižjo mobilnost na delu v primerjavi z generacijo X in generacijo Y. Generaciji X in baby boom se ne razlikujeta v upoštevanju pravil na delovnem mestu, generacija Y pa v primerjavi z ostalimi generacijami v manjši meri spoštuje pravila na delovnem mestu. Generacija X je v primerjavi z

generacijo Y in baby boom generacijo v manjši meri pripravljena delati nadure. Generacijske razlike v mobilnosti lahko poleg generacijskim razlikam pripišemo učinku starosti ali razvojnega obdobja. Značilnosti narave delovnih mest, ki jih zasedajo starejši zaposleni, lahko pojasnijo nižjo mobilnost baby boom generacije. Fleksibilnost kadrovske prakse in strategij, ki upoštevajo potrebe in vrednote vseh zaposlenih (ne glede na generacijo), je bolj primerna kot razvoj kadrovske strategij, ki so usmerjene zgolj k eni generaciji (Zakrajšek, 2014).

Zaključek

Čeprav je v podjetjih oz. organizacijah toliko različnih generacij, izmed katerih ima vsaka svoje potrebe in načine dela, je potrebno, da med seboj sodelujejo in skupaj stremijo k dobrobiti organizacije. Mlajši zaposleni v podjetje prinesejo novo, sveže znanje, ki ga predajo naprej starejšim zaposlenim, le ti pa mlajše naučijo utečenih navad in postopkov v podjetju, lahko so tudi njihovi mentorji. Na takšen način znanje podjetja oz. organizacije (tiho znanje) kroži med zaposlenimi in se nadgrajuje, hkrati pa medgeneracijsko sodelovanje poskrbi za dobre odnose med zaposlenimi in prijetno vzdušje.

Literatura:

- Boštjančič, E., 2011. *Generacija, ki ji delo ni cilj, le sredstvo. Manager: moč ideje*, 3. pp. 44–45.
- Hain, R., 2013. *Bridging the Generation Gap in the Workplace*. [Online] Available at: http://www.huffingtonpost.com/andy-hain/bridging-the-generation-g_b_3677405.html [Accessed 1.9.2018].
- Hoff, G., 2011. *Generational Differences Worksheet*. [Online] Available at: <http://www.scribd.com/doc/61292743/Generational-Differences-Worksheet-Galen-Hoff> [Accessed 3.9.2018].
- Kupperschmidt, B. R., 2006. *Addressing Multigenerational Conflict: Mutual Respect and Carefronting as Strategy*. *Online Journal of Issues in Nursing*, 11(2), pp. 1–14.
- Meriac, J.P., Woehr, D.J. & Banister, C., 2010. *Generational Differences in Work Ethic: An Examination of Measurement Equivalence Across Three Cohorts*. *Journal of Business and Psychology*, 25(2), pp. 315–324.
- Princeton University Human Resources., 2010. *Five Steps to Bridging the Workplace Generation Gap*. [Online] Available at: <http://www.princeton.edu/hr/benefits/pdf/generationgap.pdf> [Accessed 5.9.2018].
- Roos, D. 2010., *How Generation Gaps Work*. [Online] Available at: <http://people.howstuffworks.com/culture-traditions/generation-gaps/generation-gaps.htm> [Accessed 3.9.2018].
- Sever, M., 2016. *Medgeneracijske razlike pri delovni zavzetosti: diplomsko delo*. Ljubljana: Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, pp. 24–32.
- Zakrajšek, T., 2014. *Generacijske razlike na delovnem mestu – izziv za vodilno osebje*. [Online] Available at: <https://psihologijadela.com/2014/10/20/generacijske-razlike-na-delovnem-mestu-izziv-za-vodilno-osebje/> [Accessed 5.9.2018].



Udeležili smo se 28. svetovne konference »Nursing Diagnosis and Midwifery«



Mag. Maja Klančnik Gruden, Andreja Mihelič Zajec

V Pragi je od 10. do 11. septembra 2018 potekala 28. svetovna konferenca z naslovom »Nursing Diagnosis & Midwifery«, ki jo je organiziral EuroSciCon.

Udeležili smo se je predstavniki iz Združenih držav Amerike, Kanade, Japonske, Tajske, Savdske Arabije, Egipta, Turčije, Ekvadorja, Brazilije, Španije, Italije in Slovenije.

Udeleženci 28. svetovne konference »Nursing Diagnosis & Midwifery«
(Fotografija: arhiv EuroSciCon)

Prispevki konference so se navezovali na različna področja zdravstvene nege. Na kirurškem področju sva zaznali dva zanimiva prispevka. Prispevek iz Združenih držav Amerike je predstavil optimizacijo predoperacijskih obravnav in vzpostavitev pred-kirurškega oddelka pod vodstvom zdravstvene nege, prispevek iz Savdske Arabije pa učinkovite načine zdravstvenovzgojnega dela medicinskih sester pri kirurško zdravljeni debelosti (npr. implementacija zdravstvenovzgojnih vsebin v informacijske sisteme). Na urgentnem področju je bil predstavljen zanimiv prispevek o obravnavi povratnikov, kjer jim je z vpeljavo individualnega načrta obravnave v enem letu recidiv uspelo zmanjšati za 57 %, s čimer so prihranili 8,5 mio ameriških dolarjev. Iz Ekvadorja so na podlagi opisne presečne študije prikazali problem povečevanja razširjenosti diabetesa zaradi spremembe življenjskega sloga ljudi ter pojav z diabetesom povezanih dolgoročnih posledic (npr. diabetična rana). Na področju dolgotrajne oskrbe so na Japonskem preučevali količino in vrsto komunikacije pri starostnikih ter ugotovili, da starostnik povprečno na dan komunicira 4 minute, pri čemer se 76 % pogovora vsebinsko navezuje na opravila, samo 24 % pa na področja, ki osmišljajo življenje – »life wordly talk« (družabni dogodki, psihološko počutje/znanje, življenjske izkušnje in pozdravi). Neinvazivne metode obravnave kronične bolečine je predstavila zdravnica iz Tajске, ki vidi možnost, da bi tovrstno zdravljenje izvajale tudi medicinske sestre z naprednimi znanji. Na področju izboljšanja kakovosti in varnosti v zdravstveni negi je bil predstavljen prispevek o uvedbi »namenskih urnih obhodov« (»Purposely hourly rounding«) medicinskih sester, in sicer z namenom zmanjšanja števila varnostnih zapletov pri pacientih (predvsem padcev), zmanjšanja uporabe klicnih naprav ter večjega zadovoljstva tako pacientov kot medicinskih sester v vojaški bolnišnici v Savdski Arabiji. Obhodi potekajo čez dan na eno uro, ponoči na dve uri, vendar pa samo pri pacientih, ki se s takšno obravnavo strinjajo. Po protokolu je medicinska sestra ob obhodu pri vsakem pacientu pozorna na štiri potrebe pacientov (udobje, bolečina, izločanje in odvajanje ter drugo). Uvedba omenjene intervencije je pomembno vplivala na dvig rezultatov zadovoljstva pacientov ter zmanjšala uporabo klicnih naprav. Na področju ginekologije je zdravnica iz Tajске predstavila nove smernice fizične aktivnosti pri zdravih nosečnicah. Po novih smernicah zdrave nosečnice niso več omejene na zmerno intenzivno aerobno vadbo trikrat tedensko, ampak lahko fizično aktivnost postopoma povečujejo ter izvajajo tudi težje vaje in lažje treninge moči, če so te izvajale že pred nosečnostjo. V nadaljevanju je medicinska sestra iz Egipta poročala o visokem deležu porodov s carskim rezom ter njihovih prizadevanjih za zvečanje deleža vaginalnih porodov. Svetovanje in posredovanje informacij o prednostih vaginalnega poroda je zmanjšalo število carskih rezov pri nosečnicah z na začetku načrtovanim carskim rezom za 75 %. Za promocijo zdravja v nosečnosti na Tajskem je bila predstavljena tudi aplikacija za mobilni pametni telefon »Pre-call«. Z omejitvami in tveganji v izvajanju babištva v okoliščinah množičnih terorističnih napadov nas je seznanil predstavnik Združenih držav Amerike. Medicinska sestra iz Kanade je predstavila izzive na področju vodenja in voditeljstva v zdravstveni negi ter predstavila primer profesionalnega voditeljstva v praksi. Slovenci smo predstavili

rezultate pilotnega projekta o razlikah med kakovostjo negovalne dokumentacije v elektronski in pisni obliki. Ugotovili smo, da je kakovost elektronske negovalne dokumentacije višja od pisne.

Udeležba na konferenci ni bila množična. Morda je prav to pripomoglo k živahni razpravi ob obravnavanih temah. Začutili sva, da smo velika družina, ki se je v danem trenutku zelo povezala v skrbi za razvoj zdravstvene nege in babištva ne glede na nacionalno, kulturno ali versko pripadnost prisotnih.

Čestitka

*»Resnična skrivnost do uspeha je ljubezen.
Dovolj moramo ljubiti sami sebe,
da se zavemo, da smo vredni uspeha.«*
(Alan Cohen)

*Na Fakulteti za zdravstvene vede Univerze v
Mariboru je magistrirala*

Tanja Kukovec,

*glavna medicinska sestra internega oddelka in si
pridobila naziv magistra zdravstvene nege.*

*Za strokovni uspeh ji iskreno čestitamo!
Sodelavci in vodstvo Splošne bolnišnice
Murska Sobota*

Čestitka

*»Vsak človek si mora ustvariti svojo lastno Usodo,
in ni je moči, ne zgoraj, ne spodaj,
ki bi to naredila zanj,
če si je sam noče ustvariti.«*
(William Walker Atkinson)

Igor Bakan,

*zaposlen na Odseku za dializo, je uspešno
zagovarjal diplomsko nalogo
z naslovom »Pomen internega strokovnega
izobraževanja v zdravstveni negi«
in si tako pridobil naziv diplomirani zdravstvenik.
Za pridobljeni strokovni naziv mu čestitamo in
želimo veliko profesionalnih izzivov na njegovi
karierni poti!
Zaposleni na Odseku za dializo in vodstvo Splošne
bolnišnice Murska Sobota*

*V bolnišnici cenimo napore posameznikov za doseganje čim višjih
ciljev, kajti visoko izobraženi zaposleni so potencial, na katerem
moramo in si upamo graditi prihodnost naše bolnišnice.*

Udeležili smo se 4. kongresa medicinskih sester in tehnikov Bosne in Hercegovine



Urška Hvala, Irena Trampuš



Udeleženci kongresa
(Fotografija: Irena Trampuš)

Kongres je potekal od 20. do 23. septembra skupaj z 8. kongresom združenja kardiologov Bosne in Hercegovine v Sarajevu, z mednarodno udeležbo kolegic Slovenije, Hrvaške, Srbije in Makedonije. Naslov kongresa je bil »Moje srce, tvoje srce«.

Prvi dan je bil namenjen otvoritvi kongresa in kratkim plenarnim predavanjem s predstavitvijo Evropskih kardiovaskularnih smernic (ESC) in pozdravnim nagovorom predsedstva.

Drugi dan kongresa so predavanja potekala v ločenih dvanajstih različnih sklopih in ločeno s sklopom predavanj 4. kongresa medicinskih sester Bosne in Hercegovine, kjer smo se udeleženci iz Slovenije predstavili s tremi predavanji. V

prvem sklopu predavanj je Renata Lošić iz UKC (Univerzitetni klinični center) Maribor predstavila predavanje z naslovom »Vloga medicinske sestre pri spremljanju in zdravljenju bolnikov s srčnim popuščanjem«. Predavateljica je na primeru predstavila delo medicinske sestre v ambulanti za srčno popuščanje, kjer nadzoruje redno jemanje zdravil, spremlja nihanje telesne teže, bilanco tekočin, vitalne funkcije in glede na celotno sliko predlaga titracijo zdravil, ki jo zdravnik potrdi oziroma skupaj določita nadaljnje zdravljenje z zdravili. Medicinska sestra pomaga pacientu z nasveti, kako urediti bilanco tekočin, kako pravilno jemati zdravila in kakšna naj bo njegova prehrana. Nemalokrat je medicinska sestra tudi terapevt za izboljšanje psihičnega stanja pacienta.

V drugem sklopu je predavanje z naslovom »Fast track – metoda hitre poti pri akutnem infarktu miokarda« predstavil Miha Kralj iz UKC Ljubljana in zelo nazorno prikazal pomen dobrega sodelovanja in uigranosti tima reševalcev, internistične prve pomoči, centra za intenzivno interno medicino, tima interventne kardiologije in osebja intenzivne terapije in nege. Poudaril je pomen vse-

živiljenjskega učenja, pridobivanja novih znanj medicinskih sester v tovrstnih timih, poznavanje novih metod zdravljenja, smernic zdravljenja in tudi novih aparatov in materialov. Brez vsega naštetega timi ne bi bili tako uspešni pri reševanju življenj. S prikazom primera bolnika, ki je utrpel akutni koronarni sindrom in infarkt miokarda, je predavatelj nazorno prikazal urgentno PCI in postavitev mehanske zunajtelesne membranske oksigenacije – ECMO.

V četrtem sklopu predavanj se je s svojim predavanjem »Zdavstvenovzgojno svetovanje bolnika s pljučno tromboembolijo« predstavila še Romana Horvat iz UKC Ljubljana. V predavanju je poudarila predvsem posebnosti zdravstvenovzgojnega dela s pacienti, ki po odpustu

Spomin na OI v Sarajevu
(Fotografija: Miha Kralj)

prejemajo antikoagulantno terapijo. Pacienti morajo poznati pomen jemanja antikoagulantne terapije, prepoznati preteče krvavitve (velike in male) in znati ustrezno ukrepati.

Tretji dan predavanj je bil namenjen predstavitvi plakatov in dvema delavnicama na temo temeljnih postopkov oživljanja z uporabo defibrilatorja ter delavnico prepoznavne motenji ritma.

Dan se je zaključil s svečano večerjo.

Zadnji dan je bil namenjen predvsem ogledu Sarajeva, ki po vojnih grozotah in globokih ranah počasi okreva in se postavlja na noge.

Z mislijo, da smo kolegicam v Bosni in Hercegovini predstavili kar nekaj novosti s področja aktivnosti zdravstvene nege in zdravljenja kardiološkega pacienta, smo se poslovili z obljubo, da se v Sarajevo še vrnemo.

Tunel spasa
(Fotografija: Irena Trampuš)



Udeleženke kongresa
(Fotografija: Renata Lošič)



3. simpozij paliativne oskrbe z mednarodnim sodelovanjem v Našicah na Hrvaškem



Metka Lipič Baligač

13. septembra 2018 je v Našicah na Hrvaškem potekal 3. simpozij paliativne oskrbe z mednarodnim sodelovanjem, ki ga je organizirala Zbornica medicinskih sester Hrvaške, podružnica Našice v sodelovanju s Splošno bolnišnico Našice.

Povabljeni smo bili kot predavatelji v plenarnem delu simpozija, predstavili pa smo prispevek, ki je bil del magistrske naloge kolegice Marije Flisar Nutritivni status paliativnog bolesnika.

Na simpoziju je bilo 200 udeležencev iz Hrvaške in tujine, gostje pa so bili z Ministrstva za zdravje Hrvaške, udeležili so se ga najvišji predstavniki vseh institucij, ki delujejo na področju paliativne na Hrvaškem. Izjemno velik poudarek je bil na timskem delu in medosebni komunikaciji. Predstavljenih je bilo



Utrinek s simpozija
(Fotografija: Metka Lipič Baligač)

21 zanimivih prispevkov s področja paliativne oskrbe, ki so pokazali, da je organizacija paliativne oskrbe na Hrvaškem na visoki ravni.

V prvem sklopu seminarja so bile podane vsebine iz kompetenc, kroničnih ran in razvoja ter organizacije paliativne obravnave. Paliativna oskrba se izvaja v 33 hrvaških mestih in je v nekaterih ustanovah že na evropski ravni. V drugem delu seminarja so bile podane strokovne teme iz paliativnega področja. Poudarek je bil na pristopu in organizaciji dela, ki izboljšuje kakovost življenja bolnikov in njihovih svojcev, reševanju težav, ki se pojavijo pri bolnikih s kronično neozdravljivo boleznijo in nudenjem fizične, psihične in duhovne podpore.

Cilji, ki so si jih zastavili, so omogočiti največjo možno kakovost življenja bolnikom in njihovim svojcem, obvarovati dostojanstvo bolnika in primerno obravnavati simptome, ki se pojavijo med zdravljenjem. Obravnava paliativnih bolnikov v hrvaških zdravstvenih ustanovah temelji na možnostih dobre organizacije, ki nudi bolniku namestitev na paliativni oddelek. Z multidisciplinarnim pristopom se poleg zdravstvenih težav zagotavlja psihosocialna skrb za bolnika in njegovo družino. Za kontinuirano in kakovostno obravnavo paliativnih bolnikov je nujno vzpostaviti obravnavo na eni lokaciji. Primer dobre prakse je ustanoviti paliativni oddelek in tako zagotoviti zdravstveno obravnavo in psihosocialno podporo bolnikom in njihovim svojcem. V bolnišnici OTB Našice na paliativnem oddelku razpolagajo z 10 bolniškimi posteljami. V skrbi za bolnika in njihove svojce jih vodi geslo: »Vi ste pomembni, zato ste „Vi“ in „Vi“ nam boste pomembni do zadnjega trenutka Svojega življenja« (Saunders C.).

Osnovna paliativna oskrba je izvajanje vseh aktivnosti, ki so vezane na diagnostiko, zdravljenje, na izvajanje zdravstvene nege in na rehabilitacijo.

Prehrana je osnovni pogoj za ohranjanje zdravja, za boljše počutje in kakovostno življenje. Temeljni cilj zdrave prehrane je ohranjanje in izboljševanje zdravja in s tem kakovosti življenja.

Zdravo prehranjevanje je bistvenega pomena za splošno zdravje, neodvisnost in kakovost življenja pri obolenih ljudeh.

V primerih, ko ne moremo zagotoviti ustreznih vnosov hrane, lahko pride do podhranjenosti (Sala, et al., 2012). Podhranjenost posledično negativno vpliva na kakovost življenja, podaljša bivanje v bolnišnici in negativno vpliva na rezultate zdravljenja (Gorjup Poženel, & Skela-Savič, 2013).

S prehransko podporo lahko obvladujemo simptome bolezni, skrajšamo čas bolnišničnega zdravljenja, zmanjšamo število ponovnih hospitalizacij, izboljšamo bolnikovo toleranco do zdravljenja, izboljšamo izid zdravljenja in kakovost bolnikovega življenja (Mlakar-Mastnak, 2012).

Paliativni tim specialne bolnišnice »Sveti Rafael« je poudaril, da zagotavljanje zdravljenja in oskrbe ob koncu življenja pogosto vključuje odločitve, ki so klinično zapletene in čustveno moteče. Nekatere odločitve lahko vključujejo etične dvome in zaskrbljenost glede zakonodaje, ki dodatno zapleta postopek sprejemanja odločitev. Zato poudarjajo, da naj k paliativnemu bolniku pristopamo holistično, da v središču obravnave ni samo bolezen, ampak bolnik kot osebnost s svojimi psihološkimi, družbenimi in duhovnimi težavami. Cilj je dvig kakovosti življenja bolnika, njegove družine in svojcev, zmanjševanje bolečine

ob umiranju tako bolnika kot njegovih najdražjih, da te bolečine ne bi doživljali zapuščeni in osamljeni, ampak v humanem okolju, s podporo in razumevanjem zdravstvenih strokovnjakov.

Strateški načrt oskrbe paliativnih bolnikov na Hrvaškem je kot »minimalne standarde« do leta 2016 v vsaki pokrajini (županiji) zagotovil:

- center za koordinacijo paliativne oskrbe,
- stacionarno namestitev za paliativno oskrbo (standard glede števila postelj za paliativno medicino: 80 postelj na 1.000.000 prebivalcev, skupaj 345 postelj,
- organizirani specialistični tim (bolnišnični ali zunajbolnišnični).

Prva hospic hiša na Hrvaškem – Hospicij Marije Krucifikse Kozulić je ustanovljena na Reki. Ustanovili so jo Reška nadškofija, Primorsko-goranska županija in mesto Reka. Hospic je začel delo 1. februarja 2013 ter od 1. maja 2013 deluje na osnovi podpisane pogodbe s hrvaškim zavodom za zdravstveno zavarovanje, znotraj zdravstvenega sistema Republike Hrvaške. V hiši imajo 9 sob s 14 posteljami. V hospicu je 18 zaposlenih.

Na Hrvaškem deluje Hrvaško društvo prijateljev hospica, ki skrbi za izobraževanja in promocijo na področju paliativne oskrbe (glej Hrvatska udruga prijatelja hospica). Pri ministru za zdravje pa deluje posebna komisija za paliativno oskrbo, v kateri sodelujejo tudi tuji strokovnjaki.

Vsekakor izstopajo posamezni primeri odličnih praks, v njih pa je zaznati posebno dimenzijo duhovnosti, ki je pomemben del paliativne oskrbe na Hrvaškem.

V Našicah smo bili sprejeti toplo in gostoljubno, s kolegicami smo tudi v neuradnem druženju izmenjali veliko izkušenj in navezali pristne profesionalne in prijateljske stike.

Literatura:

Gorjup Poženel, D., & Skela Savič, B. (2013). *Vloga zdravstvene nege pri prehranski ogroženosti starostnikov. Kakovostna starost: 16 (2), 13–21.*

Mlakar-Mastnak, D. (2012). *Prehranska obravnava bolnika z rakom. V S. Novaković, B. Zakotnik, & J. Žgajnar (Ured.) Raziskovanje v onkologiji: Priporočila za obravnavo kaheksije pri bolnikih z rakom: zbornik. 25. Onkološki vikend (str. 71–74). Portorož, Slovenija: Kancerološko združenje Slovenskega zdravniškega društva.*

Sala, A., Rossi, E., Antillon, F., Molina, A. L., Maselli, T., & Bonill, M., et al. (2012). *Nutritional status at diagnosis is related to clinical outcomes in children and adolescents with cancer: a perspective from Central America. European Journal of Cancer, 48, 243–252.*



Bolezni vek in orbite



Alenka Poštrak

Udeleženke iz Slovenije z Đurđico Duh, predsednico Društva MS/ZT u oftalmologiji Hrvatske v sredini (Fotografija: Marta Blažič)

V Donji Stubici na Hrvaškem je od 14. do 16. septembra 2018 potekal 10. simpozij Društva oftalmoloških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov z mednarodnim sodelovanjem. Osrednja tema letošnjega simpozija je bila namenjena boleznim vek in orbite.

Simpozij Društva oftalmoloških medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Hrvaške je v Donji Stubici združil oftalmološke medicinske sestre iz Hrvaške, Bosne in Hercegovine, Črne Gore in Slovenije. Simpozija smo se udeležile članice izvršilnega odbora Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji: Marta Blažič, Breda Kojc, Alenka Poštrak ter članice sekcije iz dolenske regije: Marija Lokar, Cvetka Predanič in Irena Bizjak. V slovesni otvoritvi je ob prijetnem vzdušju zagorske glasbe navzoče pozdravila ga. Ljubica Fiškuš, predstavnica Hrvatske udruge medicinskih sestara (HUMS) in Đurđica Duh, predsednica Društva oftalmoloških medicinskih sestara/tehničara. V imenu Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji Slovenije je zbrane nagovorila in pozdravila Marta Blažič.

Tokratni simpozij je potekal pod naslovno temo Bolezni vek in orbite. Bolezenska stanja vek in patološka dogajanja v orbiti predstavljajo diagnostične, terapevtske in pogosto kirurške izzive v oftalmologiji. Za uvod v simpozij je s strani vabljen hrvaške oftalmologinje bila predstavljena Gravesova orbitopatija in eksenteracija orbite (kirurška odstranitev celotne vsebine očnice). Sledila so predavanja o zdravstveni negi in oskrbi pacienta ob transplantaciji amnijske membrane, retinopatiji pri nedonošenčkih ter primeri dobre prakse predaje službe med izvajalci zdravstvene nege.

Med boleznimi vek in orbite sodijo tudi maligna obolenja tega področja. Med tumorji so v prispevkih bili izpostavljeni melanom očesa ter tumorji vek. Obstajajo različne vrste orbitalnih tumorjev, ki so lahko primarnega (izvirajo iz orbite), sekundarnega (v orbito se širijo iz okolnih struktur) ali metastatskega izvora. Obravnava tumorjev zajema obširno diagnostično obravnavo pacienta ter pogosto kirurško zdravljenje, pri katerem sodelujejo oftalmološke medicinske sestre iz ambulantne, negovalne in operacijske dejavnosti. Obsežen del predavanj je bil namenjen tudi področju dakriocistorinostomije (DCR), operativnemu posegu, ki običajno olajša težave

pacientom, ki imajo običajno dalj časa in predvsem ponavljajoče težave z vnetjem solzevodov z znaki stalnega solzenja, pogostimi znaki vnetja in so posledično pogosto izpostavljeni antibiotičnemu zdravljenju. Predstavljeni so bili različni operativni pristopi ter strokovne smernice razvoja pri obravnavi tovrstnih težav v prihodnosti. Poudarek v obravnavi pacienta z očesnimi težavami pa ob uvajanju novih metod zdravljenja in ustrezni terapiji predstavlja tudi higiena vek. Izpostavljena je bila vloga medicinske sestre na področju edukacije pacientov z akutnim ali kroničnim vnetjem robov vek.

Marta Blažič in Marija Lokar iz očesnega oddelka Splošne bolnišnice Novo mesto sta predstavili predavanje Operacija vek- medicinska sestra kot pacient, ki je v isti vsebini združilo strokovni pogled medicinske sestre na eni strani in pogled medicinske sestre v vlogi pacienta na drugi strani.

Vsebinska zasnova simpozija hrvaških medicinskih sester v oftalmologiji je bila dobra. V predavanjih so bile predstavljene teme, ki so aktualne v oftalmološki zdravstveni negi, v razpravah pa dovolj priložnosti za izmenjavo strokovnih izkušenj. Želimo si le, da s hrvaškimi kolegicami ohranimo dobro medsebojno sodelovanje tudi v prihodnje.

NAGRADNA KRIŽANKA TOSAMA d. o. o.

Nagrajenke nagradne križanke Tosama d. o. o. iz oktobrske številke Utrija so:

*Morena Penko, 6230 Postojna
Marta Žorman, 1000 Ljubljana
Majda Štimec, 8220 Šmarješke Toplice
Helena Stegnar, 1251 Moravče
Darinka Petrič, 1370 Logatec*

*Geslo – pravilna rešitev
nagradne križanke se glasi:*

KO NARAVA POMAGA RANI.

Nagrade bomo izžrebanim poslali po pošti.

Srčno-žilne bolezni in preventivni programi v ambulanti družinske medicine



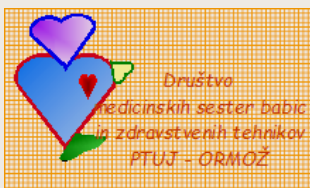
Mag. Jožica Eder, Metka Žitnik



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v družinski medicini je v čudovitem, jesensko obarvanem okolju zdravilišča Terme Topolšica v zadnjih dneh septembra pripravila strokovno srečanje z obetajočim naslovom in prav tako z izbranimi predavatelji. Med strokovno zelo bogatimi vsebinami je sekcija dobila tudi novo predsednico – po opravljenem volilnem postopku je bila potrjena Barbara Bukovnik, dipl. m. s.

Med učno delavnico
(Fotografija: arhiv strokovne sekcije)

Srčno-žilna obolenja, kot ena najbolj razširjenih obolenj, s katerimi se med drugim srečujemo pri delu v ambulantah družinske medicine, so velik izziv, saj imajo velik vpliv na kakovost bolnikovega življenja in tudi njegovih bližnjih, hkrati pa vemo, da lahko njihov nastanek v veliki meri preprečimo sami z zdravim in aktivnim življenjskim slogom. Zadnje je v veliki meri potrdil Marko Gričar, dr. med., s svojim predavanjem in tako potrdil pozitiven prispevek sodelovanja diplomiranih medicinskih sester v ambulantah družinske medicine, kjer z usmerjeno preventivno aktivnostjo opozarjamo na dejavnike tveganja tudi na področju srčno-žilnih bolezni in opremljamo bolnike z znanji za njihovo odpravo ali zmanjšanje. Svoje znanje in izkušnje je delil med udeležence srečanja še v delavnici snemanja EKG. Opozoril nas je na pomembnost pravilnega nameščanja elektrod, določene posebnosti in na napake, ki so lahko tudi usodne. Uvodna predavanja je zaključila Lilijana Žerdoner, dipl. m. s., aktivna članica Zveze koronarnih društev in klubov Slovenije. Predstavila je pomen rehabilitacije srčnih bolnikov, postopnega vračanja k aktivnostim, ki so jih bili vajeni pred boleznijo in pomen vzdrževanja zdravega načina življenja, pri čemer so koronarni klubi v veliko pomoč. Za še boljšo informiranost o pomenu in delovanju klubov smo udeleženci seminarja prejeli priročnik »Vseživljenjska rehabilitacija koronarnega bolnika« in seveda dragocene informacije in stike. Na tesno povezanost srčno-žilnih obolenj in sladkorne bolezni tipa II. je spomnila asist. Barbara Jemec-Zalar, dr. med., spec. in hkrati poudarila, kako pomembna je kompleksna obravnava takih bolnikov in pravočasno odkrivanje vseh dejavnikov tveganja in poslabšanja bolezenskih znakov. V ambulantah družinske medicine se pogosto srečujemo s problematiko venskega popuščanja v različnih fazah. Kako pomembno je prepoznavanje znakov začetnega venskega popuščanja in kaj lahko bolnikom svetuje diplomirana medicinska sestra v ambulanti družinske medicine, je predstavila Danica Tomažič, predstavnica sodelujočega partnerja na strokovnem srečanju. Kot vedno je bilo veliko pozornosti deležno predavanje »Izračunavanje srčno-žilne ogroženosti« prim. dr. Jane Govc Eržen, dr. med. spec., ki je predstavila prednosti in slabosti različnih modelov – Framingham, SCORE, ocenjevanje absolutne 10-letne ogroženosti. Poudarila je pravilno ocenjevanje ogroženosti za koronarne ali srčno-žilne dogodke kot ključni dejavnik za preprečevanje zapletov aterosklerotičnih bolezni, saj nam narekuje vse nadaljnje ukrepe pri obravnavi bolnikov. V zaključku strokovnega srečanja je potekala podrobna predstavitev nacionalnih programov SVIT, DORA in ZORA in znova poudarjena pomembna vloga celotnega tima v ambulantah družinske medicine pri spodbujanju bolnikov k sodelovanju. Zadovoljni pogledi in komentarji ter bežen pregled evalvacijskih vprašalnikov, ki so jih oddajali udeleženci strokovnega srečanja, so organizacijskemu odboru potrjevali dobro izbiro vsebin in predavateljev, hkrati pa naložili obvezo po organizaciji podobnih strokovnih srečanj.



Kronična rana – Celostna obravnava bolnika z vensko golenjo razjedo



Jasmina Kropfl

21. septembra je DMSBZT Ptuj – Ormož v sodelovanju z Delovno skupino za oskrbo kronične rane pripravilo že 5. strokovno izobraževanje na temo kronična rana – Celostna obravnava bolnika z vensko golenjo razjedo.

Golenja razjeda predstavlja napreduvalo obliko kroničnega venskega popuščanja. Prizadene približno 1–1,3 % celotne populacije, pogosteje se pojavlja pri ženskah. Zdravljenje venske golenje razjede je dolgotrajno, ponovitve so pogoste. Zaradi navedenega predstavlja velik socialni in ekonomski problem ter vpliva na vse vidike človekovega življenja in delovanja. Nepogrešljivo je sodelovanje bolnika in svojcev. Pri bolnikih z vensko golenjo razjedo predstavlja kompresijska terapija zlati standard. V praksi to pomeni, da mora bolnik imeti pravilno nameščen elastični povoj, prav tako mora hoditi, saj kompresijska terapija brez hoje ni uspešna.

V prvem sklopu je asist. prim. Ciril Triller, dr. med. spec., predstavil kronično bolezen ven, ki je v sodobni družbi ena od najpogostejših napredujočih bolezni. Zelo pomembna je pra-



Udeleženci strokovnega izobraževanja
(Fotografija: Mira Gašparič)

vočasna diagnostika in zdravljenje. Vabljen predavateljica asist. dr. Danijela Semenič, dr. med. spec., je predstavila študijo o uporabi rastnih faktorjev pri zdravljenju venske golenje razjede. Z raziskavo so potrdili hipotezo, da je nova metoda priprave in aktivacije PRP pri celjenju kroničnih ran učinkovi-

tejša v primerjavi s hidrogelom. Prim. mag. Ana Benedičič, dr. med. spec., je predstavila značilnosti kratkoelastičnih in dolgoelastičnih kompresijskih povojev, kompresijskih sistemov in kompresijskih nogavic ter razlike med njimi. Vodja delovne skupine za oskrbo kronične rane Skender Velju, dr. med. spec., je predstavil delovanje ambulante za kronične rane. Največji delež obravnavanih bolnikov predstavljajo bolniki z vensko golenjo razjedo. Rezultati zdravljenja so zelo spodbudni. Raziskave, ki so potekale v dveletnem obdobju, kažejo, da se je v povprečnem času 77 dni zacelilo 50 % golenjih razjed, 32 % se jih je izboljšalo. V ambulanti za kronične rane uporabljajo sodobne pristope zdravljenja, ki vključujejo koncept TIME, uporabo negativnega tlaka, polarizirane polikromatske svetlobe, visokoenergetskega laserja. Rane zdravijo tudi s pomočjo avtolognih graftov, ki jih pridobijo s pomočjo posebnega sistema, ki sloni na učinku negativnega tlaka in segrevanja kože. Opravljajo tudi operacije krčnih žil, imenovane EVLA (endovenska laserska ablacija).

V drugem sklopu je Nataša Vrabič, dipl. m. s., predstavila zdravstveno nego bolnika z vensko golenjo razjedo v patronažni službi. V svojem predavanju je izpostavila številne negovalne težave, s katerimi se srečujejo patronažne medicinske sestre pri obravnavi bolnikov z vensko golenjo razjedo. Adrijana Sauer, dipl. m. s., je predstavila zdravstveno nego bolnika z vensko golenjo razjedo v Domu upokojencev Ptuj. Pri svojem delu upoštevajo vsa priporočila za sodobno zdravljenje in preventivo venske golenje razjede. Zelo so ponosni na svoj interni priročnik za oskrbo in preventivo kro-

ničnih ran. Prehranska obravnava bolnika z vensko golenjo razjedo je pomemben člen celostne obravnave bolnika. Jelka Krajnc, ing. živilstva, je poudarila pomen prehranskega presejana. Ob ugotovljenem prehranskem deficitu je potrebna takojšnja prehranska podpora. Bolnikom z vensko golenjo razjedo moramo zagotoviti zadosten vnos energije, beljakovin, makro- in mikrohranil ter vode. Največji uspeh dosežemo z dodajanjem specifične enteralne formule.

V zaključnem predavanju je Slavica Popović, dipl. m. s., mag. posl. in ekonom. ved, podala nasvete za zdravje nog. V prvi vrsti so to gibanje, zmanjšanje dejavnikov tveganja in skrb za zdravo prehrano.

Tretji sklop predavanj so predstavljale delavnice, na katerih so udeleženci spoznali razlike med kratkoelastičnimi in dolgoelastičnimi povoji ter kompresijskimi sistemi. Praktično so preizkusili nameščanje povojev in spoznali pomen pravilne uporabe.

Naše izobraževanje je postalo tradicionalno in dobro obiskano. V vseh letih so se nam pridružili tudi zdravniki splošne medicine in zdravniki specialisti, prav tako medicinske sestre iz celotnega ptujsko-ormoškega območja in od drugod. Verjamemo, da se prihodnje leto znova zberemo v želji, da pridobimo in poglobimo svoje znanje. Kronična rana je namreč velika težava sodobnega časa. Njena razsežnost pa iz dneva v dan večja.

Utrinki – razstavni prostor
(Fotografija: Mira Gašparič)





**Društvo
medicinskih
sester, babic in
zdravstvenih
tehnikov
Gorenjske**

Potovanje v Lizbono in strokovni ogled bolnišnice



Nada Macura Višič



Društvo medicinskih sester, babic
in zdravstvenih tehnikov Gorenjske
je skupaj s turistično agencijo Palma
organiziralo izlet v Lizbono.

V četrtek 4. oktobra, približno ob 6.30 je avtobus pobral prve potnike v Kranju, na Jesenicah pa so se malo po 7. uri pridružili še drugi potniki. Kar 54 potnikov nas je pot peljala preko mejnega prehoda Rateče, skozi Trbiž do Benetk, od koder smo se z letalom odpeljali proti Lizboni. V Lizboni nas je v poznih popoldanskih urah pričakalo jasno nebo, sonce in dobrih 30 °C. Na letališču nas je že čakal naš vodnik, ki nas je pred nastanitvijo v hotelu z avtobusom popeljal po ulicah Lizbone. Isti dan smo si ogledali Jeronimski samostan (Mosteiro dos Jeronimos, v katerem je kasneje našla mesto šola in sirotišnica. Fasada je čudovita, prav tako glavni vhod. Tu počiva tudi sloviti Vasco da Gama. Po ogledu smo imeli nekaj časa za kavo in po predlogu vodnika za znano portugalsko sladico znameniti Pasteis de Nata, ki jim pravijo tudi Pasteis de Belem – majhne jajčne tortice, posute s cimetom ali sladkorjem v prahu. Na poti do hotela smo si ogledali tudi kraljevo palačo, kmalu za njo pa smo se znašli pod rdečim visečim mostom Ponte 25 de Abril, ki je res prava kopija tistega iz San Francisca. Na drugi strani reke Tejo se dviga mogočni kip Jezusa (Santuário de Cristo Rei), ki je sicer manjši, vendar od daleč na las podoben tistemu iz Ria.

Bom dia (dobro jutro) nam je v petek zjutraj zaželel vodnik in nam sporočil, da nas čaka zelo aktiven dan. Najprej smo se ustavili v čudovitem parku Edvarda VII. Nato smo v centru začeli sprehod po mestu. Ogledali smo si tržnico in kupili nekaj priboljškov. Nadaljevali smo do velikega trga, ki je leta 1755 po silovitem potresu dobil novo podobo, kakršno ima še dandanes. Poleg potresa je Lizbono hkrati prizadel še cunami in več požarov, ki so uničili dober del mesta, med drugim tudi kraljevo rezidenco (Ribeira Palace). Novi trg, na katerem stoji kip kralja Joseja I., je danes priljubljena točka tako med turisti kot domačini, ki se tu zbirajo, preden se skupaj odpravijo po mestu. Trg obkroža cela vrsta restavracij in kavarn z lepim razgledom na okolico. Pogled na trg od zgoraj, z gradu. Največji trg Praca do Comercio leži tik od reki, ki mu daje posebno noto. V eni izmed ulic za trgom je polno trgovin in kavarn, med vikendi pa se tu zbere tudi veliko uličnih umetnikov in glasbenikov. Kosilo smo si privoščili kar na Rivieri, kjer se je odvijalo tekmovanje v jadranju. Pred odhodom v hotel smo se z vlečnico odpeljali do gradu Castelo de Sao Jorge, od koder se je raztezal čudovit pogled na Lizbono. Lizbona je znana tudi po specifični vrsti glasbe, imenovani fado, ki izvira iz 1820 ali pa še prej. Zaznamujejo jo značilni melanholični toni in besedila, ki se nanašajo na različne

... se nadaljuje na strani 55 ...



ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV
MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Delovna skupina za nenasilje v zdravstveni negi

MEDNARODNI DNEVI BOJA PROTI NASILJU NAD ŽENSKAMI

DAN ODPRTIH VRAT

7. 12. 2018 od 10.00 do 17.00

Zbornica – Zveza, Ob železnici 30a, Ljubljana

Spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Vabimo vas, da se članicam in članom Delovne skupine za nenasilje v zdravstveni negi pridružite ob **dnevu odprtih vrat**.

Z vami bomo razpravljali o problematiki nasilja v družini in na delovnem mestu, na voljo bodo zloženke o zaznavanju in obravnavi nasilja v družini v zdravstvenih ustanovah, hkrati pa bomo za vas izvedli tudi dve brezplačni izobraževanji.

Teme izobraževanj bodo **deeskalacijske tehnike** ter **konstruktivno reševanje konfliktov v zdravstveno-negovalnem in babiškem timu**. Zaposleni v zdravstveni in babiški negi so v zadnjem času namreč zelo izpostavljeni različnim pritiskom zaradi pomanjkanja kadra in povečanega obsega dela, kar pogosto vodi v konflikte in slabo vzdušje v kolektivu. Hkrati je vse več tudi agresivne komunikacije s strani pacientov in svojcev. Znanja in veščine s področja deeskalacije ter reševanja konfliktov so zato vse bolj potrebna in nujni sestavni del našega strokovnega dela.

Članice in člani Delovne skupine za nenasilje v zdravstveni negi vam v okviru dneva odprtih vrat ponujamo dve brezplačni delavnici (do 20 oseb), ki bosta imeli dve ponovitvi.

PROGRAM IZOBRAŽEVANJA:

11.00–13.00 **Deeskalacijske tehnike**
Urban Bole, dipl. zn.
Reševanje konfliktov v zdravstveno-negovalnem in babiškem timu
Doroteja Lešnik Mugnaioni, univ. dipl. pol.

15.00–17.00 **Deeskalacijske tehnike**
Urban Bole, dipl. zn.
Reševanje konfliktov v zdravstveno-negovalnem in babiškem timu
Doroteja Lešnik Mugnaioni, univ. dipl. pol.

Za udeležbo na delavnicah je nujna prijava na nenasilje@zbornica-zveza.si. Število udeležencev na delavnicah je omejeno. Kotizacije ni.

Strokovno izobraževanje je pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije in Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije v postopku vrednotenja za pridobitev licenčnih točk ter v postopku vpisa strokovnega izobraževanja v register strokovnih izobraževanj.

Vljudno vabljeni!

Monika Ažman,
predsednica Zbornice – Zveze

Irena Špela Cvetežar,
vodja Delovne skupine za nenasilje v
zdravstveni negi



ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV
MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Delovna skupina za nenasilje v zdravstveni negi

PRIPOROČILA

PREPOZNAVANJE IN OBRAVNAVA ZLORABLJENEGA OTROKA



Priporočila za prepoznavanje in obravnavo zlorabljenega otroka¹, ki smo jih oblikovali v Delovni skupini za nenasilje v zdravstveni negi², ki že dvajset let deluje pri Zbornici zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zvezi strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije, so v prvi vrsti namenjena zaposlenim v zdravstveni in babiški negi, a verjamemo, da so lahko uporabna tudi za druge zaposlene v zdravstvu.

Pravna podlaga za priporočila je **Zakon o preprečevanju nasilja v družini**, ki določa, da je **dolžnost prijavljanja ogrožajočega nasilja v družini, posebno pa nad otroki, splošna in zavezuje vse zdravstvene delavce, ne glede na delovno mesto, položajno moč in pripadnost poklicni skupini**. Prav tako **Pravilnik o pravilih in postopkih pri obravnavanju nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti³** določa, da mora v **nujnih primerih, ko je ogroženo življenje žrtve nasilja ali njenih otrok, zdravstveni delavec takoj obvestiti policijo ali pristojni center za socialno delo**.

Pri navajanju ključnih korakov prepoznavanja in obravnave nasilja nad otroki smo sledili **Strokovnim smernicam za obravnavo nasilja v družini pri opravljanju zdravstvene dejavnosti⁴**, ki so krovni strokovni dokument na tem področju. **Veliko pozornosti smo namenili prepoznavanju znakov zlorabe, kajti otroci sami pogosto ne znajo ali ne zmorejo spregovoriti o nasilju, ki ga doživljajo**. Zato je zelo pomembno, da imamo zaposleni v zdravstvu tudi na tem področju ustrezna znanja in veščine. Le tako bomo lahko strokovno in odgovorno ukrepali v zaščito otrok, ki so najbolj ranljivi del naše družbe in zato odvisni od našega etičnega ravnanja. **Pri tem naj bo naše skupno vodilo, da je varnost otroka vedno na prvem mestu!**

¹V skladu z Zakonom o preprečevanju nasilja v družini je otrok oseba do izpolnjenega 18. leta starosti.

²Priporočila so pripravili

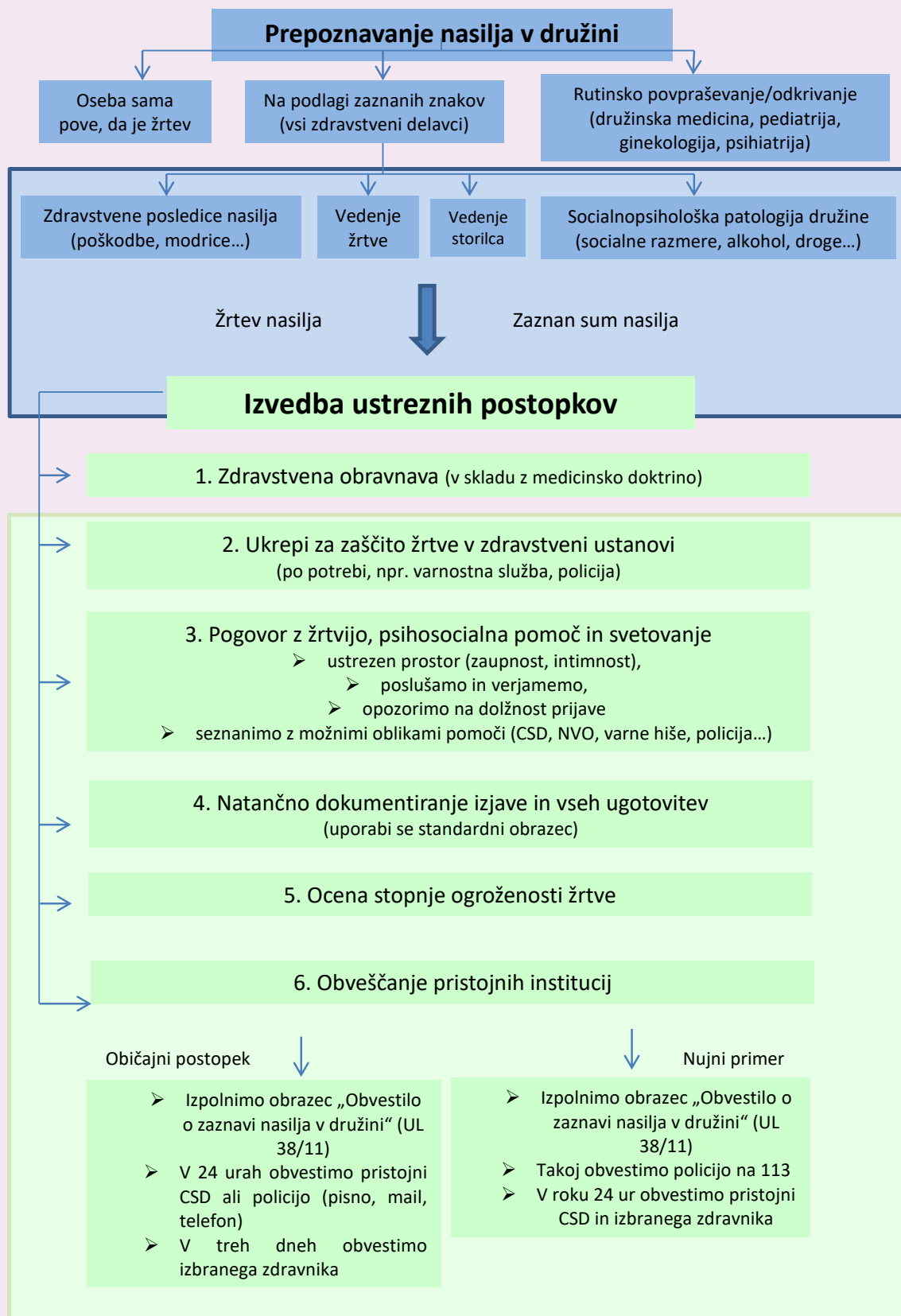
Sonja Kovač, Doroteja Lešnik Mugnaioni, Irena Špela Cvetežar, Darinka Klemenc, Vesna Sekelj Rangus, Aljoša Lapanja ter Urban Bole.

³Pravilnik o pravilih in postopkih pri obravnavanju nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 38/11)

⁴Strokovne smernice za obravnavo nasilja v družini pri opravljanju zdravstvene dejavnosti, Ministrstvo za zdravje, 2015.

OBRAVNAVA ŽRTEV NASILJA V DRUŽINI V ZDRAVSTVENIH USTANOVAH

(VIR: Strokovne smernice za obravnavo nasilja v družini pri opravljanju zdravstvene dejavnosti, MZ, 2015)



NASILJE NAD OTROKOM JE ZLORABA OTROKA!

Zloraba ali trpinčenje otroka zajema vse oblike slabega ravnanja, telesnega ali čustvenega nasilja, spolne zlorabe, zanemarjanja, izpostavljanja otroka, ki ogroža ali dejansko škoduje otrokovemu zdravju, preživetju, razvoju ali spoštovanju, v okviru odnosa, ki obsega odgovornost, zaupanje in moč⁵. Trpinčenje je vse, kar moti in omejuje otrokov osebnostni razvoj, mu omogoča oblikovanje pozitivne samopodobe, posega razdiralno v gradnjo njegove integritete ter izkorišča njegovo nemoč in odvisnost⁶.

Prepoznavna nasilja ali zlorabe otroka je težka. Nanj kažejo različni znaki. Noben od posameznih znakov sam po sebi ne dokazuje zlorabe, saj je lahko posledica drugih stanj. Vse znake in simptome je potrebno obravnavati v okviru vsega, kar je povezano z otrokom, družinskimi okoliščinami in odnosi v družini⁷. Pomembna je multidisciplinarna obravnava in sodelovanje različnih strokovnih delavcev.

Prepoznavanje nasilja nad otroki

Zaposleni v zdravstveni negi so pri svojem delu praviloma v neposrednem stiku z mladoletnimi pacienti in imajo tako veliko priložnosti za oblikovanje zaupnega odnosa z njimi. **Z naklonjenostjo, razumevanjem in empatijo pristopajo k otrokom in s tem vzpostavljajo prostor zaupnosti**, ki je ključen za zaznavo nasilja nad otroki.

Ta zaupni odnos otroku odpira pot k izpovedi o stiski, ki jo preživlja, hkrati pa zaposlenim v zdravstveni negi omogoča hitrejšo prepoznavo znakov, ki kažejo na zlorabo otroka. Pomembno se je zavedati, da ima zdravstvena nega na področju odkrivanja nasilja nad otroki ključno vlogo v zdravstvu.

Znaki nasilja nad otroki⁸

Nasilje ali zlorabo nad otrokom lahko razdelimo v štiri osnovne oblike: fizično nasilje, spolno nasilje, psihično nasilje in zanemarjanje otroka, ki se lahko zgodijo doma oziroma v družini, lahko pa tudi v institucionalnem varstvu, v vzgojno izobraževalnih zavodih, vrskih, športnih, zdravstvenih in drugih ustanovah.

Fizično nasilje

Fizično nasilje je lahko posledica izgube samokontrole odrasle osebe ali zavestno in namerno povzročanje trpljenja otroku. Pri prepoznavanju fizičnega nasilja moramo biti pozorni na:

- nepojasnjene poškodbe,
- poškodbe, ki imajo značilen vzorec,
- podplutbe na nenavadnih mestih,
- poškodbe, ki so v različnih stadijih celjenja,
- opekline,
- odklanjanje pogovora o poškodbah,
- pokrite okončine v toplem vremenu,
- poškodbe dojenčka (glava in obraz).

Najbolj pogoste oblike fizičnega nasilja so: lasanje, klofutanje, povzročanje opeklin, udarci, zlomi, poškodbe notranjih organov, poškodbe glave.

⁵Strokovne smernice za obravnavo nasilja v družini pri opravljanju zdravstvene dejavnosti, Ministrstvo za zdravje, 2015.

⁶Kersnik, Tušek. Trpinčen otrok v ambulanti zdravnika družinske medicine. Poškodbe v osnovnem zdravstvu. Zbornik predavanj/II spominsko srečanje dr. Janija Kokolja. Združenje zdravnikov družinske medicine. Slovensko zdravniško društvo. Ljubljana; 2003: 1-2.

⁷Brecelj Kobe. Sum na trpinčenje otroka. Izbrana poglavja iz pediatrije. Medicinska fakulteta Univerze v Ljubljani. Katedra za pediatrijo. Ljubljana.; 2011: 292- 308.

⁸Znaki nasilja nad otroki so v celoti povzeti iz Strokovnih smernic za obravnavo nasilja v družini pri opravljanju zdravstvene dejavnosti. Ministrstvo za zdravje, 2015.

Spolno nasilje

Spolno nasilje oziroma spolna zloraba otroka je vsak stik med odraslo osebo in spolno nezrelim otrokom zaradi spolne zadovoljitve odraslega ali spolni stik z otrokom ob uporabi sile, groženj ali prevare z namenom, da bi storilec dosegel otrokovo sodelovanje. Spolna zloraba je tudi spolni stik, ki ga otrok ni mogel odkloniti zaradi razlike v starosti, moči ali narave odnosa z odraslim. Spolno nasilje je ravnanje s spolno vsebino, v katero je otrok prisiljen in zaradi stopnje razvoja ne razume njenega pomena. Storitci so pogosto otroku poznane osebe, ki jim odnos z otrokom pomeni prevlado moči in odgovornosti.

Na spolno zlorabo otroka posumimo, kadar:

- ima nerazložljivo, vztrajno bolečino, poškodbo, krvavitev ali neobičajni izcedek iz anogenitalnega predela,
- ima spolno prenosljive okužbe,
- gre za nosečnost mladoletne osebe.

Psihično nasilje

Psihično nasilje oziroma psihična zloraba je ravnanje, s katerim storilec otroku povzroči strah, ponižanje, občutek manjvrednosti, ogroženosti in druge duševne stiske. Pri čustveni zlorabi v odnosu med staršem in otrokom niso izpolnjene otrokove potrebe po naklonjenosti, potrditvi in varnosti. Psihično nasilje je najpogostejša oblika nasilja nad otroki v družini, ki pa ga je najtežje prepoznati in dokazati, saj ni očitnih znakov poškodb.

Psihično nasilje nad otrokom se lahko kaže kot:

- pripisovanje negativnih značilnosti otroku,
- prezgodnje nalaganje odgovornosti in dela otroku,
- čustvena ne-razpoložljivost enega od staršev,
- premalo ali preveč zaščite otroka,
- odtegovanje pozornosti,
- žalitve,
- zasmehovanje,
- manipuliranje,
- zastraševanje,
- sramotenje.

Zanemarjanje

Pri zanemarjanju gre v širšem smislu za dejanja, s katerimi odrasli ogrožajo otrokove telesne, čustvene in intelektualne potrebe in mu s tem onemogočajo ustrezen razvoj¹¹. Kaže se kot nezadovoljevanje otrokovih temeljnih potreb, kar ima za posledico nenapredovanje v razvoju in se kaže lahko kot:

- nezadovoljiva prehrana,
- neprimerna obleka,
- slaba osebna higiena,
- pomanjkanje spanja,
- pomanjkanje nadzora,
- pomanjkanje rutine, učenja, pravil,
- zanemarjanje zdravstvenega stanja otroka,
- zanemarjanje izobraževanja otroka.

¹¹Uranker. Trpinčen otrok v zdravstveni negi. Obzor Zdr N 2000; 34: 33-38.

Fizično nasilje	Spolno nasilje	Psihično nasilje	Zanemarjanje
Beg od doma	Hiperseksualizirano vedenje	Osamljenost	Kopičenje in iskanje hrane
Agresivne reakcije	Siljenje drugega otroka k spolnim aktivnostim	Razvojni zaostanki	Odsotnost od pouka
Izbruhi jeze	Spolno vsiljivo vedenje do odraslih	Starosti neprimerna vedenja	Utrujenost
Impulzivnost	Starosti neprimerno znanje o spolnosti	Strah pred neuspehom	Žalost
Strah pred dotikom	Neobičajno prejemanje daril, denarja	Nihanje razpoloženja	Nerazpoloženost
Spremembe v učnem uspehu	Skrivnosti o novih prijateljih	Pretirana ubogljivost	Nezmožnost osredotočenja pri pouku
Umik od družine	Spremembe v učnem uspehu	Pretirana redoljubnost in čistoča	Nasprotuje odhodu domov
Umik od prijateljev	Škodljiva raba alkohola in prepovedanih drog	Pretirano iskanje pozornosti	Slaba osebna higiena
Negativna samopodoba	Tatvine	Slabi medvrstniški odnosi	Poškodbe
Samomorilne misli	Strah ob dotiku	Poskusi bega	Nesreče
Avtodestruktivno vedenje	Močenje postelje	Tesnobnost	
	Nekontrolirano odvajanje blata	Zaskrbljenost	
		Prevzemanje vloge staršev	

Če zaznamo znake nasilja nad otrokom, moramo ukrepati ter sum nasilja prijaviti. Ukrepano v skladu z **Zakonom o preprečevanju nasilja v družini** ter **Pravilnikom o pravilih in postopkih pri obravnavanju nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti**.

Izvedba ustreznih postopkov ob zaznavi nasilja nad otroki

Pri zdravstveni obravnavi in v postopkih, ki sledijo zaznavi nasilja nad otrokom, morajo zdravstveni delavci upoštevati specifične potrebe otrok in posledice, ki jih imajo zaradi izkušenj z nasiljem. **Zdravstvena obravnava otroka, ki je žrtev nasilja, je strokovna le, če temelji na etiki skrbi in na načelu, da je varnost otroka vedno na prvem mestu.**

1. Izvajanje ukrepov znotraj zdravstvene ustanove

Nasilje ali zlorabo nad otrokom lahko razdelimo v štiri osnovne oblike: fizično nasilje, spolno nasilje, psihično nasilje in zanemarjanje otroka, ki se lahko zgodijo doma oziroma v družini, lahko pa tudi v institucionalnem varstvu, v vzgojno izobraževalnih zavodih, verskih, športnih, zdravstvenih in drugih ustanovah.

Če smo na delovnem mestu neposredno priče kateri koli obliki nasilne komunikacije staršev nad otrokom, se moramo takoj odzvati z jasnim sporočilom, da je takšna komunikacija nesprejemljiva in doseči prekinitvev nasilja. Starše moramo opozoriti na svojo zakonsko obveznost ukrepanja ter prijave nasilja. Po presoji - glede na zaznano ogroženost otroka - lahko zahtevamo pogovor staršev s socialno službo zdravstvene ustanove, ki ga ustrezno dokumentiramo in obvestimo center za socialno delo.

2. Pogovor z otrokom, ki kaže znake nasilja

Otroci, ki so žrtve nasilja, so zelo ranljivi. V pogovoru z njimi smo previdni in upoštevamo njihovo starost ter stopnjo zrelosti. Pri otroku je prepoznavanje znakov posledic nasilja izjemno pomembno, saj otrok ne zna in oziroma ne zmore povedati, kaj se mu dogaja. Otrok je tudi odvisen od družine in zato jo praviloma zagovarja.

Pri pogovoru z otrokom, pri katerem opazimo znake nasilja, se držimo naslednjih usmeritev¹²:

- delujemo pomirjujoče,
- zagotovimo varno okolje,
- previdno izberemo način pristopa k tej temi,
- sprašujemo previdno in počasi,
- verjamemo,
- smo nepristranski, ne analiziramo in ne obsojamo tega, kar pove,
- pozorno poslušamo in opazujemo njegovo verbalno in neverbalno komunikacijo,
- otrok naj pove toliko, kolikor hoče in zmore, zato ne silimo vanj in mu ne ponujamo lastnih besed, razlag, pojmov,
- povemo mu, da je prav, da se nam je zaupal in da nam je žal, da se je nasilje zgodilo,
- ne obsojamo ali kritiziramo družinskih članov (domnevnih storilcev), ampak se usmerimo v neprimerna nasilna dejanja, ki jih je otrok doživel,
- otroku pri pogovoru vseskozi sporočamo, da je varen in da bomo poskrbeli za ustrezno pomoč.

¹²Strokovne smernice za obravnavo nasilja v družini pri opravljanju zdravstvene dejavnosti, Ministrstvo za zdravje, 2015.

3. Dokumentiranje

Ob sumu na nasilje nad otrokom je potrebno opažanja čim bolj natančno zabeležiti z vsemi podatki, ki so lahko v nadaljnji obravnavi pomembni. Dokumentacija mora biti čim bolj natančna in popolna.

Pri zapisu upoštevamo vsa dejstva, ki jih je otrok povedal. Navajamo njegove besede, ne interpretiramo ali posplošujemo.

Pri dokumentiranju uporabimo standardizirani obrazec **Dokumentiranje obravnave otroka ob sumu nasilja in zlorabe**, ki je del Strokovnih smernic za obravnavo nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti.

Dokumentacija moramo hraniti v zdravstveni instituciji v skladu z Zakonom o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva¹³.

4. Obveščanje pristojnih institucij

Osnovno načelo v postopku obravnave zaznanega suma zlorabe otroka je zagotoviti varnost in dobrobit otroka ter brez odlaganja zaznano nasilje prijaviti pristojnim institucijam.

Sum nasilja nad otrokom je dolžan prijaviti vsak, ki sum zazna. Posebno odgovornost imajo pri tem zdravstveni delavci. Pri zaznavi nasilja nad otrokom **moramo v 24 urah obvestiti pristojni Center za socialno delo ali policijo.**

Pri obveščanju pristojnih institucij uporabimo Obvestilo o zaznavi nasilja v družini - predpisani obrazec za prijavo nasilja v družini v zdravstveni dejavnosti¹⁴.

¹³Zakon o zbirkah podatkov s področja zdravstvenega varstva (Uradni list RS, št. 65/00, 47/15 in 31/18)

¹⁴Pravilnik o pravilih in postopkih pri obravnavanju nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti, MZ, 2011

PRILOGA

Številka:

Datum:

Obvestilo o zaznavi nasilja v družini

Podatki o zdravstvenem zavodu oziroma izvajalcu zdravstvene dejavnosti		
Podatki o domnevni žrtvi nasilja v družini	Priimek in ime:	
	Datum rojstva:	
	Spol:	
	Naslov:	
Zapis o stanju oziroma o okoliščinah, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da se izvaja nasilje v družini, in datum in čas, ko je žrtev nasilja o tem poročala:		
Ali gre za sum kaznivega dejanja, o katerem je zdravstveni delavec obvestil policijo po telefonu? DA NE		
Ali gre za okoliščine, na podlagi katerih je mogoče sklepati, da je žrtev nasilja otrok? DA NE		
Ali gre za nujni primer, ko je ogroženo življenje žrtve nasilja ali njenih otrok? DA NE		
Obrazložitev:		
Izbrani zdravnik oziroma pediater, ki v skladu s Pravilnikom o pravilih in postopkih pri obravnavanju nasilja v družini pri izvajanju zdravstvene dejavnosti (Uradni list RS, št. 38/11) prejme to obvestilo: Ime in priimek: Zdravstveni zavod oziroma izvajalec zdravstvene dejavnosti:		
Ime in priimek zdravstvenega delavca, ki je zapis sestavil:	Zapis zaključen ob:	Podpis zdravstvenega delavca:

Podpis odgovorne osebe in žig zdravstvenega zavoda oziroma izvajalca zdravstvene dejavnosti

teme, velikokrat na življenje na morju. Večer smo zaključili s tradicionalno predstavo s fadom.

V soboto pa nas je pot peljala v Sintra. Sintra je srednjeveško mesto, kjer smo se najprej sprehodili skozi palačo Palácio Nacional, ki stoji v samem središču vasice in je bila nekoč kraljeva rezidenca. Danes si jo je mogoče ogledati in se sprehoditi po bogato okrašenih in opremljenih sobanah. Vsakič, ko smo se zazrli v strop, smo bili vedno znova presenečeni, kako detajlno in domiselno je okrašen. Grajena je bila v različnih arhitekturnih obdobjih, predstavlja pa enega najpomembnejših primerkov kraljevske arhitekture na Portugalskem, zato je zaščiten kot spomenik državnega pomena. Popoldne smo se potikali po prikupnih ozkih ulicah in nakupovali. Čudovit razgled nas je pričakal na najbolj zahodni točki Evrope – rtu Roca (Cabo da Roca). Na koncu pa smo si ogledali še turistično mesto Cascais. Cascais je oddaljen 30 km od Lizbone in leži na ustju reke Tajo in Atlantskega oceana.

In že se nam je bližal konec popotovanja. Zadnji dan smo si ogledali bolnišnico CUF Descobertas Hospital. Sprejela nas je glavna medicinska sestra bolnišnice in nam razkazala

urgentni center tako za odrasle kot za otroke, ginekološko-porodniški oddelek, porodno sobo, sobo za novorojenčke ter nov prizidek, ki je namenjen ambulantnemu delu. Ogledali smo si lahko zdravstveno-negovalno dokumentacijo. Dokumentiranje je v večji meri elektronsko. Sobe pa so večinoma enoposteljne, le redke so dvoposteljne. Avtorizacija izvidov različnih preiskav poteka preko telefona ali računalnika. Ob vходу bolnišnice se lahko ustavite pri informatorju, ki vas usmeri naprej, prav tako pa imate na oglasnih deskah zapi-sane cene preiskav.

Sledilo je še zadnje nakupovanje v nakupovalnem centru Vasco da Gama v Parque das Nacoes, zadnje slikanje z ozad-jem stolpa in mostu po znamenitem Vasco da Gama in že smo se odpravili do letališča in naprej proti domu.

Ugotovili smo, da ima Portugalska in z njo Lizbona veliko čudovitih in pisanih znamenitosti. Lahko rečemo, da je bilo to eno izmed najboljših popotovanj društva. Velika zahvala DMSBZT Gorenjske za organizacijo in izvedbo potovanja, predvsem pa celotni skupini za prijetno druženje. Vendo Lisboa, até o próximo ... (Nasvidenje Lizbona, do naslednjic ...)



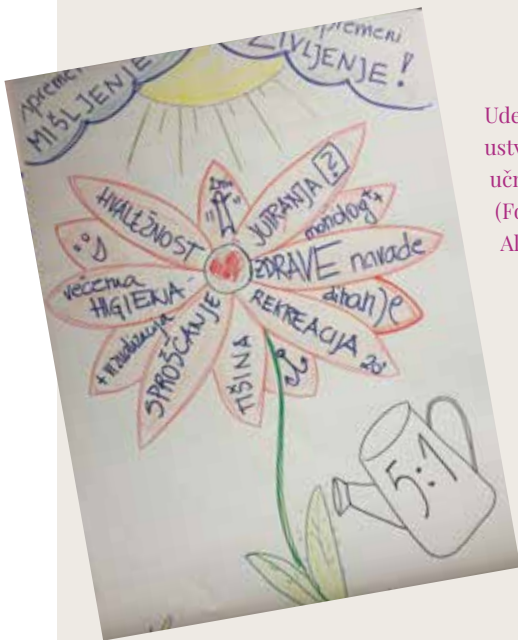
Zbrana družba gorenjskega društva
(Fotografija: Alenka Bijol)





Upravljanje s čustvenimi stanji v procesu zdravstvene nege

Alenka Vrečar



Udeleženci
ustvarjalno med
učno delavnico
(Fotografija:
Alenka Vrečar)

19. in 20. oktobra 2018 je potekalo izobraževanje na temo "Upravljanje s čustvenimi stanji v procesu zdravstvene nege". Srečanje je vodila Helena Zajec, univ. dipl. oec., INLPTA trener, poslovni in osebni coach. Udeleženke srečanja so bile z različnih področij zdravstvene nege.

Na srečanju smo poskušali odgovoriti na vprašanja čustvenih stanj. Kaj se dogaja z bolniki? Kako poskrbeti zase? V dveh dnevih druženja smo spoznavale, kaj so čustva, kako nastajajo, kakšen vpliv imajo na kognitivne in fiziološke procese, kako bolezen vpliva na čustva ter kako čustvujejo bolniki. Ob tem smo spoznavale večšine, kako pospešiti proces soočanja z boleznijo in pri tem spodbujati bolj pozitiven pogled na zdravljenje.

Vsa čustva so koristna, vendar ne v vsaki situaciji. Čustva so kompleksni procesi, ki odražajo posameznikov vrednostni odnos do sebe, do drugih ljudi, situacij ali dogodkov. Bolezen je vsiljena sprememba življenjske rutine. Brezno soočanja z boleznijo je proces, s katerim se soočamo, čeprav tega nismo želeli. Obdelale smo štiri faze soočanja z boleznijo (šok, odziv, sprejemanje bolezni, faza sodelovanja), ki pa se razlikujejo od bolnika do bolnika v intenzivnosti in času trajanja.

Spoznavaše smo gradnike čustvenih stanj, pomembnosti fokusa (osredotočenosti), pomembnosti besed in telesnega odziva. Telo in um sta povezana. Preko gradnikov čustev smo spoznavale, kako nastajajo pozitivna in negativna čustvena stanja ter kako lahko nanje vplivamo – pri sebi in pri bolnikih. Praktično smo nato preizkušale usmerjanje nastajanja različnih čustvenih stanj, zmanjšanje intenzivnosti negativnih situacij in okrepitev pozitivnih vidikov. Negativne situacije se dogajajo, ni pa treba, da nas čustveno preveč izčrpajo. Ni vseeno, kako povemo: so besede in geste, ki čustva krepijo in so besede in geste, ki jih omilijo. Spoznale smo nekaj lingvističnih priporočil za boljšo tehniko komuniciranja (npr. besedno zvezo če vam uspe, zamenjamo s ko vam uspe ... ali v primeru ne smete, morate zamenjamo z besedami, kot so poskrbite, da storite/se izognete).

V sklopu sobotnega srečanja smo veliko praktično vadile na svojih gradnikih čustev, o poteh in tehnikah do svoje čustvene svobode v neprijetnih življenjskih in delovnih situacijah. Spoznavale smo sidra – vedno pripravljene diktatorje naših čustvenih reakcij. Katera so pozitivna in katera so negativna čustvena sidra, kako nastajajo in kako vplivajo na naše čustvene reakcije. Katera so naša že obstoječa sidra in kako jih ovrednotimo. Predavateljica nam je s konkretnimi primeri in vajami poudarila pomen sider, pozitivnih misli, preusmerjanje misli, razširitev fokusa, obvladovanja svojih čustev, pomen hvaležnosti, zdravih navad, sproščanja, dihanja, tišine, vizualizacije, rekreacije ... Izdelale smo svoj krog odličnosti – pozitivnega čustvenega sidra, ki ga lahko aktiviramo, kadarkoli je to potrebno.

Za zaključek pa samo še nekaj misli.

Neprijetni dogodki so neizbežni. Trpljenje je izbira. Zakon čustvovanja je 10 odstotkov tega, kar se "zgodi" (okolščine) in 90 odstotkov tega, kar mi naredimo s tem! Če spremenimo mišljenje, spremenimo življenje.



Predavanje o kronično venski boleznih v sekciji upokojenih medicinskih sester DMSBZT Ljubljana



Marija Filipič



Po dvomesečnem premoru smo se upokojene medicinske sestre 18. septembra zbrale ob predsednici sekcije Olgi Koblar, tudi tokrat v predavalnici Onkološkega inštituta.

Udeleženci ustvarjalno med učno delavnico (Fotografija: Alenka Vrečar)

Tudi tokrat so nas lepo sprejeli glavna medicinska sestra Gordane Lokajner in drugi vodilni ustanove. Ob začetku srečanja se nam je pridružila predsednica DMSBZT Ljubljana Đurđa Sima, ki pozorno spremlja naše dejavnosti, nas spodbuja, usmerja in tudi pomaga pri izvajanju našega programa, za kar smo ji zelo hvaležne.

Prim. asist. dr. Tanja Ručigaj je velika strokovnjakinja v dermatovenerologiji, ki se še bolj strokovno ukvarja z obolenjem ven, predvsem na nogah. Lahko pa okvare ven nastopijo tudi na rokah in drugih organih. Res so ti pojavi redkejši, so pa zapleti na venah kjerkoli v telesu možni. Po otekanju gležnjev, srbečih, težkih in bolečih nogah ter pojavu krčnih žil spoznamo kronično vensko bolezen, ki je vsekakor vzrok, da obiščemo zdravnika. Krčne žile niso le estetska težava.

Napredovanje obolenja krčnih žil lahko privede do hudih venskih ran, kjer je zdravljenje zelo zahtevno, za bolnika boleče, pa tudi drago. Zaradi dolgotrajnega sedenja ali stanja na nogah pride do motenj v venskem pretoku. Kri zaradi teže zastaja v nogah, stopalu, posledično prehajajo levkociti iz ven v bližnja tkiva, mišice, kožo, povzročajo bolečino nog in širjenje ven, kot so krčne žile. Že ob pojavu utrujenosti, težkih in srbečih nogah lahko posumimo, da gre za spremembe ali že obolenje ven na nogah. Pogosto so noge nemirne, s pojavi mišičnih krčev. Ti simptomi se sami od sebe ne bodo pozdravili, lahko pa s kompresijskimi povoji, nogavicami ter jemanjem venoaktivnih zdravil preprečimo napredovanje bolezni. Pri zdravljenju krčnih žil se najpogosteje uporablja metoda vbrizgavanja sklerozacijskega sredstva v vene in kirurško ali lasersko odstranjevanje ven. Zelo, zelo pomembno je pravilno povijanje nog in pravilna namestitvev kompresijskih nogavic. Predavateljica je izredno poudarila pomen pravilne kompresije.

V Sloveniji je kronična venska bolezen zelo pogosta, zelo pogosto je neodkrita in tudi nezdravljena. Veliko smo govorili o preprečevanju obolenja. Že razgibavanje gležnja med dolgotrajnim sedenjem obratno požene kri po nogah in preprečuje zastoj krvi v gležnju. Priporočljivo je dvigovanje nog ob vsakem možnem trenutku. Sedenje je priporočljivo večkrat prekiniti z nekaj koraki hoje. To najbolj velja pri sedenju v vlakcu, avtobusu, še posebej pa v letalu, kjer je drugačna sestava zraka in povzroča izsušitev telesa. Potrebno je zadostno pitje vode in pogosto kroženje s stopali. Na tem predavanju smo dobili dobra in uporabna navodila. Tudi tuširanje nog, najprej s hladno, nato z vročo vodo, ima pozitivne učinke na vene nog. K nastanku krčnih žil vpliva dednost, hormonske spremembe, prehrana in življenjski slog. Predavateljica nam je odgovorila na številna vprašanja. Kar nekaj je novosti pri zdravljenju in preprečevanju venskih obolenj. Z dobrimi občutki smo zaključili strokovno vsebino, saj smo nedvomno dodatno osveščeni.

Iz predavalnice smo krenili na Njegošovo ulico, ki je imenovana po vladarju Črne gore Petru Petroviču Njegošu, pesniku in filozofu. V lanskem letu je ulica pridobila tudi doprni kip tega velikega moža. Stranska ulica z Njegošovo je bila v času 16. do sredine 19. stoletja zunaj mestnega obzidja morišče, imenovano Friškovec. Obsojenca je iz zapora mimo mestne hiše spremljala množica ljudi z rabljem. Rabelj je obsojenca na poti mučil, zasmehoval in kasneje razkosal. Deli telesa so ostali na tem mestu za poduk in strah ostalim. Kasneje so koščene ostanke zagrebli v neposvečeni zemlji. To je žalosten del zgodovine, vendar dokazano resničen.

S kratkim sprehodom po tem delu Ljubljane smo nadaljevale z načrtom o spoznavanju ljubljanskih znamenitosti.

Srečanje smo veselo zaključile v gostišču Saraj.



Jesenski izlet v Slovenske Konjice, Žičko kartuzijo in Boč

Ljubica Šavnik



Na prvi jesenski izlet smo se članice sekcije upokojenih medicinskih sester pri Društvu medicinskih sester, bobic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana odpravile na prelepo Štajersko.

Zjutraj, 3. oktobra, smo se odpeljali proti Slovenskim Konjicam, kjer je bil naš prvi postanek in obisk Lambrechtovega doma. Pred 150 leti je Konjičan Franz Lambrecht doniral sredstva in zgradil ustanovo za revne, bolne, slabotne in tiste, ki nimajo primerne doma. Dom so odprli 1871 in takoj so v dom sprejeli 20 stanovalcev. Med dolgotrajnim uspešnim delovanjem se je z razvojem dom precej spremenil v prijazen kraj bivanja.

Ob prijazni dobrodošlici nam je izčrpen pogled v sedanje delovanje doma predstavila direktorica Irena Vozlič. Dom je danes kraj bivanja za približno 110 varovancev in hkrati kraj dogajanja za okoliške prebivalce. Poleg domske oskrbe imajo varovanci tudi bogato družabno življenje in medgeneracijsko druženje. Pri ogledu doma smo dobile vtis, da so dnevi v domu resnično živahni ter veseli, saj si vsi prizadevajo za dobro vzdušje in urejeno okolje.

Odhajali smo z dobrimi vtisi, saj v tem domu bivajo ljudje, za katere skrbijo topli, strokovno usposobljeni zaposleni in zato ni presenetljivo, da se je med ogledom marsikomu kar nekajkrat porodila misel, da bi bilo tu pa res lepo bivati.

Že v prelepem parku doma nas je nagovoril predsednik Turističnega društva Slovenske Konjice Cveto Štepanič, ki nam je predstavil Slovenske Konjice skozi čas. Njegova predstavitev je bila posebna, saj nam je na samosvoj način približal prelepo mesto Slovenske Konjice. Nato nas je popeljal na sprehod po starem delu mesta, spremljala pa nas je tudi Irena Vozlič. Sprehod je bil še posebno lep in zanimiv, ker sta nas grela jesensko sonce in toplina gostiteljev.

Po ogledu smo se odpeljali proti biseru slovenske kulturne dediščine Žički kartuziji. Kartuzija je skrita v skrivnostni dolini svetega Janeza Krstnika in ko se nam je odprl pogled na kartuzijo, smo bili osupli, saj je kartuzija umeščena na koncu ozke doline. Dobili smo občutek, da se je tu čas ustavil. S spoštovanjem in radovednostjo smo vstopili med zidove kartuzije, kjer nas je čakala vodička. Vodička nam je zanimivo in podrobno predstavila delovanje Žičke kartuzije ter življenje samostanskih bratov v njej. Samostan je v času svojega delovanja postal kulturni center in se je v 14. stoletju ponasal s knjižnico, ki je štela več kot 2000 knjig. Redovniško življenje je zamrlo, ko ga je z dekretom 1782 ukinil cesar Jožef II.

Obnovitvena dela potekajo že več kot 30 let in Žička kartuzija se počasi vrača v življenje.

Po ogledu smo se odpeljali skozi Loče in Poljčane proti Boču, ki leži v Krajinskem parku Boč. Leta 1962 so na Boču postavili 20 metrov visok jekleni komunikacijsko razgledni stolp, ki je viden daleč naokoli. Cesta na Boč je bila trd oreh za voznika avtobusa, saj je bila cesta zelo ozka. Samo njegovo veliko znanje in umirjenost sta nas srečno pripeljala pod vrh, kjer stoji Planinski dom na Boču. V bližini je tudi ljubka cerkev sv. Miklavža. Na Boču je tudi redko rastišče velikonočnice. Kot že ime pove, je žal nismo videli cveteti, mogoče pa drugič. V domu so nam postregli z dobrim kosilom, nato pa smo se odpravili proti Ljubljani.

Preživeli smo resnično zanimiv in prijeten dan v dobri družbi. Hvala organizatoricam!



Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Ljubljana vabi na dvodnevno delavnico z naslovom

Akupresura in refleksna masaža stopal

Zaradi izjemnega zanimanja za akupresuro in refleksoterapijo ponavljamo delavnico.

Refleksna masaža stopal je že zelo poznana in razširjena zdravilska metoda. Z njo delujemo na celoten organizem, vpliva na delovanje vegetativnega živčnega sistema, izboljša limfni obtok in podpre obrambne mehanizme ter sprosti in stabilizira hormonski sistem. Z Refleksno masažo stopal zmanjšamo tudi bolečino.

Delavnica bo potekala 23. in 24. novembra 2018, v petek od 16.00 do 20.00 ter v soboto od 9.00 do 15.00 v društvenih prostorih (Poljanska cesta 14, Ljubljana).

Vodila jo bo priznana strokovnjakinja na področju komplementarnega zdravljenja Milena Plut Podvršič, dr. med.

Delavnica je aktivna, zato potrebujete udobno oblačilo. S seboj prinesite še podlogo za telo, brisačo, copate in vlažilne robčke.

Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustvo-med-sester-lj.si ali na tel. številko 041 754 695 (ga. Irma Kiprijanović), do 15. 11. 2018 oziroma do zapolnitve prostih mest (**20**).

Prispevek za člane DMSBZT Ljubljana in Zbornice - Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti znaša 30 €, za nečlane 50 €.

Dodatne informacije na telefonski številki
031 329 360 Nada Sirnik.

Za komplementarno in naravno zdravilstvo v
zdravstveni negi pri DMSBZT Ljubljana:
Nada Sirnik

Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima



Spoštovane članice in člani DMSBZT Ljubljana,
vabimo vas na

decembrski ženski večer z naslovom

Nega obraza za ohranjanje zdrave, mladostne kože

Srečanje bo v potekalo v prostorih DMSBZT Ljubljana, na Poljanski ul. 14, v Ljubljani 07. 12. 2018 ob 16.30.

Delavnico vodi Saša Aleksandra Danilova,
energijjska terapevtka in kozmetičarka.

V poplavi kozmetičnih izdelkov za nego kože, ki večinoma obljublajo več, kot lahko nudijo, ženske danes zapravljamo čas in denar v upanju, da bi našle primerne izdelke zase.

- Na delavnici se bomo naučile, kako s preprostimi masažnimi tehnikami izboljšamo čvrstost in omilimo staranje kože, ter podrobno pregledale, kateri izdelki so primerni za nas.
- Naredile si bomo temeljito nego obraza, ki je osnova za zdrav, negovan videz in obvezen tedenski ritual, če uporabljamo ličila.
- Naučile se bomo akupresure in vakuumske tehnike za naraven lifting obraza, izjemno učinkovitega in varnega načina pomlajevanja kože kar doma in brez stroškov.
- Predstavili bomo prijem iz kraniosakralne terapije, ki ga lahko uporabimo za omeščanje obraznih struktur in zategnjenih mišic na obrazu. Pomaga nam tudi pri glavobolih, utrujenih očeh in odpravljanju stresa.

Med sproščanjem pa bomo uživale v zvočni masaži.

S seboj, prosim, prinesite dve mali brisači in pridite v udobnih oblačilih.

Vabljeni, da s seboj prinesete svojo kozmetiko, če bi želele, da se pregleda, ali je primerna za vas.

Prijave sprejemamo preko elektronske prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana na:

- www.drustvo-med-sester-lj.si do zapolnitve prostih mest (**15**)
- in na tel. številko: 041 754 695 (Irma Kiprijanović).

Delavnica je namenjena članom DMSBZT Ljubljana in je udeležba zanje brezplačna.

Dodatne informacije na telefonski številki 031 329 360 (Nada Sirnik).
Za področje osebnostnega razvoja

Za področje osebnostnega razvoja podpredsednica za
interesne dejavnosti pri DMSBZT Ljubljana:
Nada Sirnik

Predsednica DMSBZT Ljubljana:
Đurđa Sima



Klinični večer DMSBZT Maribor v oktobru



Darinka Žamut, strokovna vodja zdravstvene nege
Oddelka za torakalno kirurgijo UKC Maribor



Oktobra 2018 smo na strokovnem
kliničnem večeru mariborskega
društva predstavili obravnavo
pacientov z vdrtimi prsmi.

Med predavanji (Fotografija: Mitja
Prapertnik)

Uvodoma je Damjan Vidovič, dr. med., specialist torakalne kirurgije, predstavil medicinski vidik obravnave pacientov z vdrtimi prsmi ter potek operacije.

Nato pa sem v imenu zaposlenih v zdravstveni negi predstavila zdravstveno nego pacienta po operaciji vdratih prsi.

Predstavljena je bila procesna metoda dela medicinskih sester, kjer sta ključnega pomena celostna obravnava pacienta ter pravočasno in ustrezno dokumentiranje. Predstavili smo postopek obravnave pacienta, prvi obisk v torakalni ambulanti ter navodila, ki jih pacient prejme po prvi obravnavi ter naročene preiskave, katerih izvide mora prnesti s seboj ob naslednji obravnavi, sprejem pacienta na predvideni operativni poseg, potek hospitalizacije od prvega dne, potek po operaciji, zdravstvenovzgojno delo pri pacientu, njegov odpuščaj iz bolnišnice in sodelovanje s patronažno službo oziroma patronažno medicinsko sestro, če je treba.

Pri operaciji pacientov z vdrtimi prsmi moramo upoštevati, da so to pretežno otroci, zato so hospitalizirani na oddelku za otroško intenzivno terapijo. Največkrat prav zato skupaj z njimi in njihovimi starši načrtujemo operacijo med šolskimi počitnicami, da so čim manj odsotni od pouka. Pacienti, starejši od 18 let, so hospitalizirani na oddelku za torakalno kirurgijo.

Po operaciji vdratih prsi je zelo pomembna tudi fizioterapevtska obravnava pacientov, predvsem prvo vstajanje in poučitev glede aktivnosti doma, saj lahko zaradi nepoznavanja ustreznega gibanja in nepozornosti po operaciji pride do dislokacije podporne plošče. Čeprav gre za zelo redek zaplet, v obravnavi pri nas za izjemno redek, moramo o tem natančno poučiti pacienta in njegove starše. Seznanimo jih tudi z bolečino, ki je prisotna po operaciji, zato nekaj dni redno prejemajo analgetično terapijo.

Pacienti z vdrtimi prsmi so predvsem čustveno prizadeti zaradi zunanjega videza, pogosto imajo občutek sramu, predvsem pred svojimi vrstniki. Zato so po operaciji po navadi zelo zadovoljni, s spremembo videza se spremeni njihova samopodoba in pridobijo samozavest, zato smo ob teh izidih zadovoljni in veseli tudi zaposleni na oddelku.



Ohranjanje zdravja in dobrega počutja



Viktorija Štiglic



V petek, 5. oktobra, smo imeli na DMSBZT predavanje o ohranjanju zdravja in dobrem počutju »Nespečnost – kako do globokega regenerativnega spanca«, predavateljice Sanje Lončar.

Sanja Lončar v pogovoru z udeleženci
(Fotografija: Mitja Prapertnik)

Kot je povedala spoštovana predavateljica, med spanjem ne lenarimo, telo namreč takrat opravlja najpomembnejša vzdrževalna dela. Telo ima zelo dobro razvit sistem samozdravljenja. Naše telo se začne obnavljati šele takrat, ko se možgani umirijo. To pa se zgodi le med globokim spanjem, ki nastopi dva- do trikrat na noč. Najbolj zdravilen in učinkovit spanec pa je le v prvi fazi do polnoči. V tem času se telo obnavlja, raven stresa se zmanjša, vnetja in poškodbe se zdravijo, škodljive strupene snovi iz možganov prehajajo do organov, od koder se naslednji dan izločijo. Možgani se čistijo in obnavljajo predvsem ponoči, zato jih najbolj prizadene, kadar je naš naravni ritem spanja moten. Sindrom nenehno razmišljajočih možganov, ki jih tudi ponoči ni mogoče izključiti, poznamo vsi. Žal možganov ni mogoče poslati k počitku, s tem ko ležemo v posteljo in čakamo, da nastopi spanec. Zato nam Sanja Lončar med drugim v svojem predavanju priporoča, da nekaj ur pred spanjem ne prebiramo slabih novic, ne gledamo shrljivih ali razburljivih filmov in ne plačujemo raču-

nov. Dobro spanje si lahko zagotovimo z branjem za užitek, s poslušanjem prijetne glasbe. Za lažjo sprostitve z namenom, da hitreje postanemo zaspani, pomaga tudi topla kopel ali topel napitek. Pomembno je tudi, da zagotovimo zadostno proizvodnjo lastnega melatonina – hormona, zaradi katerega postanemo zaspani. Pomeni, da ponoči zagotovimo v spalnem prostoru temo, kajti proizvodnja melatonina se zelo zmanjša ali celo izključi, če smo ponoči izpostavljeni umetni svetlobi (mobitel, televizor, ulična razsvetljava, elektronska ura in podobno). Več dobrega spanca bomo dosegli tudi z manj krame v spalnici. Spalnica naj ne bo skladišče, ampak prostor z udobno posteljo, nočno omarico in obvezno zaprta omara z oblaci. Ležišče, vzglavniki, odeje in prevleke naj bodo iz naravnih in zračnih materialov. Če si želimo dobrega spanja, je nujno, da zmanjšamo elektromog. Predvsem se moramo zavedati izpostavljenosti elektrovalovanju (WiFi, mobilna telefonija, mikrovalovne pečice). Ko gremo spat, je pomembno, da mobilnik izključimo ali pa ga pustimo daleč od glave, v drugem prostoru. Včasih pa vsi ti ukrepi ne zaležejo in takrat pridejo prav dodatki, kot so baldrijan, melisa, sok zelenega ovsa, magnezij.

Vsak napor, da izboljšamo kakovost spanca, se obrestuje in zagotavlja boljše delovanje naših možganov. Naspan človek je dobre volje, uspešen, poln energije, svoje delo opravlja z lahkoto in veseljem.

Tokratno predavanje Sanje Lončar je bilo znova izjemno zanimivo in praktično in se že veselimo njenega prihodnjega predavanja v novembru.



Aktiv upokojenih medicinskih sester, članic in članov DMSBZT Maribor



Milena Frankič

Na rednem letnem in volilnem občnem zboru Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor (DMSBZT MB), ki je potekal 15. 2. 2018 v prostorih društva, sem bila izvoljena za članico Upravnega odbora društva, kjer zastopam interese upokojenih medicinskih sester, članic društva.

Za zaupanje se prijazno zahvaljujem, saj si želim aktivno delovati v Upravnem odboru društva, povezovati upokojene medicinske sestre, članice društva in njihove interese ter na tak način nadaljujem delo svojih predhodnic.

Tako kot je članstvo v društvu prostovoljno za aktivne medicinske sestre, je prostovoljno tudi za upokojene medicinske sestre. Članstvo je čast in stanovska pripadnost ter izkazana solidarnost med izvajalci zdravstvene in babiške nege. Ob upokojitvi se članstvo prekine, saj je bila dotlej članarina plačana v znesku 0,6 odstotka bruto mesečnega dohodka preko delodajalca. Za nadaljnje članstvo upokojeni izpolnijo



Upokojene članice DMSBZT Maribor v mestnem parku (Fotografija: arhiv društva)

pristopno izjavo (obrazec je na spletni strani Zbornice – Zveze) in letno članarino – 20 evrov plačajo s položnico, ki jo upokojeni članici/članu pošlje Zbornica – Zveza.

Aktiv upokojenih medicinskih sester deluje v okviru matičnega društva, kjer se srečujejo medicinske sestre, ki so zaključile svojo poklicno pot in so se upokojile, vendar ostajajo aktivne na različnih področjih društva in so tesno povezane

s stroko zdravstvene in babiške nege, ki so ji pripadale. Pri svojem delu želimo zadovoljevati čim širše interese upokojenih članic, ohranjati in izboljševati kakovost življenja na vseh področjih in spodbujati druženje. Druženje je tudi posebna možnost za kakovostno preživljanje prostega časa upokojenih članic, saj je v družbi vrstnikov življenje lepše in pestrejše. Kako prisrčno zveni, ko obujamo spomine preteklih dni skozi celotno poklicno pot in z veseljem med seboj delimo nepozabne trenutke in neprecenljive izkušnje. V aktivu si prizadevamo ponuditi članicam različne aktivnosti in se skupaj dogovarjamo, katere interese bomo uresničevale.

V veliko zadovoljstvo nam je, da smo v tekočem letu obudili »zatišje« delovanja aktiva upokojenih članic in pridobili tudi nove članice. Ob druženju v imenitnih prostorih društva, kjer se počutimo izjemno dobro, organiziramo tudi prireditve zunaj njih. Tako smo si julija ogledale prostore nujne medicinske pomoči v Zdravstvenem domu dr. Adolfa Drolca Maribor (ZDM) in novega urgentnega centra v Univerzitetnem kliničnem centru Maribor. Pomočnik direktorja za zdravstveno nego ZDM Aleksander Jus, mag. zdr. nege, nam je ob ogledu predstavil tudi organizacijo in delovanje obeh enot. Sodobno opremljeni prostori so vse, ki jih še niso imele priložnosti videti, zelo očarali in slišale so se besede: »To so pa idealni pogoji za delo, naši pogoji za delo so bili vse prej kot idealni, lahko rečem, da so bili celo nevarni« ... Vrsto let upokojene članice so obujale spomine na preteklost, ko so bili delovni pogoji v takratnih prostorih res skrajno neprimerni, delo z zastarelo opremo pa zelo težavno. Rade pa so povedale, kako lepi trenutki so bili takrat, kako dobri so bili odnosi med sodelavci, saj so ti kljub težkim pogojem dela pripomogli k boljši storilnosti ter dobremu počutju na delovnem mestu. Teh časov se tudi sama rada spominjam, saj sem svojo poklicno pot začela v daljnih sedemdesetih letih. Res ni bilo lahko, poklicu medicinske sestre in takrat imenovani »negi bolnika« pa smo izkazovali veliko pripadnost. To so bili časi, ko ni bilo medsebojnega tekmovanja, poklic medicinske sestre je bil velika vrednota, žal pa smo se tudi takrat spopadali s pomanjkanjem kadra.

Zadnje druženje na čudoviti oktobrski dan pa smo namenile naravi. Vodnici, prav tako upokojeni medicinski sestri, Lidija Šuen in Danica Žiberna, ki sta izjemno naklonjeni pohodništvu, sta nas popeljali na pohod skozi mestni park z okolič. Klepetu in pogledu na lepo jesensko obarvano naravo smo namenile veliko pozornosti.

Tudi vadbe ni manjkalo. Lidija je prinesla žogo in igra je bila namenjena podajanju žoge na izpadanje. In neverjetno, celo zmagala sem ... Zadovoljne po pohodu smo zaključile druženje v centru našega lepega Mariboru v prijazni kavarnici Moja ka-

varna, kjer je tudi naša pogosta točka za »kofetkanje« in klepet.

Vodenje aktiva upokojenih medicinskih sester sem prevzela z veliko odgovornostjo, zato zagotavljam, da bodo naša srečanja s skupnimi interesi tudi v prihodnje dosegala svoj namen. Da se nam na srečanju pridružuje vse več članic, je najboljši dokaz, da to potrebujemo in si tega želimo, saj le tako lahko skupaj obujamo spomine na preteklost, še zlasti na tista delovna okolja, kjer smo si dolga leta prizadevali za lepšo prihodnost ter socialno varnost v starosti. Tako se tudi poveselimo, spregovorimo o trenutnih dogodkih in preživljanju časa in se opogumljamo pri premagovanju različnih težav.

Naj nas vrednote znanja, sodelovanja in spoštovanja osrečujejo, bogatijo in popeljejo do zastavljenih ciljev tudi v tretjem življenjskem obdobju.



Čestitka

*Ko hodiš, pojdi zmeraj do konca.
Spomladi do rožne cvetice,
poleti do zrele pšenice,
jeseni do polne police,
pozimi do snežne kraljice,
v knjigi do zadnje vrstice,
v življenju do prave resnice,
v sebi do rdečice čez eno in drugo lice.
A če ne prideš ne prvič,
ne drugič do krova in pravega kova
poskusi: vnovič
in zopet
in znova.
(Tone Pavček)*

Dragi sodelavki Tjaši Jaušovec iskreno čestitamo za uspešno zaključen študij zdravstvene nege na fakulteti Alma Mater Europaea in pridobitev naziva diplomirana medicinska sestra.

*Sodelavke in sodelavci Doma starejših občanov
Gornja Radgona*





Odmev iz prakse: Izobraževanje mentorjev, ki sodelujejo pri izvedbi praktičnega usposabljanja študentov Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani



Dr. Katarina Kacjan Žgajnar, predstojnica Centra za vseživljenjsko učenje ZF
Ljubljana, Vesna Osojnik

Zadovoljni udeleženci izobraževanja (Fotografija: arhiv ZF Ljubljana)

Letos smo 19. septembra na Zdravstveni fakulteti Univerze v Ljubljani izvedli izobraževanje mentorjev, ki sodelujejo pri praktičnem usposabljanju za študente Zdravstvene fakultete Univerze v Ljubljani. Prvič smo imeli izobraževanje ločeno za nove in večletne mentorje. Izobraževanja se je udeležilo 57 novih in 147 večletnih, skupaj 197 mentorjev.

Prvi del izobraževanja je bil namenjen novim mentorjem, ki so poslušali tri predavanja. Dr. Darja Thaler je predstavila prispevek z naslovom *Komunikacija v zdravstvenem timu*. Poudarila je pomen medsebojnih odnosov, predstavila načine komunikacije na delovnem mestu ter opozorila na pozitiven pristop pri komuniciranju: »Znam, zmorem, bom.« Sledilo je predavanje z naslovom *Izzivi na področju mentoriranja in praktičnega usposabljanja študentov Zdravstvene fakultete*, ki ga je predstavila doc. dr. Andreja Kvas. Opozorila je na različnost generacij študentov, ki ji je treba slediti ter predstavila vrste pristopov k učenju. Poudarila je, da se dober učitelj tudi sam nenehno uči in izpopolnjuje. Opozorila je, kako pomemben je pozitiven odnos mentorja tako do svojega dela kot do študentov. Zaključila je z mislijo, da pot do vrha ni lahka, polna je ovir, ko pa prideš na cilj, je zadovoljstvo veliko. Zadnjo temo z naslovom *Ohranjanje dostojanstva in zasebnosti pacientov med izvajanjem kliničnega usposabljanja* je predstavil viš. pred. Robert Sotler. Poudaril je, da je ozaveščenost pacientov višja kot pred leti in pomen spoštovanja zasebnosti vsakega pacienta. Spregovoril je o pomenu pridobitve zaupanja pacientov, občutku vrednosti, pomenu empatije in zaupnosti podatkov.

Po razpravi in kratkem odmoru je udeležence nagovoril prodekan za študijske zadeve doc. dr. Miroljub Jakovljevič. Sledil je drugi del izobraževanja, namenjen vsem mentorjem. Prvo temo z naslovom *Navdihujoče mentorstvo (za mentorja in mentoriranca)* je predstavila Janja Rebolj. Na začetku je poudarila, da ima pomembno vlogo pri mentoriranju humor, ki vedno najde pot, saj z igrivostjo lahko dosežemo več kot s strogostjo. Zelo pomembna je tudi pohvala. Predstavila je faze mentoriranja in pomembnost ocenitve, v kateri fazi je posamezen mentoriranec. Spoznali smo tudi teorijo zavedanja odnosov.

Letos smo v program prvič vključili tudi študente Zdravstvene fakultete, ki so predstavili prispevek *Odzivi – doživljanje študentov glede kliničnega usposabljanja, klinične prakse in strokovne prakse*. Svoje vtise so strnili skupaj in po posameznih smereh študija. Odzive je predstavil študent zdravstvene nege Žiga Metelko.

Dopoldanski del je zaključila mag. Darja Ovijač s temo *Etika v zdravstvu – perspektiva študentov*. Predstavila je pogled študentov na etiko, ki je včasih drugačen, kot je pogled mentorja in ni nujno napačen. Opozorila je, da je izrednega pomena puščati jasne odtise v svojem mentoriranju.

V tretjem sklopu izobraževanja je potekala okrogla miza z naslovom *Dolgotrajna oskrba, kje si*, katere gostja je bila mag. Klavdija Kobal Štraus. Sočasno so se mentorji razdelili glede na posamezna strokovna področja, na katerih poklicno delujejo. Področja so bila: sanitarno inženirstvo, babištvo in babiška nega, delovna terapija, metodika zdravstvene vzgoje in promocija zdravja, zdravstvena nega v patronažnem in dispanzerskem varstvu, zdravstvena nega internističnega in onkološkega bolnika, zdravstvena nega kirurškega bolnika, zdravstvena nega otroka in mladostnika, zdravstvena nega žensk, fizioterapija, laboratorijska zobna protetika in radiološka tehnologija.

Prihodnje leto bo izobraževanje za mentorje študentov Zdravstvene fakultete UL 18. septembra 2019.

OBVESTILO

Če ne želite prejemati Utripa v papirni obliki, ker ga prebirate preko spletne strani Zbornice – Zveze, nam to sporočite na e-naslov:
clanarina@zbornica-zveza.si

Uredništvo

12. šola za klinične mentorje – Fakulteta za zdravstvo Angele Boškin



Sanela Pivač, v. d. dekanje fakultete,
Marta Smodiš



Dobitniki priznanj »naj mentor« po izboru študentov za študijsko leto 2017/2018 (Fotografija: arhiv FZAB)

V četrtek, 18. oktobra, je v Kolpernu na Jesenicah potekala 12. šola za klinične mentorje pod naslovom Pomen medosebnih odnosov v procesu mentoriranja. Šole se je udeležilo 106 udeležencev. Šola za klinične mentorje smo obogatili z medpoklicnim sodelovanjem, saj so se je udeležili bili tudi mentorji za področje fizioterapije.

Fakulteta je letos začela izvajati novi študijski program Fizioterapija (VS). Pozitivne izkušnje, odlično sodelovanje med fakulteto in učnimi bazami, znanje diplomantov zdravstvene nege in pohvale kliničnega okolja o delovanju in sodelovanju s fakulteto bomo prenesli na področje fizioterapije. Želimo si urejeno področje izvajanja kliničnega usposabljanja za vse študijske programe prve stopnje. Po zaključenem izobraževanju bodo diplomanti obeh študijskih programov prve stopnje tako prepoznani kot poklicno avtonomni strokovnjaki s širokimi zaposlitvenimi možnostmi.

Mag. Špela Strniša Tušek, viš. pred., je predstavila temo Medosebni odnosi, vodenje dela s študenti, mag. Peter Markič, viš. pred., je predstavil temo Študenti so drugačni, mi tudi. Teme, ki so jih predstavile različne učne baze praktičnega usposabljanja študentov, so se nanašale predvsem na odnose s študenti v procesu mentoriranja. Pripravili smo tudi okroglo mizo na temo Vpliv generacij na izvajanje mentorstva. Sodelovali so predstavniki različnih učnih baz kliničnega usposabljanja, predstavnica Fakultete za zdravstvo Angele Boškin in študentka. Ključni vprašanja okrogle mize sta bili, kaj nam mentorstvo študentov prinaša in kaj odnaša. Naredili smo nekaj zaključkov.

Mentorstvo v kliničnem okolju nam prinaša odgovornost, čut, empatijo, zadovoljstvo, osebno rast, vseživljenjsko učenje skupaj s študentom, tudi študenti nas lahko nekaj naučijo in nas prekašajo, občutek zadovoljstva študenta. Študentom prinaša znanje, samozavest in samozaupanje. Na vprašanje, kaj nam odnaša, je bilo manj odgovorov, saj so prisotni menili, da nam mentorstvo vedno le prinaša, čeprav nam odnese nekaj časa, ki ga za to porabimo, odnese nam



Predavanje mag. Špela Strniša Tušek, viš. pred.
(Fotografija: arhiv FZAB)

Skupinska fotografija udeležencev 12. šole za klinične mentorje
(Fotografija: arhiv FZAB)



nekaj dela, ki ga opravijo študenti. Na okrogli mizi je bila podana pobuda za nudenje toplega brezplačnega obroka študentom na kliničnem usposabljanju. Predlagali so tudi opravljanje kliničnega usposabljanja v vseh treh izmenah ter brezplačno mentoriranje študentov. Menili so, da bi mentorji morali prevzeti odgovornost, če študent ne bi opravil kliničnega usposabljanja, ter na to neuspešno opravljanje študenta že vnaprej opozoriti in povedati na pravi način.

V okviru 12. šole za klinične mentorje smo podelili štiri priznanja »naj mentor«, ki so jih za študijsko leto 2017/2018 prejeli:

- Maja Pozvek, dipl. m. s., Dom Viharnik Kranjska Gora,
- Katja Vrankar, mag. zdr. neg., Univerzitetna klinika za pljučne bolezni in alergijo Golnik,
- Špela Požun, dipl. m. s., Bolnišnica za ginekologijo in porodništvo Kranj,
- Blaž Čop, dipl. zn., Zdravstveni dom Jesenice.



Okrogla miza, ki jo je vodil mag. Peter Markič, viš. pred.
(Fotografija: arhiv FZAB)

Biti mentor je ponos, je bilo izrečeno na okrogli mizi. Zato je pomembna tudi skrb do manj motiviranih študentov, ki imajo določene težave. Pomembno je tudi kontinuirano izobraževanje kliničnih mentorjev na šoli za klinične mentorje.

Družina srečnih maturantov na Srednji zdravstveni in kemijski šoli Šolskega centra Novo mesto



Marija Račič,
Damjana Papež,
Andreja Kmet



Na sliki so zlati maturanti v programu zdravstvene nege z doseženimi 22 točkami (z leve: Simon Kobe, Zoran Džon Ivanić in Daniela Stojanovska) z ravnateljico SZKŠ Damjano Papež in direktorjem Šolskega centra Novo mesto Štefanom Davidom. (Fotografija: arhiv ŠC Novo mesto)

»Šola nam predstavlja našo drugo družino,« so ob zaključku šolanja zapisali dijaki Srednje zdravstvene in kemijske šole na Šolskem centru Novo mesto. Res je tako, zato sta uspeh in sreča naših maturantov več kot odlična. Na šoli imamo dijake z znanjem, moralnimi kvalitetami in s praktičnimi sposobnostmi ter mnogimi drugimi talenti. Imamo naj dijaka z različnih znanj in tekmovanj, imamo naj prostovoljce v državnem in lokalnem prostoru, imamo naj športnike in še bi lahko naštevali. Vsem nam, vodstvu šole, učiteljem in dijakom pa je skupno to, da imamo »Poklic človek«.

Zato nam prav vsaka nova generacija maturantov pove, da jim je bilo lepo na srednji šoli, na praksi in na dejavnostih zunaj šole po domovini in tujini. Še posebej smo veseli, ko se poslovimo od generacije z dobrim uspehom na poklicni maturi, saj nam to pove, da so dobro pripravljeni za poklic, nadaljnji študij in življenje.

V šolskem letu 2017/18 je bilo v zaključne letnike Srednje zdravstvene in kemijske šole vpisanih 247 dijakov. Poklicno maturo je v spomladanskem in jesenskem roku opravljalo 236 dijakov, uspešno jo je opravilo 223 dijakov oz. 94,49 %. Imeli smo 18 (8,1 %) zlatih maturantov, od tega 11 maturantov z 22 točkami (zlati) in 7 maturantov z

vsemi možnimi 23 točkami (diamantni). Poleg tega je bilo še 53 odličnih maturantov (23,8 %), ki so dosegli 19–21 točk. Pohvalimo se lahko tudi z visokim uspehom (82,1 %) pri dodatnem maturitetnem predmetu na splošni maturi.

Med najuspešnejšimi dijaki so bili prav dijaki programa zdravstvene nege. Tri dijakinje Anja Berk, Nastja Gorše in Špela Šušteršič so z vsemi doseženimi točkami na poklicni maturi postale diamantne maturantke. Poleg tega so bili še trije zlati maturanti z 22 točkami, in sicer Simon Kobe, Zoran Džon Ivanić in Daniela Stojanovska. Odličen uspeh je doseglo še 17 dijakov s programa zdravstvena nega in dijakinja s programa zdravstvena nega – pti.



Na sliki so najboljše diamantne maturantke v programu SS – ZN z doseženimi 23 točkami (z leve: Anja Berk, Nastja Gorše, Špela Šušteršič) z ravnateljico SZKŠ Damjano Papež in direktorjem Šolskega centra Novo mesto Štefanom Davidom. (Fotografija: arhiv ŠC Novo mesto)

Najuspešnejše dijake na šoli sta najprej sprejela direktor šolskega centra Štefan David in ravnateljica Damjana Papež. Za uspeh jim je čestital tudi župan MO Novo mesto Gregor Macedoni. Diamantni maturanti so se na Brdu pri Kranju udeležili svečanega sprejema pri predsedniku države Borutu Pahorju in ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneju Pikalu.

Med najuspešnejšimi dijaki maturanti na šoli naj omenimo tudi športnika, rokometša Kristjana Horžena, državnega reprezentanta v mladinski rokometni selekciji, ki je osvojila naslov evropskih prvakov. Ponosni smo, da je tudi skrb za zdravje in aktivno življenje del naše zgodbe in naše šole. Timotej Bučar je postal naj prostovoljec Rdečega križa Novo mesto in kot sam pravi, se je njegova humana pot šele začela. Špela Šušteršič se je z znanjem zdravstvene nege in angleščine udeležila programa Europraksa na Malti, od koder se je vrnila zadovoljna in povedala, da se je v praksi zdravstvene nege izkazalo, da ima veliko strokovnega znanja: »S ponosom sem prišla domov v Novo mesto, na Srednjo zdravstveno in kemijsko šolo, ki nam daje veliko in še več.«

Pot je strma, toda cilj je lep in to je tisto, kar šteje v štirih letih srednješolskega dela in učenja. Veseli smo, da smo jih naučili, da so si tako vrata v poklic in življenje odprli sami, kar vodi v največjo srečo in pozitivno samopodobo ter zadovoljstvo.

Zavedamo se, da nam na srednji zdravstveni in kemijski šoli z ljubeznijo uspeva veliko in še več in nadaljevali bomo zgodbo z uspehom, za srečo naših mladih generacij.



Sprejem diamantnih maturantk pri predsedniku Borutu Pahorju in ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneju Pikalu. (Fotografija: arhiv ŠC Novo mesto)



Kristjan Horžen, član slovenske mladinske reprezentance U20, ki je osvojila naslov evropskih prvakov 2018, ob podelitvi priznanja naj športnik šole. (Fotografija: arhiv ŠC Novo mesto)



Timotej Bučar, naj prostovoljec Rdečega križa Novo mesto, ob podelitvi priznanja naj prostovoljec šole (Fotografija: arhiv ŠC Novo mesto)

Naj rožnati oktober traja vse leto



Daša Cek Stepančič, Šolski center Nova Gorica,
Zdravstvena šola Nova Gorica



Rožnata pentlja –
simbol boja proti raku dojk
(Vir: svetovni splet)

Oktober je že tradicionalno obarvan v rožnato, s čimer Europa Donna – slovensko združenje za boj proti raku dojk – ozavešča širšo javnost o raku dojk. Europa Donna sicer povezuje zdrave ženske, bolnice z rakom dojk ali rakom rodil, posameznike in strokovne institucije v Sloveniji, ki delujejo na področju rakov rodil in raka dojk.

Prav slednji je namreč po podatkih Nacionalnega inštituta za javno zdravje najpogostejši rak pri ženskah. V Sloveniji za njim vsako leto na novo zboli več kot 1300 žensk in približno 10 moških, več kot 400 žensk in nekaj moških pa vsakoletno za posledicami bolezni umre. Ozdravljivost raka dojk je v veliki meri odvisna od časa odkritja bolezni, zato združenje veliko pozornosti namenja promociji rednega samopregledovanja dojk.

Z namenom ozaveščanja širše javnosti o problematiki raka dojk je v soboto, 6. Oktobra, v Novi Gorici potekala že tradicionalna mednarodna športno-zdravstvena prireditve z naslovom 6. goriški tek in hoja za upanje. Organizatorji – lokalno društvo ko-RAK.si s partnerji – so poskrbeli za pester športni in kulturni program, na katerem so sodelovala lokalna društva in zaposleni iz območnih zdravstvenih ustanov. Celoten izkupiček star-

tnin je organizator namenil nakupu medicinskega materiala za onkološki oddelek Splošne bolnišnice Nova Gorica.

Dogodka se je kot že vrsto let udeležilo tudi skoraj 300 dijakov Gimnazije in zdravstvene šole Nova Gorica v spremstvu učiteljev in drugih zaposlenih na šoli. Medtem ko se je večina dijakov in učiteljev kljub neugodnim vremenskim razmeram pogumno podala na hojo ali na 5, 10 oz. 18 km dolgi tek po poteh Nove Gorice in italijanske Gorice, je 10 dijakov na Trgu Evrope skrbelo za pomoč pri različnih zdravstvenovzgojnih dejavnostih. Obiskovalcem so merili krvni tlak in raven krvnega sladkorja, opravljali so analizo sestave telesne mase in udeležinke učili pravilnega samopregledovanja dojk na modelu s tumorji.



Dijaki in dijakinje zdravstvene šole Nova Gorica na 6. goriškem teku in hoji za upanje, v oktobru 2018 (Fotografija: Daša Cek Stepančič)

Značilni znaki raka dojke so tipna zatrdlina, ki se med menstrualnim ciklusom ne spreminja, spremembe velikosti ali oblike dojke ter prsne bradavice, spremembe kože dojke, izcedek iz prsne bradavice in povečane pazdušne bezgavke. Ker je med zaposlenimi v šolah in v zdravstveni negi največ ravno žensk, velja spomniti, da je najprimernejši čas za samopregledovanje dojke v rodni dobi takoj po končani menstruaciji, v menopavzalnem obdobju pa si lahko posameznica za pregled izbere katerikoli dan v mesecu. Vsem ženskam med 50. in 69. letom starosti svetujemo tudi, naj se redno odzivajo na vabila državnega programa presejanja za raka dojke DORA. Že mladostnice moramo poučiti o pomenu in pravilnem postopku samopregledovanja dojke, da bodo čim prej spoznale normalno strukturo svojih dojke. Pri samopregledovanju pa je pomembno tudi zavedanje, da vsaka sprememba v dojki ni nujno rakava. Kljub temu pa je ob zatipani spremembi priporočljiv posvet z izbranim ginekologom, ki po potrebi odredi nadaljnje preiskave.

Za namene preventive na področju zdravja dojke so dijaki zaključnega letnika programa Zdravstvena nega pripravili tudi informativne zloženke, ki nosijo naslov Naj rožnati oktober traja vse leto. Njihovo glavno sporočilo je, da moramo za zdravje dojke skrbeti neprekinjeno. Dijaki Gimnazije in zdravstvene šole Nova Gorica tudi sicer redno sodelujejo z različ-

nimi lokalnimi društvi in zdravstvenimi ustanovami. Vsako leto tako v velikem številu ponudijo pomoč starejšim z demenco v okviru prireditve Sprehod za spomin, pa tudi v času aktivnosti Tedna zdravja. Na šoli smo ponosni na veliko prostovoljcev, ki svoj prosti čas namenjajo pomoči potrebnim ljudem. Smiselnost prostovoljnega udejstvovanja zaposlenih in mladih vidimo v neformalnem pridobivanju neprecenljivih izkušenj in znanja, v novih poznanstvih, prijetnem druženju in ne nazadnje tudi v aktivnem preživljanju prostega časa. Veseli smo, da lahko mladim ponudimo nekaj več – v želji, da bi postali aktiven in odgovoren del naše družbe.



Druženje mladosti in modrosti

Druženje dijakov prostovoljcev
Srednje zdravstvene šole
Murska Sobota in stanovalcev
ter osebja Doma starejših
Rakičan



Irena Šumak in Lana Jelen Anđelić, 3. c

Mlade v srednjih zdravstvenih šolah učimo in poučujemo za delo z bolniki, starejšimi in potrebnimi pomoči, torej za izvajanje zdravstvene nege in oskrbe pacientov. Posredovati jim moramo predpisane splošne in strokovne vsebine, jih pripravljati najprej za ocenjevanje znanja, potem poklicno maturo, strokovni izpit ... ob vsem naštetem ostaja bore malo časa za praktične življenjsko pomembne dejavnosti ob starejših in pomoči potrebnih, kjer bi mlade učili predvsem z vzgledom za vrednote in splošno dobro.

Kljub obilici vsakdanjega poklicnega dela nam je s pomočjo dijakov Srednje zdravstvene šole Murska Sobota uspelo razveseliti in osrečiti veliko stanovalcev doma.

Dijakinja Lana je zapisala. Starejše doma smo v četrtek, 18. oktobra, z vozički peljali do letališča. Tam smo posedeli ob kavici in prijetnem druženju.

Gospa, ki sem jo vozila, mi je pripovedovala o svojem življenju. Rada se spominja lepih trenutkov iz svoje mladosti. To ji pomaga, da se lažje spopada z vsakodnevnimi težavami. V domu, kjer stanuje, je z oskrbo sicer zadovoljna, vendar pogreša druženje in pogovor, predvsem s svojci. Bila je zelo vesela mojega sprem-



Skupaj (Fotografija: Tanja Petrovič, Dom starejših Rakičan)

stva do letališča, še posebej najinega pogovora. Starejšim veliko pomeni, kadar si mladi zanje vzamejo čas. Mladi se lahko od starejših naučimo življenjskih modrosti, starejši pa se v naši družbi pomladijo. Če hočemo biti zares srečni, osrečujemo druge.

Sama sem ob druženju opazovala srečne in vesele obraze starejših, ob njih pa živahne mladostnike, bodoče izvajalce zdravstvene nege in oskrbe ob zavedanju, da mladi potrebujejo predvsem dobre vzglede, pobude in veliko strpnosti na svoji poti do poklica. Za slednje si moramo prizadevati prav vsi, tako zaposleni v šolstvu kot v bolnišnicah in drugih kliničnih okoljih, le tako bomo imeli dobro in kakovostno zdravstvo in oskrbo, kjer bo na prvem mestu človek pacient z vsemi svojimi potrebami.

Srednja zdravstvena šola Celje obeležila rožnati oktober



Vesna Božiček



Črno-rožnato obeležje
(Fotografija: Vesna Božiček)

Strokovni radio ima na naši šoli večletno tradicijo. Tako smo v oktobru, preko valov strokovnega radia, obeležili svetovni mesec boja proti raku dojk. Obeležje v rožnati in črni barvi na hodniku pa opozarja in spodbuja k samopregledovanju dojk in skrbi za lastno zdravje.

Rak dojke fizično prizadene žensko telo. Globoko poseže v njeno dušo in pusti pečat neizmerne bolečine doživetega. Odprto, brez zadržkov spregovoriti dijakom o svoji bolezni, zdravljenju, rehabilitaciji in življenjskem smislu ter se do neke mere razgaliti zahteva posebno osebno moč in širino duha.

Tako smo rožnati oktober obeležili s pogovorom z gospo, ki je zbolela za rakom dojke in je ta za nekaj časa postal njen podnajemnik, tako ga je naša sogovornica pomenovala, se z njim borila, prežive-la vse težke trenutke, ure in dneve in danes je ženska in mama, ki živi polno življenje. Veseli se življenja, uživa v trenutkih danosti in radosti med svojimi dragimi, veseli se srečanja z ženskami, s katerimi deli svojo bolečino in lepoto življenja, ki jo danes vidi tudi v majhnih stvareh in nanje gleda z drugačnimi očmi.

Z veliko mero tankočutnosti in empatije je razgovor vodil dijak Fazli Gashi.

Čutila sem, da se je življenjska zgodba dotaknila duš in src naših dijakov. To se je dalo razbrati iz njihovih obrazov in oči. To je šola za življenje. Verjamem, da so razbrali pomen svetosti in spoštovanja življenja. In kadar se bodo v svojem življenju, pri svojem strokovnem delu srečali z žensko, ki je zbolela za boleznijo rak dojke, sem prepričana, da bodo pristopili z vsem spoštovanjem. Seveda pa bo njihovo delo tudi opozarjanje na zdravo življenje in skrb za zdravje dojk.

Hvala naši gostji za odprtost in pripravljenost deliti življenjsko izkušnjo z vsemi nami.



Ko mleko, ki sploh ni mleko, najslajše mleko postane



Jože Lavrinec

Nenavadno, mar ne? Mleko neprestano buri duhove in trgovci z našimi novci veselo žvenkljajo okrog in prilivajo olje na ogenj. Že nekaj let poslušamo vztrajne izjave veselih posameznikov, ki se sklicujejo na znanost, raziskav pa ne izdajo, o močni škodljivosti mleka. In to samo zato, ker je mleko za teličke! In ti ostajajo lačni, ubogi mladički. No, sam sem obiskal že kar lepo število kmetij, na nekaterih se celo ukvarjajo z mlekarstvom, pa lačnih teličkov nisem videl.

Veganski aktivisti (no, ne samo oni) so dejansko uspešni. Kljub veliki proizvodnji mleka, globalno gledano, prodaja mleka že nekaj let rahlo upada, a sočasno raste ponudba in prodaja »rastlinskega mleka«. Takšna poročila namreč prihajajo tako iz ZDA kakor iz Švice in Francije. Pri tem ima prehranska industrija dvojno korist. Mlekarji kljub manjši prodaji mleka nimajo nič manj dela – saj preostanek mleka preprosto predelajo v dobre in manj dobre, v koristne in nekoristne mlečne izdelke, katerih potrošnja raste. Resda ob tem nastaja nekoliko več odpadnih, celo ekološko problematičnih snovi, ki pa jih prehranska industrija ravno tako uspešno predela in prodaja, in to celo za lepe denarce. Tako se prodaja denimo sirotka, pardon sirotkini proteini, ki so že našli pot v neizmerno število produktov. In seveda se uspešno prodajajo tudi mleku podobni napitki, kot so sojino, riževo, ovseno, mandljevo, koprpljino »mleko« ... Volk (ali prehranska industrija) sit, koza (ali potrošnik) cela, svetli in okrogli denarci se veselo kotalijo kot snežna kepa.

Se kdo, ki veselo propagira nujnost pitja »rastlinskih vrst mleka«, sploh kdaj vpraša, kaj je mleko? Verjetno nihče! Kajti če bi se, potem o »rastlinskem mleku« ne bi govorili. Konec koncev je to nekako tako, kakor če bi osla s konjem poimenovali.

Po definiciji je mleko (naj bo sveže pomolzeno ali prekuhano ali pasterizirano) izloček mlečnih žlez sesalcev in je dejansko namenjeno prehrani mladičev. Da ne bo kakšne pomote, kadar govorimo o rastlinskih izcedkih, to poimenujemo mleček. V človekovi prehrani ima mleko različnih vrst sesalcev zelo pomembno vlogo. Tako človeštvo že tisočletja redno posega po kravjem, ovčjem, kozjem, kobiljem, kamelijem mleku ter iz mleka redno pripravlja številne izdelke. Kar je po svoje logično: mleko je odličen vir številnih hranilnih snovi, sočasno pa za njegovo pridobivanje živali ni treba »ubiti«. Seveda hranilna sestava mleka ni popolnoma enotna. Odvisna je od številnih dejavnikov, kot so vrsta in pasma živali, stopnja laktacije in seveda od krme. Ni čudno, da je slovenski kmet skoval reklo, da »krava pri gobcu molze«. Prosta paša, kjer se govedo med krmljenjem sprehaja po visokogorskih pašnikih, zagotavlja veliko bolj kakovostno mleko kakor sicer kakovostna suha krma v hlevu. Iz zadnjih nekaj stavkov je razvidno, da, kadar govorimo o mleku, govorimo ali pišemo o kravjem mleku.

»Beli koktajl hranil«, kakor bi tudi lahko poimenovali mleko, v povprečju vsebuje: 87 % vode, 4 % mlečne maščobe, 3,2 % beljakovin pretežno v obliki kazeina ter približno 4,5 % mlečnega sladkorja ali laktoze. Reklamopisci bi se morali oglasiti s svojim že malce prežvečenim: »In to še ni vse«, saj mleko vsebuje tudi kopico v vodi topnih vitaminov (tiamin, riboflamin, niacin, pantotensko kislino, piridoksin, kobalamin, folate in vitamin C ter celotno paleto v maščobi topnih vitaminov A, D, E in K. Pri teh zadnjih pa se žal skriva neprijetna zanka dobrih starih nasvetov o zdravi prehrani. Bolj kot je mleko (ali mlečni izdelek) posneto, manj teh vitaminov vsebuje. Mleko je odličen vir kalcija, fosforja in kalija; seveda vsebuje še kopico drugih mineralov, vendar njihova vsebnost ni omembe vredna. Tako nas poučujejo podatki iz katerega koli učbenika o hranoslovju.

Tudi kar se tiče učinkov uživanja mleka ali njegovih komponent na človekovo zdravje je dokaj jasno. Že samo bežno brskanje med opravljenimi raziskavami nas dobesedno zasuje s kopico dokaj primerljivih podatkov, pridobljenih z neverjetnim številom bolj ali manj kakovostnih ter bolj ali manj obsežnih raziskav. Nekatere podrobnosti se sicer spreminjajo, a spremembe zlahka pripišemo vedno večjemu razpoložljivemu znanju. V vse to se tokrat ne bi poglobljali.

Zgodba je povsem drugačna, ko se spustimo v razglabljanje o »rastlinskih ali nemlečnih« zamenjavah za mleko. Raziskav o zdravstvenem vplivu le teh praktično ni, tiste, ki so, so praviloma posredne ali anekdotične. Mogoče bi še največ raziskav našli o vplivu uživanja soje na naše zdravje, toda sojino mleko, kakršnega je dandanes mogoče kupiti v naših trgovinah, je dejansko produkt industrije in vsebuje zelo omejen nabor sojinih hranil. Pripravljeno je lahko iz sojinega zrnja ali pa iz sojinega izolata beljakovin, vse seveda z obveznimi dodatki, kot so razna olja in aditivi. Lahko bi rekli, da je tako močno predelano živilo, da ga »niti mama ne prepozna več«. Pomanjkanje raziskav s tega področja je še toliko bolj ironično, ker je večina teh napitkov med splošno populacijo prepoznana kot »zelo zdravo živilo« in večino trgovci tudi prodajajo, če že ne z neposrednim pa vsaj prikritim namigovanjem na ohranjanje zdravja. Da je v prepoznavanju namembnosti nemlečnih zamenjav za mleko nekaj narobe, ugotavljajo tudi pri IFIC (International Food Information Council), vendar so raziskave, opravljene med potrošniki, potrdile, da glede mo-

Reklamopisci bi se morali oglasiti s svojim že malce prežvečenim: »In to še ni vse«, saj mleko vsebuje tudi kopico v vodi topnih vitaminov (tiamin, riboflamin, niacin, pantotensko kislino, piridoksin, kobalamin, folate in vitamin C ter celotno paleto v maščobi topnih vitaminov A, D, E in K.

rebitne prisotnosti kravjega mleka v omenjenih izdelkih ni dilem. Potrošniki posegajo po teh izdelkih načeloma zato, ker se iz nekega razloga izogibajo kravjemu mleku. Včasih je to vegetarijanstvo/veganstvo, potrjena laktozna intoleranca ali še pogosteje samo sum nanjo, alergija na mlečno beljakovino, izogibanje laktozi/kazeinu iz alternativno terapevtskih razlogov in najbolj vredna debate, a vendar logična želja po ohranjanju zdravja.

Medtem ko vsebnost hranil v kravjem mleku niha le malenkostno, saj je mleko, ki ga običajno uživamo, mešanica mleka številnih živali in je tako njegova hranilnost v bistvu neke vrste povprečje, je pri rastlinskih nemlečnih zamenjavah mleka vse skupaj bolj diskutabilno.

Ob prebiranju prehranskih deklaracij pride do izraza zanimiva ugotovitev. Mleko, naj bo presno, pasterizirano ali celo trajno ali homogenizirano, je osnovno živilo, ki je praviloma le malo predelano. Največjo stopnjo predelave ima sterilizirano in homogenizirano povsem posneto trajno mleko, ki ga tudi laična javnost »najbolj pisano gleda«, vendar je tudi to hranilno zelo blizu presnemu mleku (opazna je le izguba maščob in v maščobi topnih vitaminov, ki pa jih mlekarne pogosto dodajajo). Po drugi strani pa so pri nemlečnih zamenjavah mleka vedno navedeni pravi sezname sestavin, med katerimi aditivi niso nobena redkost.

Primerjava hranilnih vrednosti kravjega mleka z nekaterimi vrstami nemlečnih zamenjav mleka

	energija	beljakovine	maščobe	OH	kalcij
Mleko 3,5 % mm	64 kcal	3,3 g	3,5 g	4,8 g	125 mg
Sojin napitek	43 kcal	3,3 g	1,8 g	3,3 g	Ni podatka!
Rižev napitek	63 kcal	0,2 g	1 g	13,3 g	
Mandljev napitek	30 kcal	0,9 g	2,1 g	1,5 g	
Ovseni napitek	39 kcal	1 g	1,4 g	5,2 g	
Konopljin napitek	40 kcal	1 g	2,9 g	2,2 g	
Kokosovo »mleko«	40–90 kcal	0 do 0,8 g	1,8–9,8 g	5–6 g	
Kokosova voda	21 kcal	0 g	0 g	5,3 g	

Podatki so prepisani iz deklaracij o hranilnih vrednostih – vsi artikli so bili zbrani na policah trgovske verige Mercator; v oktobru 2018.

Razen za mleko se lahko podatki o hranilni sestavi močno razlikujejo, saj so odvisni od proizvajalca in njegove proizvodne specifikacije.

Kokosovo mleko Martins:

Voda, kokosova voda iz koncentrata (21 %), kokosovo mleko (12 %), regulator kislosti: kalcijev karbonat, morska sol, gostili: pektin in karagenan.

Konopljin napitek:

Voda, semena konoplje (3 %), olje konoplje (1,3 %), škrob tapioke, sončnični lecitin.

Ovseni napitek bio zone:

Voda, oves (11 %), hladno stiskano sončnično olje, morska sol.

Rižev napitek Isola Bio:

Voda, riž (17 %), hladno stiskano sončnično olje, morska sol.



Vsi rastlinski napitki so torej konstrukt živilske industrije, tako lahko razberemo iz prehranske deklaracije. Vsebujejo najmanj štiri sestavine, zelo pogosto, predvsem cenejši artikli, tudi več. Dodane so jim arome, emulgatorji in gostila. Vsebnost vitaminov in mineralov praviloma ni navedena, vendar običajno iz navedenih sestavin lahko sklepamo, da niti ni omembe vredna. Značilno za vse nemlečne zamenjave mleka je, da če so že obogateni z vitamini ali minerali, je to na ovojninu posebej označeno, saj naj bi bila to »dodana vrednost«, zaradi katere cena artikla krepko poskoči.

Sama energijska vrednost teh izdelkov ni sporna, sporni in vprašljivi so le viri energije. Medtem ko pri polnomastnem kravjem mleku precejšen delež energije izvira iz maščob (resda so bile pretežno nasičene maščobne kisline kravjega mleka še do nedavnega obtožene najhujših kriminalnih dejanj v našem telesu; zato je med laično in deloma celo med strokovno javnostjo še vedno odpor), predstavljajo glavni vir energije v brezmaščobnih zamenjavah sladkorji ter drugi ogljikovi hidrati. A to je spet zgodba, o kateri se bodo z veseljem razpisali reklamokrati živilske industrije. Vse v korist prodaje, seveda.

Nemlečni nadomestki mleka si kljub isti namembnosti niti približno niso podobni! Ne po sestavi ne po hranilni vrednosti. »Sojino mleko« je v bistvu edina nemlečna zamenjava mleka, ki je tako po videzu kakor po grobi hranilni sestavi podobna mleku. Toda tudi tu bi lahko debatirali o kakovosti beljakovin. Vse druge vrste nemlečnih zamenjav mleka so kvečjemu »škrobne juhe« ter v primeru nekaterih znamk »kokosovega mleka« tudi bogate maščobne suspenzije, ki niso namenjene pitju, temveč so pomemben del recepture v azijski kuhinji.

Bolj se lahko vprašamo, komu so namenjeni ti napitki?

1. Veganom? Zakaj pa ne, le kot vir beljakovin naj jih, razen sojinega napitka, ne uporabljajo. Konec koncev si vegani morajo biti sposobni zagotoviti celotno paleto za življenje potrebnih hranil.

2. Ljudem, ki imajo težave z laktozno intoleranco? Mogoče, čeprav se jim ob sodobni ponudbi kakovostnih mlečnih izdelkov in mleka brez laktoze odpira prosta pot v svet mlečnega obilja.

3. Ljudem z izraženo prehransko alergijo na mlečno beljakovino? Večina prizadetih je otrok! Zanje »škrobne juhe« niso ustrezna hranilna zamenjava za mleko, s sojinim napitkom pa praviloma problema ne rešimo, ker bi se lahko razvila še bolj trdovratna in še bolj neprijetna alergija na sojo.

4. Kaj pa osebe, ki hlepijo po zdravi prehrani in se zato izogibajo mlečne beljakovine (kazeina) in laktoze? Stroka za zdaj takšnih tez ne potrjuje, tako uči alternativa, ki ji je vseeno, kaj se s hranili v telesu dejansko dogaja, samo da se vse skupaj dobro prodaja!

Nemlečne zamenjave mleka so tu! Izbira je pestra, saj proizvajalci dobesedno tekmujejo, kdo bo pripravil kupcem bolj všečen izdelek. A vendar to ni mleko! S pitjem teh izdelkov ne bo zrasel nihče, za ohranjanje zdravja pa vemo: »Skrivnost ni skrita v enem živilu, pač pa je očitna v celotni paleti naših navad in ne bodi jih treba razvad.«

Vir:

Wright, K. C., 2018. *The Coup in the Dairy Aisle. Today's Dietitian*, 20(9). pp.28–32.



Bela štacunca

Kupon ugodnosti

10% popusta na celoten nakup

15% popusta na vse higienske vložke in tampone

- **Vir**, Šaranovičeva cesta 35, 1230 Domžale
- **Maribor**, Jezdarska ulica 4, 2000 Maribor
- **Koper**, Pristaniška 19, 6000 Koper
- **Izola**, Ljubljanska ulica 1, 6310 Izola
- **Ljubljana**, BTC - Hala A, Šmartinska 152, 1000 Ljubljana
- **Jesenice**, Center Tuš Jesenice, Cesta železarjev 4b, 4270 Jesenice
- **Idrija**, Drogerija Tuš Idrija, Lapajnetova ulica 33, 5280 Idrija
- **Kranj**, Planet Tuš Kranj, Cesta Jaka Platiše 18, 4000 Kranj
- **Litija**, V stavbi Socialno-varstvenega centra, Ljubljanska cesta 3, 1270 Litija

Kupon ugodnosti velja do 31. 12. 2018 ob predložitvi ID kartice Zbornice-Zveze. Popusti se ne seštevajo in ne veljajo na izdelke na naročilnico, ki jo predpiše zdravnik, na izdelke v akciji, darilne bone in izdelke z zaklenjeno ceno.

www.tosama.si

Vaje za koordinacijo

1. del

Kaj pa vi? Redno izvajate vadbo koordinacije?

Čeprav boste na vprašanje skoraj zagotovo odgovorili »ne« in osebi, ki jo to zanima, namenili zmeden nasmeh, pravzaprav vsakodnevno nevede vadite koordinacijo.

V strokovni literaturi je koordinacija definirana kot zmožnost osebe, da izvrši gladek, natančen in koordiniran motoričen odgovor. To pomeni, da je oseba v danem položaju sposobna izvesti optimalen gib z minimalno potrebno mišično aktivnostjo. Koordinacijo redno vadite pri vseh vsakodnevni aktivnosti, še posebej pa ob učenju novih gibalnih vzorcev (med zadnje prištevamo učenje igranja na instrument, ples, učenje dvoročnega tipkanja ...).

V nadaljevanju vam predstavljamo nekaj preprostih vaj, s pomočjo katerih še dodatno krepite sposobnost medmišične koordinacije. Priporočljivo je, da se vaje za koordinacijo izvajajo dvakrat dnevno. Izboljšanje koordinacije je mogoče pričakovati po vsaj dveh tednih rednega izvajanja vaj. Danes vam predstavljamo začetno vajo za vadbo koordinacije. Priporočamo, da opisano vajo redno izvajate, v naslednji številki Utripa pa bo predstavljena težja različica te vaje.

Vaja »Izmenično dotikanje blazinic prstov roke«

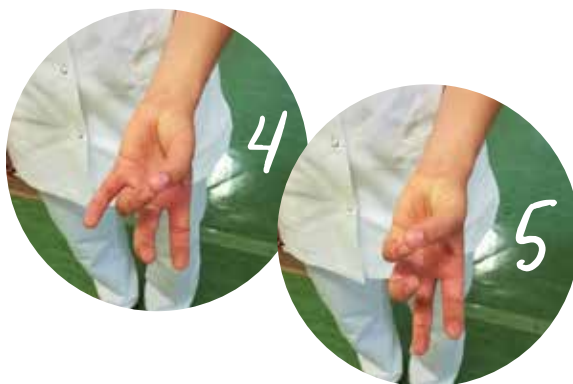
Začetni položaj: Roko zadržite v sproščenem položaju (Slika 1).

Z blazinicami palca se dvakrat čim hitreje dotaknite blazinice kazalca (Slika 2), nadaljujte z dvakratnim hitrim dotikom blazinice sredinca (Slika 3), prstanca (Slika 4) in mezinca (Slika 5). Ponovite petkrat.

Vajo ponovite dvakrat na obeh rokah. Priporočamo, da opisano vajo izvajate dvakrat dnevno.




Slika 1: Začetni položaj, Slika 2: Palec-kazalec, Slika 3: Palec-sredinec,




Slika 4: Palec-prstanec, Slika 5: Palec-mezinec

Nasvete je pripravila mag. Darija Ščepanović.

NAGRADNA KRIŽANKA



	ENAKA SAMO-GLASNIKA	LJUDSKI ZDRAVNIK, MAZAC	NEKD. SL. TELO-VADEC (MIRO)	SREDO-ZEMSKA OKRASNA RASTLINA
MLAJŠA DOBA STAREJŠEGA TERCJARJA	VRSTA KAVČUKA			
OSTANEK DOGORELE CI-GARETE		9		
LOJZE UDE		AVANS, PREDUJEM KANT-AVTOR SMOLAR		
PREBIVALEC ITAKE				6
STRUPENA EVROPSKA KAČA			KONEC POLOTOKA PASTIRSKI PLES S SICILIJE	
ORIS, OČRT				ZAOSTANEK PRI PLAČILU RAČUNA
OZNAKA CELJA NEKD. SL. SMUČAR, SKAKALEC			SL. MOTO-KROSIST (MATEVŽ) STAR SLOVAN	

RUSKI PESNIK IN PISATELJ (BORIS), DOKTOR ŽIVAGO	IZVAJAJNE CIRKUSKIH VRAGOLJU	ODTENEK, RAZLIČICA	ROMUN. TENORIST (VALENTIN)	ZIMSKA PADAVINA	IZRAEL. PISATELJ (EFRAIM)	POLITIČNI PRIBEŽNIK	POLAGAČ TERACA REŽISER RUSSELL												
DESCICA NA PREDNJI STRANI PANJA	7																	5	
NAUK MENIHA ARIJA								4	MIŠIČAST MOŠKI									10	
VODJA SKUPNOSTI		2								ANG. PEVEC (JOHN), BEATLES	ELDA VILER	ITAL. IGRALKA MIRANDA PENTLJA IZ VRVI							
STAND UP KOMIK VODOPIVEC			ZADETEK PRI NO-GOMETU PISATELJ NOVAČAN				POMEMB. ČLOVEŠKI ORGAN BLAGO ZA KAVBOJKE			12								RTV SPIKERKA VAHEN	TV ZASLON
AMER. UMETNI ZEMLJIN SATELIT					UGOTAVLJANJE, ODKRIVANJE JELKA														
GORA V SRBIJI					1	ZLAHTNI PLIN ZA POLNJ. ZARNIC DVOJICA						PODUK, NASVET HUMORISTKA PUTRIH						11	
ČRKA GRŠKE ABECEDE			TEPTALNI STROJ MARILYN MONROE															LEE REMICK ROGER FEDERER	
NEKD. IME MESTA ASTANA V KAZAHSTANU									KOBRA										
DELAVEC V KAMNOLOMU									VITKA GOZDNA ŽIVAL	3									NAVDU-ŠENEC, FANATIK

avtor: Marko Drešček

OZNAČENE ČRKE RAZPOREDITE V LIK	1	2	3	4	5	6	3	7	8
	9	10	4	11	12	10	5	7	7

Ena škatlica za celo menstruacijo

Higienski aplikatorski tamponi Jasmin sport multi-app so novost na naših policah. To je prvo pakiranje aplikatorskih tamponov treh različnih dimenzij in vpojnosti skupaj. Odslej v eni sami škatlici dobite toliko tamponov, kot jih potrebujete za celo menstruacijo, pravega pa boste izbrali glede na njeno jakost. V pomoč vam bo pregledna barvna lestvica na embalaži. Izdelek so v Tosami pripravili v sodelovanju s projektom Miss Slovenije in blagovno znamko More than beauty. Na voljo v Tosaminih Belih štacuncih in nekaterih drogerijah.

Pravilne rešitve - geslo nagradne križanke nam posredujte do 20. novembra na naslov Zbornica – Zveza, Ob železnici 30 A, 1000 Ljubljana ali po e-pošti na naslov clanarina@zbornica-zveza.si in izžrebali bomo 5 nagrajencev. Med pravilnimi rešitvami bomo izžrebali 5 nagrad, ki jih prispeva Tosama d. o. o. Vrednost dveh prvih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 30,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost dveh drugih nagrad predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 20,00 evrov za posamezno nagrado, vrednost tretje nagrade pa predstavlja storitev ali izdelek v okvirni vrednosti 10,00 evrov.



ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE -
ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER,
BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

**Delovna skupina RSKZN za negovalne diagnoze –
SLONDA vabi na delavnice
Uporaba negovalnih diagnoz NANDA –
International v praksi**

Potek delavnice:

- I. DEL: Predstavitve knjige Negovalne diagnoze NANDA-I:
definicija in klasifikacija 2015–2017
II. DEL: Delo v skupinah na praktičnem primeru
III. DEL: Poročanje skupin in evalvacija

Ciljni udeleženci:

Zaposleni v zdravstveni in babiški negi, v pedagoški
dejavnosti ter študentje zdravstvene in babiške nege.

Termini in čas delavnic:

dan	datum	ura
četrtek	22. 11. 2018	16.00–18.30
četrtek	13. 12. 2018	16.00–18.30

Organizator: Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije
– Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in
zdravstvenih tehnikov Slovenije.

Število udeležencev: 15 udeležencev na delavnico.

Kotizacija, nakazilo: Kotizacija z vštetim DDV znaša 80,00
EUR (članom Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske
obveznosti, se prizna 50-odstotni popust in znaša 40,00 EUR).
Nakažete jo na transakcijski račun Zbornice – Zveze 02015-
0258761480, sklic na številko 00 0432-DDMMLLLL. Podjetja
in zavodi lahko znesek poravnajo tudi po prejemu računa.

Licenčne in pedagoške točke: Udeležba na delavnici
je priznana kot strokovno izobraževanje. Delavnice so v
postopku vrednotenja za LT in PT pri Zbornici – Zvezi.

Prijava na delavnico: Prijavite se lahko z E-PRIJAVO na
spletni strani Zbornice – Zveze do dveh delovnih dni pred
izvedbo posamezne delavnice.

Termini za delavnice NANDA v letu 2019: 17. 1. 2019,
21. 2. 2019, 21. 3. 2019, 18. 4. 2019, 16. 5. 2019, 20. 6. 2019.

Predsednica delovne skupine SLONDA:
Tamara Lubi

Predsednica Zbornice – Zveze:
Monika Ažman



Društvo za oskrbo ran Slovenije (DORS)

vabi

15. in 16. februarja 2019

na srečanje z mednarodno udeležbo
in učnimi delavnicami

**»IZZIVI PRI OSKRBI RAN – LOKALNO
IN GLOBALNO«.**

Srečanje bo v Kongresnem centru BERNARDIN,
v Portorožu.





ZBORNICA ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE SLOVENIJE - ZVEZA STROKOVNIH DRUŠTEV MEDICINSKIH SESTER, BABIC IN ZDRAVSTVENIH TEHNIKOV SLOVENIJE

Sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji

**ZDRAVSTVENA NEGA PACIENTA Z NEFROSTOMO IN IZLOČALNO STOMO –
UČNE DELAVNICE**

petek, 16. november 2018

v prostorih Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – ZSDMSBZTS

Ob železnici 30 a, Ljubljana

-
- 14.00–14.30 Registracija udeležencev
14.30– 14.45 Pozdrav udeležencev in uvod v učne delavnice – Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo in izločalno stomo, Renata Batas, dipl. m. s., ET, Vanja Vilar, viš. med. ses., dipl. ekon., ET
-

I. Učna delavnica: Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo

- 14.45–15.30 Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo, Tadeja Krišelj, dipl. m. s., univ. dipl. org., ET
15.30–16.15 Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo – praktični del, Tadeja Krišelj, dipl. m. s., univ. dipl. org., ET
16.15–16.30 ODMOR IN MENJAVA SKUPIN
-

II. Učna delavnica: Zdravstvena nega pacienta z izločalno stomo

- 16.30–17.15 Zdravstvena nega pacienta z izločalno stomo, Vanja Vilar, viš. med. ses., dipl. ekon., ET
17.15–18.00 Zdravstvena nega pacienta z izločalno stomo – praktični del, Vanja Vilar, viš. med. ses., dipl. ekon., ET
18.00 Zaključek strokovnega srečanja z učnimi delavnicami
-

Splošne informacije:

Programski in strokovni odbor: Renata Batas, Vanja Vilar, Tadeja Krišelj

Organizacijski odbor: Renata Batas, Vanja Vilar, Tadeja Krišelj

Splošni podatki: Udeležba na učnih delavnicah z uvodnim predavanjem se šteje za strokovno izobraževanje. Za izobraževanje z učnimi delavnicami se izpelje postopek pridobivanja licenčnih točk.

Ob registraciji na dan izobraževanja z učnimi delavnicami potrebujete člansko izkaznico.

Kotizacija za udeležbo na učnih delavnicah znaša 120 EUR z vključenim DDV na posameznega udeleženca. Člani Zbornice – Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50% popusta (plačajo 60 EUR z vključenim DDV, razliko do polne cene pa društvo krije iz lastnih sredstev – plačanih članarin). Kotizacijo poravnate na transakcijski račun ZZBNS-ZDMSBZTS št. 02015-0258761480, sklic na 00 0215 16112018, s pripisom za Sekcijo medicinskih sester v enterostomalni terapiji, ki je odprt pri NLB d. d., poslovalnica Tavčarjeva 7, 1000 Ljubljana.

Za dodatne informacije se obrnite na Renato Batas, dipl. m. s., ET, e-mail: renata.batas@gmail.com ali GSM: 040 / 646 – 125.

(Ob prihodu na Zbornico – Zvezo pozvonite pri zapornici pred parkiriščem na zvonec Zbornice – Zveze, da vam odprejo zapornico).

Renata Batas, dipl. m. s., ET,
predsednica Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji

Monika Ažman,
predsednica Zbornice – Zveze

Organizator



Zbornica - Zveza, Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti

TEMA SREČANJA

**STROKOVNI SEMINAR
IZZIVI ZDRAVSTVENE
NEGE PRI PACIENTIH Z
MOTNJAMI URINIRANJA**

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Četrtek, 15. november 2018.

Terme Topolšica, Topolšica 77,
3326 Topolšica.

Registracija udeležencev od 7.30 do 8.30,
začetek ob 8.30.

Potekal bo elektronski način registracije,
zato imejte s seboj člansko izkaznico.

Program izobraževanja

Program je namenjen vsem zaposlenim v
zdravstveni in babiški negi ter oskrbi.

V celoti bo objavljen na spletnih straneh
Zbornice - Zveze: www.zbornica-zveza.si
in strokovne sekcije <http://sekcija-ms-v-rehabilitaciji-in-zdraviliški-dejavnosti.si>.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija znaša 190 EUR z vključenim
DDV. Člani Zbornice - Zveze, s poravnanimi
obveznostmi imajo 50 % popusta (95 EUR
z vključenim DDV, razlika se krije iz lastnih
sredstev strokovne sekcije). Nakažite jo na
račun Zbornice - Zveze št. 0201 5025 8761
480, sklic 00 0213-15112018.

Licenčne in pedagoške točke

Program je v postopku vpisa v register
strokovnih izpopolnjevanj in vrednotenja za
licenčne in pedagoške točke pri Zbornici - Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Prijave bodo preko spletne strani www.zbornica-zveza.si, e-prijavnica. V
naboru izobraževanj poiščite strokovno
izpopolnjevanje IZZIVI ZDRAVSTVENE.
Prijave bodo odprte do 13. 11. 2018.
Dodatne informacije pri predsednici na
e-naslovu: bojana.hopo@gmail.com ali tel:
041/896 - 760.

Organizator



DRUŠTVO
MEDICINSKIH
SESTER, BABIC IN
ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV
MARIBOR

DMSBZT Maribor

TEMA SREČANJA

DIABETIČNA RETINOPATIJA

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Četrtek, 15. november 2018, od 16.00 do
19.00, v prostorih društva, Ulica heroja
Jevtiča 5, (Maribor - Melje).

Program izobraževanja

Strokovno izpopolnjevanje je
namenjeno zaposlenim v zdravstveni
in babiški negi ter oskrbi.

Predavatelj sklopa:

Katarina Šiško, dr. med., spec. oftal.,
Gabrijela Maurič, dipl. m. s.

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Članom društva so stroški kotizacije
poravnani iz članarine.
Kotizacija znaša 50 EUR z vključenim
DDV za posameznega udeleženca.
Člani Zbornice - Zveze, ki imajo
poravnane članske obveznosti, so
upravičeni do 50 % popusta. Kotizacija
se poravnava po izstavljenem računu.

Licenčne in pedagoške točke

Program je namenjen zaposlenim v
zdravstveni in babiški negi in je vpisan
v register strokovnih izpopolnjevanj pri
Zbornici - Zvezi pod številko
2018 - 58 - 58.

Dodatne informacije in prijava

Kotizacija se nakaže na TR DMSBZT
Maribor, številka 0451 5000 0111 670,
sklic 00 90 pri Nova KBM d. d., po
prejetem računu. Prijave na strokovno
izpopolnjevanje potekajo na spletni
strani društva, www.dmsbzt-mb.si
pod: PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE.

Organizator



DRUŠTVO
MEDICINSKIH
SESTER, BABIC IN
ZDRAVSTVENIH
TEHNIKOV
MARIBOR

DMSBZT Maribor v sodelovanju z
Rajkom Škaričem

TEMA SREČANJA

**ŽIVLJENJE IN DELO Z
ODNOSOM - notranja želja
vsakogar**

Odnos in potreba po odnosu

Odnos do prisotnosti

Delovanje in sodelovanje -
moč so-delovanja

Medsebojni odnosi v stiski

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Petek, 16. november 2018,
Center vojaških šol, Kadetnica,
Engelsova 15, Maribor.

Program izobraževanja

Program izobraževanja objavljen na
spletni strani Zbornice - Zveze:
www.zbornica-zveza.si

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Izobraževanje je za člane društva
brezplačno (kotizacija za člane društvo
krije iz naslova plačanih članarin).
Kotizacija znaša 120 EUR (nismo davčni
zavezanci). Članom Zbornice - Zveze, ki
imajo poravnane članske obveznosti, se
prizna 50% popust in znaša 60 EUR.

Licenčne in pedagoške točke

Program je namenjen zaposlenim v
zdravstveni in babiški negi ter oskrbi in
je v postopku vpisa v register strokovnih
izpopolnjevanj pri Zbornici - Zvezi.

Dodatne informacije in prijava

Prijave bodo potekale preko
e-prijavnice na spletni strani Zbornice
- Zveze. Dodatne informacije v zvezi
z izobraževanjem so dostopne na
spletni strani društva:
www.dmsbzt-mb.si.

Organizator



Društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Gorenjske

TEMA SREČANJA

Klinično popoldne:
KOMUNIKACIJSKI IZZIVI
V PATRONAŽNI SLUŽBI –
povezovanje med različnimi
ravnmi zdravstvenega
varstva

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

27. november 2018, Hotel Astoria Bled

Program izobraževanja

Program izobraževanja je v celoti objavljen na spletni strani:
www.zbornica-zveza.si

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija za udeležbo na strokovnem izpopolnjevanju znaša 30 EUR z vključenim DDV za posameznega udeleženca. Člani DMSBZT Gorenjske, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50 % popusta in je brezplačno.

Licenčne in pedagoške točke

Programu so podeljene licenčne točke.

Dotatne informacije in prijava

Prijave potekajo preko elektronske prijavnice na spletni strani Zbornice - Zveze.

Organizator



DMSBZT Maribor

TEMA SREČANJA

OBVEZNE VSEBINE:
POKLICNA ETIKA IN
ZAKONODAJA S PODROČJA
ZDRAVSTVA

Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija

Petek, 30. november 2018 ob 8.00 uri, v prostorih društva, Ulica heroja Jevtiča 5 (Maribor - Melje).

Program izobraževanja

Program je v celoti objavljen na spletni strani društva:
www.dmsbzt-mb.si

Kotizacija, nakazilo, število udeležencev

Kotizacija znaša 120 EUR z vključenim DDV za posameznega udeleženca. Člani Zbornice - Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50 % popusta (plačajo 60 EUR z vključenim DDV), razliko do polne cene pa društvo krije iz lastnih sredstev oziroma iz naslova plačanih članarin.

Licenčne in pedagoške točke

Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter je usklajen z obveznimi vsebinami, ki jih mora vsebovati strokovno izpopolnjevanje za izpolnjen pogoj obveznih vsebin s področja »POKLICNA ETIKA IN ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA« v licenčnem obdobju.

Dotatne informacije in prijava

Kotizacija se poravna po izstavljenem računu. Dodatne informacije in prijave na strokovno srečanje z učno delavnico potekajo na spletni strani društva www.dmsbzt-mb.si, PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE.

ZAPRTJE?



Lecicarbon®
Odvajalo na osnovi CO₂

SVEČKE V 2 VELIKOSTIH:
za odrasle ali za otroke

• Učinkovito delovanje že po 15 do 30 minutah!


- Brez krčev
- Tudi za dolgotrajno uporabo, ker ne povzroča odvisnosti.
- Primerno tudi za ljudi z zmanjšano pokretnostjo ali nevrološkimi okvarami.



Zdravilo je na voljo
BREZ RECEPTA V LEKARNAH

www.lecicarbon.si Dr. Gorkič 25 let

Pred uporabo natančno preberite navodilo. O tveganju in neželenih učinkih se posvetujte z zdravnikom ali s farmacevtom.

Organizator

DMSBZT Ljubljana - PODRUŽNICA ZASAVJE
TEMA SREČANJA
PREVZEMANJE ODGVORNOSTI
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
6. december 2018 s pričetkom ob 14. 30 v sejni sobi ZD Trbovlje, Rudarska c. 12, Trbovlje
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani: www.zbornica-zveza.si
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Članom društva so stroški kotizacije poravnani iz članarine.
Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in oskrbi in je ovrednoten s licenčnimi in pedagoškimi točkami.
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 1. 12. 2018, oziroma do zasedenosti mest. Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

Organizator

DMSBZT Ljubljana
TEMA SREČANJA
TEMELJNI POSTOPKI OŽIVLJANJA Z VKLJUČENIM AED
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Ponedeljek, 17. december 2018, DMSBZT Ljubljana, Poljanska cesta 14 Začetek ob 08.30 uri Registracija udeležencev poteka od 08.00 - 08.30 ure.
Program izobraževanja
Program izobraževanja je objavljen na spletni strani www.zbornica-zveza.si
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Kotizacija z DDV znaša 160,00€. Člani Zbornice - Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50% popusta (plačajo 80,00€ z vključenim DDV), razliko do polne cene pa društvo krije iz lastnih sredstev oziroma iz naslova plačanih članarin.
Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in oskrbi in je usklajen z obveznimi vsebinami in je ovrednoten s licenčnimi in pedagoškimi točkami pri Zbornici - Zvezi.
Dodatne informacije in prijava
Prijava preko prijavnice na spletni strani DMSBZT Ljubljana: www.drustov-med-sester-lj.si do 7. 12. 2018, oziroma do zasedenosti mest (32). Dodatne informacije: Irma Kiprijanovič (041 754 695) - irma.kiprijanovic@gmail.com

Organizator

DMSBZT Maribor
TEMA SREČANJA
KRONIČNO VNETHNE ČREVESNE BOLEZNI UČIMO SE OD PACIENTOV ŽIVLJENJE Z BIOLOŠKO TERAPIJO CHRONOVA BOLEZEN SKOZI OČI ENDOSKOPIJE KATJINA ZGODBA
Datum, kraj, lokacija dogodka in registracija
Četrtek, 20. decembra 2018, od 16.00 do 19.00, v prostorih društva, Ulica heroja Jevtiča 5, (Maribor - Melje)
Program izobraževanja
Strokovno izpopolnjevanje je namenjeno zaposlenim v zdravstveni in babiški negi ter oskrbi. Predavateljki sklopa: prim. Cvetka Pernat, dr. med. spec., Alenka Kramberger, dipl. m. s., Brigita Hekič, dipl. m. s., Karja Kolarič
Kotizacija, nakazilo, število udeležencev
Članom društva so stroški kotizacije poravnani iz članarine. Kotizacija znaša 50 EUR z vključenim DDV za posameznega udeleženca. Člani Zbornice - Zveze, ki imajo poravnane članske obveznosti, so upravičeni do 50 % popusta. Kotizacija se poravnava po izstavljenem računu.
Licenčne in pedagoške točke
Program je namenjen zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in je vpisan v register strokovnih izpopolnjevanj pri Zbornici - Zvezi pod številko 2018 - 58 - 58.
Dodatne informacije in prijava
Kotizacija se nakaže na TR DMSBZT Maribor, številka 0451 5000 0111 670, sklic 00 90 pri Nova KBM d. d., po prejetem računu. Prijave na strokovno izpopolnjevanje potekajo na spletni strani društva, www.dmsbzt-mb.si pod: PRIJAVA NA IZOBRAŽEVANJE.



DMSBZT Ljubljana

1. Simpozij z mednarodno udeležbo

Temo 20. simpozija z mednarodno udeležbo bomo dorekli skupaj.
Kraj dogodka: Ljubljana.
Predviden datum in trajanje simpozija: november 2019 (enodnevni simpozij).

2. Klinični popoldnevi

Kontaktna oseba: Maja Vidrih
Predstavili bomo strokovne vsebine z različnih področij delovanja medicinskih sester in babic. Povezali se bomo s strokovnimi sekcijami, ki delujejo pod okriljem Zbornice zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveze strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije ter strokovnjaki različnih področij poklicnega delovanja.
V letu 2019 načrtujemo izvedbo 8 strokovnih srečanj. Izobraževanja bodo potekala v prostorih DMSBZT Ljubljana zadnji četrtek v mesecu v popoldanskem času.

Strokovne vsebine:

- Zdravstvena nega infektološkega bolnika – respiratorne okužbe,
- Onkološka zdravstvena nega,
- Obravnava nevrološkega bolnika – možgansko-žilna obolenja,
- Obolenja ščitnice,
- Dermatologija – maligna obolenja in zdravstvena nega,
- Zastrupitve,
- Novosti v oftalmološki zdravstveni negi,
- Zdravstvena nega kardiološkega bolnika,
- Duševno zdravje – depresija.

3. Izobraževanje za glavne medicinske sestre zdravstvenih in socialnih zavodov v ljubljanski regiji

Izobraževanje za glavne medicinske sestre zdravstvenih in socialnih zavodov v ljubljanski regiji bo potekalo marca 2019 v Ljubljani.

Teme:

- Generacijsko povezovanje: značilnosti generacije X in generacije Y,
- Vključevanje vodilnih MS v procese odločanja in oblikovanje zdravstvene politike.

4. Razumeti sebe, da bolje sodelujemo – Tatjana Židar Gale (marec, maj, november, december 2019):

- Kako komuniciramo,
- Asertivno vedenje,
- Kako se pogovarjamo, sodelujemo in pridemo do dogovora.

5. Učenje tujih jezikov

Nadaljevali bomo s tečajem angleškega in nemškega jezika, s poudarkom na strokovnem jeziku. Učenje nemškega jezika bo potekalo v prostorih DMSBZT Ljubljana individualno, učenje angleškega jezika pa na sedežu podjetja Linkot.

6. Ohranjamo zdravje in krepiamo telo

Kontaktna oseba: Durdja Sima
Nadaljevali bomo z učnimi delavnicami, kjer bomo skozi interdisciplinarni pristop obravnavali življenjski slog s poudarkom na promociji primernege – zdravega življenjskega sloga izvajalcev zdravstvene in babiške nege. Predvidevamo tri delavnice.

7. Predlog načrta izobraževanja in usposabljanja za bolničarje/negovalce

Kontaktna oseba: Radojka Kobentar
Izobraževanja s področja:

- Odvisnost in delo z odvisnimi,
- Demenca – negovanje in skrb z delavnicami: pomladi in jeseni 2019,
- Prepoznavam čustva pri delu v zdravstveni in babiški negi, februar 2019,
- Vsebine za bolničarje, jeseni 2019.

8. Program dela na področju sodelovanja Zdravstvene fakultete Ljubljana – Oddelek za zdravstveno nego in DMSBZT Ljubljana

Kontaktna oseba: Andreja Kvas

- predstavitev društva študentom 1., 2. in 3. letnika (redni in izredni študij) na mentorskih sestankih;
- pridobivanje pristopnih izjav za članstvo v društvu,
- skrb za promocijo društva (oglasna deska, pošiljanje sporočil o dogodkih na društvu preko skupnih e-naslovov študentom),
- pomoč študentov pri izvedbi strokovnih srečanj in drugih dogodkov društva.

9. Program dela na področju sodelovanja Srednje zdravstvene šole Ljubljana in DMSBZT Ljubljana

Kontaktna oseba: Lucija Matič

I. OBVEZNE VSEBINE

1. Predlog programa izobraževanja iz etike za leto 2019

Kontaktna oseba: Marina Velepik

V letu 2019 predvidevamo izvedbo treh seminarjev z učno delavnico s področja poklicne etike. Seminarja Poklicna etika v praksi zdravstvene in babiške nege ter Menedžment zdravstvene in babiške nege v luči etike izpolnjujeta zahteve obveznih vsebin, potrebnih za pridobitev licence za samostojno delo v zdravstveni oz. babiški negi. Seminar z učno delavnico Poklicna etika v domovih za starejše občane je namenjen negovalnemu osebju, ki izvaja zdravstveno nego in oskrbo stanovalcev v domovih. Vsebinska je prilagojena specifični starostnikov in drugih, ki del svojega življenja preživijo v teh socialnozdravstvenih ustanovah.

Kot novost, ki naj bi se dodobra razvila v naslednjih letih, pa predvidevamo krajša izobraževanja z razgovori s področja etične problematike. Potreba po tem se je pokazala na seminarjih poklicne etike. Začetek vidimo v obravnavi vrednot v zdravstveni negi, iz katerih bi izhajale tudi obravnavane vsebine. Preliminarne vsebine izobraževanja (trajanje dve uri v popoldanskem času) bi bili še dostojanstvo, stigmatizacija ...

Koledar izvedbe seminarjev:

- Poklicna etika v praksi ZN in BN – januar, marec, začetek junija, september, november in jeseni 2019 v Zasavju;
- Poklicna etika v domovih za starejše občane – februar, maj;
- Vrednote v zdravstveni in babiški negi:
 - Dostojanstvo – februar,
 - Stigmatizacija – september.

2. Predlog programa izobraževanja za TPO z AED

Kontaktna oseba: Damjan Remškar

V sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu pri Zbornici – Zvezi bomo tudi v letu 2019 izvajali delavnice TPO z AED. Vsebinska in izvedba delavnic sta usklajeni z zahtevami za priporočene vsebine iz temeljnih postopkov oživiljanja in usklajena z dodatnim kriterijem za podaljšanje licenčnega obdobja. Delavnice bodo potekale enkrat mesečno v prostorih DMSBZT Ljubljana, po potrebi bomo razpisali dodatne termine. Dvakrat letno bi v primeru potreb razpisali datume tudi ob sobotah.

3. Predlog načrta izobraževanja s področja zakonodaje s področja zdravstva

Kontaktna oseba: Durdja Sima in Peter Požun

Izvedli bomo 4 izobraževanja s področja zakonodaje s področja zdravstva.

4. Predlog načrta izobraževanja s področja kakovosti in varnosti

Kontaktna oseba: Andreja Vovk

Izvedli bomo 3 izobraževanja s področja kakovosti in varnosti (maj, oktober in december 2019).

II. RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Kontaktna oseba: Radojka Kobentar

- Raziskovanje: Stališča zaposlenih v zdravstveni negi in oskrbi ljubljanske regije o spoštovanju dostojanstva pacientov
- Ponovitev raziskave o profesionalnih in osebnih vrednotah medicinskih sester

III. ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

- Izdaja recenziranega zbornika 20. simpozija DMSBZT Ljubljana

INTERESNE DEJAVNOSTI V LETU 2019 (Nada Sirknik)

Interesne dejavnosti člani povezujejo in združujejo, bogatijo njihov prosti čas, obenem pa pripomorejo k osebnemu in profesionalnemu razvoju. To članstvo združuje strokovno in osebno. Znotraj interesnih dejavnosti se prepleta mnoštvo dejavnosti z različnimi vsebinami, ki zajemajo področja osebnostnega in profesionalnega razvoja, različne pristope in tehnike naravnega in komplementarnega zdravljenja, likovna dejavnost, pevski zbor, klekljanje, joga, izletništvo in gibalna aktivnost.

Osebnostni razvoj (Nada Sirknik)

Organizirali bomo izobraževanja in usposabljanja, ki bodo pripomogla k spoprijemanju s težavami sodobnega časa in osebnim rasti. Različni strokovnjaki bodo predstavili vsebine za krepitev in širitev osebnega in profesionalnega razvoja. Načrtujemo:

- januar – Stres in bolečina v križu,
- marec – pet zaporednih delavnic Od čuječnosti do meditacije (po 3 ure, ob ponedeljkih),
- maj – Barve in zdravje,
- junij – Osebna rast posameznika,
- september – Šola proti bolečini v križu,
- november – osebna delavnica,
- december – ženski večer.

Oktober se bomo že tradicionalno udeležili ljubljanskega maratona.

Komplementarno in naravno zdravilstvo v zdravstveni negi (Nada Sirknik)

Na področju komplementarnega in naravnega zdravljenja bomo nadaljevali spoznavanje novih pristopov. Načrtujemo:

- delavnice zvočne kopeli, enkrat mesečno po letnem koledarju,
- februar – Zdravilna zelišča,
- marec – dvodnevna delavnica duhovnega razvoja,
- april – tridnevno izobraževanje Theta hilling,
- junij – prehrambni pristopi,
- oktober – dvodnevna delavnica duhovnega razvoja,
- november – ženska energija.

Vadba joge, pilatesa in razgibalnih vaj za hrtenico v letu 2019 (Katja Hribar)

Vadba joge, pilatesa in razgibalnih vaj se bo nadaljevala z utečnimi skupinami in vadiateljicami, in sicer 4 termini po 2 skupini v Ljubljani, dve skupini v Trbovljah in dve v Idriji, ki bodo potekale od oktobra 2018 do maja 2019.

Zanimanje za to dejavnost se povečuje, vendar bo število skupin ostalo nespremenjeno. Zaradi nenadnih odpovedi prostorov, kjer potekajo vadbe, pa bomo poskušali v naslednjem letu poiskati novo primerno in finančno vzdržno lokacijo.

Urnik vadbe je objavljen na spletni strani DMSBZT Ljubljana [www.drustvo-med-sester-lj.si/].

Likovna dejavnost (Majda Jarem Brunšek)

Likovna dejavnost bo potekala po ustaljenem urniku ob torkih popoldne v društvenih prostorih. Potekala bo pod mentorstvom Emilije Erbežnik in sodelovanjem Marije Strnad ter likovnim pe-

dagogom Edom Ilarjem. Ti se bodo časovno usklajevali, da bo delo potekalo nemoteno. Program bo likovno zahtevnejši, kar je nadgradnja lanskoletnega dela.

Razstavljale bomo:

- februarja v Salusovi galeriji na Litostrojski cesti v Ljubljani,
- maja v UKC Ljubljana, tradicionalna razstava ob mednarodnem dnevu medicinskih sester in mednarodnem dnevu babc,
- junija v knjižnici v Ivančni Gorici, kjer se bomo povezale tudi s kolegicami medicinskimi sestrami ZD Ivančna Gorica in tako njihovem delu dodale še kulturni pridih.

Likovna kolonija bo tretji vikend v juniju v Slovenj Gradcu ali Groznanju na Hrvaškem, kjer bomo poiskali lokalni utrip kraja, ga podoživeli in slikovno obeležili. Obenem bomo navezali stik in se srečali s stanovskimi kolegicami, izmenjali izkušnje in se povezali tudi preko likovnega dela.

Klekljarske delavnice (Irma Kiprijanovič in Margerita Ilič Kačar)

V letu 2019 bo klekljarska delavnica potekala od januarja do sredine junija 2019, nadaljevala se bo od druge polovice septembra do decembra 2019. Skupina klekljaric bo svoje izdelke ustvarjala prvo in tretjo sredo v mesecu popoldne v društvenih prostorih pod mentorstvom Matejke Jakob Oven. V primeru potrebe po dodatnem terminu in v soglasju z vodstvom društva bi organizirali do tri dodatne dneve ob sobotah v koledarskem letu.

Pri klekljarskih izdelkih bomo uporabile skupni imenovalec (glede tematike, okvirjev in predlog). S tem želimo obiskovalcem razstav prikazati posebno vidljivost čipkarskega izdelka. Skupinsko ali individualno si bomo ogledali nekaj čipkarskih razstav v Idriji in Žireh.

Razstavljale bomo:

- maja v Taborjevi Galeriji UKC Ljubljana, ob mednarodnem dnevu medicinskih sester in mednarodnem dnevu babc;
- september – Čipkarski festival Ljubljana;
- december – v knjižnici Frana Levstika v Velikih Laščah.

Izletništvo (Nada Simik in Saša Kotar)

Zaradi premalo prijav so načrtovani izleti tudi letos, enako kot že nekaj let zapored, odpadli. Zaradi tega v prihodnjem letu ne načrtujemo izletov. Predlagamo, da se člani, ki si želijo izletniških izkušenj, priključijo pohodnikom, saj so pohodi največkrat tudi izletniško obarvani.

Pevski zbor (Karlo Ahačič, Nada Simik)

V letu 2019 bo vsa pozornost usmerjena v doseganje estetskih meril petja, disciplino in kakovost. S tem se bo povečala prepoznavnost in posredno povečala številčna rast zbora. Potekala bo tudi priprava na 25. obletnico zbora leta 2020.

Pevske vaje bodo potekale 6-krat mesečno na OŠ Vrhovci v glasbeni učilnici. Potekale bodo kot skupne vaje, vaje po glasovnih skupinah, individualne vaje, sobotne intenzivne vaje in zborovska šola. Zbor bo tudi v prihodnje izvajal pester program tako slovenske kot tuje zborovske literature in pesmi vseh oblik popularne glasbe, ki so primerne za trenutno manjšo zasedbo.

Nastopi in aktivnosti:

- januar – ponovitev božično-novoletnega nastopa;
- februar – revija ljubljanski zbori;
- marec – občni zbor;
- april ali maj – intenzivne vaje ali zborovska šola;
- maj – mednarodni dan medicinskih sester – odprtje razstave likovne sekcije DMSBZT Ljubljana;
- junij – zaključni nastop, gostovanje in srečanje ob zaključku sezone;
- september – zborovska šola;
- december – božično-novoletni nastop.

SEKCIJA UPOKOJENIH MEDICINSKIH SESTER (Marija Olga Koblar)

- januar – ogled razstave v Moderni galeriji,
- februar – predavanje na temo klopni meningitis,
- marec – Murska Sobota, ogled mestnega jedra in Splošne bolnišnice Murska Sobota v Račičanu,
- april – predavanje o zastrupitvah,
- maj – Murska Sobota – Medicop, ogled specialne medicinske opreme,
- junij – ogled kočevske regije in Baze 20,
- september – ogled Rakitne, Blok, Snežnika in Cerknice,
- oktober – ogled bolnišnice Valdoltra, predavanje – ortopedski tema,
- oktober – predavanje o demenci,
- november – udeležba na 20. simpoziju DMSBZT Ljubljana,
- november – srečanje jubileantk 70. in 80. let.

PREDVIDENE DEJAVNOSTI NA PODRUŽNICI ZASAVJE ZA LETO 2019 (mag. Boža Pirkovič)

- V spomladanskem času (marec, april) zakonodaja s področja zdravstva – **obvezna vsebina za podaljšanje licence**.
- V aprilu klinični večer: Obravnava pacientov na centru za klinično toksikologijo in farmakologijo.
- V jesenskem času načrtujemo tridnevni izlet za člane društva.
- Oktobra načrtujemo klinični večer s področja obvladovanja bolnišničnih okužb.
- V jesenskem času načrtujemo Poklicna etika v praksi zdravstvene in babiške nege – **obvezna vsebina za podaljšanje licence**.
- V novembru bo II. del seminarja – Integracija osebnosti skozi osebno življenjsko zgodbo.
- V začetku decembra predavanje o odvisnostih.

V letu 2019 bi za naše člane potekala tudi vadba joge. Nadaljevali bi tudi z nadaljevalnim tečajem angleškega jezika. Na podružnici Zasavje si bomo še naprej prizadevali za izvajanje dejavnosti z namenom združevanja in sledenja viziji matičnega društva.

PREDLOG DEJAVNOSTI DMSBZT LJUBLJANA NA IDRISKEM ZA LETO 2019 (Sabina Vihtelič in Andreja Gruđen)

Obeležitev dneva duševnega zdravja s srečanjem članov društva (Idrija, oktober)

Izobraževalna dejavnost

- Izobraževanje Zakonodaja s področja zdravstva (april–maj)

Interesne dejavnosti

- Joga (dva termina sreda)
- Šola proti bolečinam v križu (Marjeta Gomboc, dipl. fizioterapevtka)

POHODNIŠTVO IN ŠPORTNO GIBALNA DEJAVNOST (Đurđa Sima)

Pohodniška dejavnost društva načrtuje 5 zahtevnejših in 7 manj zahtevnih pohodov. Nadaljevali bomo aktivnost kolesarski dan DMSBZT Ljubljana.

V imenu upravnega odbora DMSBZT Ljubljana
Đurđa Sima, predsednica z nosilci dejavnosti



DMSBZT Maribor

NAČRT STROKOVNIH IZOBRAŽEVANJ IN IZPOPOLNJEVANJ

STROKOVNA IZPOPOLNJEVANJA NA PODROČJU OBEVNIH VSEBIN – MODUL LICENCA:

Programi strokovnih srečanj so namenjeni zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in sodijo na področje obveznih vsebin: »Kakovost in varnost v zdravstvu, TPO, Zakonodaja s področja zdravstva in poklicna etika« v enem licenčnem obdobju:

KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU, strokovni seminar:

- petek, 22. februar 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 24. maj 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 11. oktober 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 6. december 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor.

TPO ZA ZAPOSLENE V ZDRAVSTVENI IN BABIŠKI NEGI, strokovni seminar z učnimi delavnicami, v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu pri Zbornici – Zvezi:

- petek, 11. januar 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- sobota, 12. januar 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- četrtek, 7. marec 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 7. junij 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 8. november 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor.

POKLICNA ETIKA IN ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA, strokovni seminar:

- petek, 15. februar 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 19. april 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor,
- petek, 29. november 2019, prostori DMSBZT Maribor, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor.

Razen razpisanih terminov društva se bodo strokovna izpopolnjevanja s področja obveznih vsebin – modul licenca izvajala v sodelovanju z zavodi v regiji, termini bodo objavljeni naknadno znotraj posameznega zavoda.

STROKOVNI KLINIČNI VEČERI v sodelovanju z zavodi v regiji ter regijskimi člani, ki se interesno združujejo v strokovnih sekcijah pri Zbornici – Zvezi, poudarek na timskem pristopu v procesu obravnave pacientov, vsak tretji četrtek v mesecu, prostori društva, Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor, od 16.00 do 19.00 (4 pedagoške ure):

17. januar:

PRIMERI DOBRE PRAKSE V AMBULANTI DRUŽINSKE MEDICINE

Gregor Emeršič, dr. med., Zdravstveni dom Lenart
Marjana Vrhovci, dipl. m. s. s spec. znanj, AMIGDALA, družba za zdravstvene, druge storitve in svetovanje

21. februar

DEMENCA - KRATEK PREIZKUS SPOZNAVNIH SPOSOBNOSTI (KPSS) IN TEST RISANJA URE (TRU)

Jasna Adam, mag. org. in menedž. soc. dej., učitelj strokovno teoretičnih predmetov in praktičnega pouka na SZKS Maribor

REDNI LETNI OBČNI ZBOR DRUŠTVA

21. marec

ZDRAVA PREHRANA – NALOŽBA ZA PRIHODNOST

viš. pred. Nataša Vidnar, dipl. m. s., univ. dipl. org.

Z DOBRIM NAČRTOM DO USPEHA (PREHRANA 365 DNI)

Jerneja Privšek, dipl. diet.

18. april

NIFTY TEST V NOSEČNOSTI

Izr. prof. dr. Faris Mujezinović, dr. med.

VPLIV EPIDURALNE ANALGEZIJE NA POTEK PORODA

Asist. Jožica Wagner Kovačec, dr. med., specialist anesteziologije in reanimatologije

PREDSTAVITEV PROJEKTA HOBOTNICA NA INTENZIVNI NEGI NOVOROJENČKOV ODEDELKA ZA PERINATOLOGIJO UKC MARIBOR

Tim medicinskih sester intenzivne nege novorojenčkov

POPORODNO ZAUŽITJE POSTELJICE

Rosemarie Franc, diplomirana babica

16. maj

ZDRAVLJENJE PACIENTOV Z IMUNOTERAPIJO NA ODELKU ZA ONKOLOGIJO UKC MARIBOR

Ana Demšar, dr. med.

PRIKAZ STATISTIČNIH PODATKOV V ZVEZI Z ZDRAVLJENJEM Z IMUNOTERAPIJO

Maja Ravnik, dr. med., predstojnica oddelka

PREDSTAVITEV, PRIPRAVA IN APLIKACIJA ZDRAVIL ZA IMUNOTERAPIJO PRI PACIENTU Z RAKOM

Nataša Koser, dipl. m. s.

ZDRAVSTVENA NEGA PACIENTA NA IMUNOTERAPIJI

Irena Tominc Krajnc, mag. zdr. nege, Suzana Mlakar, dipl. m. s., Marija Horvat, dipl. m. s.

19. september

NADGRAJENE PREVENTIVNE OBRAVNAVE V PATRONAŽNEM VARSTVU

tim patronažnih medicinskih sester, Patronažo varstvo ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
KONTINUIRANA OBRAVNAVA PACIENTOV: bolnišnica – domače okolje – domsko varstvo
 Primer obravnavanja pacienta s kirurško rano (oskrba, odvzem šivov) po operativnih posegih in carskem rezu

17. oktober

ZGODNJE OKRIVANJE RAKA DOJKI IN ENERGIJSKO URAVNOVEŠANJE ZA PREPREČEVANJE BOLEZNI

Klinika za ginekologijo in perinatologijo UKC Maribor v sodelovanju z Zavodom Bisernica

21. november

ODVISNOSTI VČERAJ, DANES, JUTRI

Tilen Zamuda, dr. med., spec. psih.

OBRAVNAVE ODVISNIH SKOZ ČAS

Milena Drakšič, viš. med. ses., UKC Maribor, Oddelek za psihiatrijo

19. december

(PRE)ŽIVETI V ODNOSIH – KAKO?

Ksenija Zbičajnik, mag. zdr. nege

Romana Čolić, psihoterapevtka

STROKOVNI SEMINARJI, UČNE DELAVNICE

- 3. znanstveni simpozij Društva medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Maribor z mednarodno udeležbo: »BOLEČINA, TIHA EPIDEMIJA SODOBNEGA ČASA«
- Vrste bolečine, anatomija in fiziologija zaznave bolečine, ocenjevanje in merjenje bolečine, vrednotenje lastnosti in intenzivnosti bolečine idr. (številne raziskave razkrivajo, da je bolečina še vedno neustrezno zdravljena oziroma prisotna in da sta popolnomočnost ljudi za samopomoč in uporabo naravnih sredstev slaba, zato bomo osvetlili vidike zdravljenja, regeneracije, rehabilitacije, farmakološke in naravne možnosti za življenje brez bolečine).
- Strokovno srečanje z učno delavnico »KONTINUIRANA ZDRAVSTVENA OSKRBA IN NEGA: SKUPAJ NAD RANE«
- DMSBZT Maribor v sodelovanju z UKC Maribor (nosilec teme) in z zavodi v regiji: akutne, kronične rane, poškodba tkiva zaradi pritiska (PTP), oskrba rane glede na vrsto in vzrok nastanka, ustrezna uporaba oblog: ocenjevanje dejavnikov tveganja za nastanek PTP in golenje razjede, podatki za opredelitev ciljev načrta zdravljenja in možnosti oskrbe, ocena kakovosti življenja pacienta, zagotavljanje ustreznega vnosa hrani, ocena bolečine, povezane s kronično rano, ocena lokacije, ocena ogroženosti za nastanek novih PTP in golenje razjede, vaskularna ocena, oskrba, preveza kronične rane, izbira ustrezne obloge, interdisciplinaren tim (medicinska sestra, enterostomalni terapevt, klinični dietetik, fizioterapevt, delovni terapevt), opazovanje pacienta med oskrbo, dokumentiranje opazovanj, odstopanj in intervencij v zvezi z oskrbo kronične rane.
- Strokovno srečanje z okroglo mizo »ODNOSI, SKRIVNOSTI IN RESNICE O BREZPLAČNEM BOGASTVIU« DMSBZT Maribor in vabljene gostje
- »KAKO (PRE)ŽIVETI V ODNOSIH?«: učna delavnica, teoretični in izkustveni del, igra vlog (pripadnost, povezanost, zaupanje, dostojanstvo, prepoznavnost, sočutje, zasebnost, poklicno življenje), Ksenija Zbičajnik, mag. zdr. nege
- »PREPOZNAVANJE IN PREPREČEVANJE IZGORELOSTI MED ZAPOSLENIMI V ZDRAVSTVIU«: učna delavnica s psioedukacijo in učenjem večšin za preprečevanje izgorelosti, Sabina Kračun, dipl. m. s., mag. zakonskih in družinskih študij (PRIZMA – Projekt Izgorelost Moč Aserktivnosti)
- »SPOPRILEMANJE S STRESOM«: 4 srečanja, Center za krepitev zdravia ZD dr. Adolfa Drolca Maribor
- »IZKUSTVENA UČNA DELAVNICA v sodelovanju s Slovenskim društvom Hospic«, I: Živeti s konflikti, bližina in distanca – prizadetost in toleranca, lasten odnos do življenja in soočenje s smrtjo; II: Umetnost poslušanja, podpora svojem v času bolezni, proces umiranja; III: Proces žalovanja – izguba zdravia in podpora v času žalovanja, pomen duhovnosti v času hude bolezni ali umiranja, so-čutenje umirajočega bolnika

KOMPETENČNI CENTER / RAZISKOVALNA DEJAVNOST

Kompetenčni center predstavlja razvojnoraziskovalni center v zdravstveni in babiški negi v regiji, kjer sodelujejo partnerji iz regije in zunaj nje (posamezniki, regijski člani, ki se interesno združujejo v strokovnih sekcijah pri Zbornici – Zvezi, zdravstvene, socialnovarstvene ustanove, izobraževalne institucije), z namenom razvijati znanje in ključne kompetence zaposlenih v zdravstveni in babiški negi v obsegu potreb, ki izhajajo iz regije.

- Učne delavnice POKLICNIH AKTIVNOSTI IN KOMPETENC (»KONTINUIRANA ZDRAVSTVENA OSKRBA IN NEGA: SKUPAJ ZA PACIENTE« v sodelovanju z UKC Maribor in strokovnimi sekcijami pri Zbornici – Zvezi); opis aktivnosti in praktično usposabljanje za izvajanje aktivnosti zdravstvene nege, razvoj interaktivnih orodij učenja in usposabljanja (programi in termini učnih delavnic bodo sprotno objavljeni na spletni strani društva in v informativnem biltenu Utrip).

Aktivnost DIHANJE

Aktivnost PREHRANJEVANJE IN PITJE

Aktivnost IZLOČANJE IN ODVAJANJE – IZLOČALNE STOME

Aktivnost GIBANJE – HOJA, SEDENJE, LEŽANJE IN SPREMINANJE POLOŽAJA/ OBLADOVANJE TVEGANJ PRI PACIENTIH

DAJANJE IN PRIPRAVA ZDRAVIL/DIAGNOSTIČNO TERAPEVTSKI POSEGI/ OBLADOVANJE TVEGANJ PRI PACIENTIH:

VENSKI PRISTOPI (odvzem krvi, priprava in dajanje zdravil); odvzem krvi iz vene, odvzem krvi iz venske valvule;

PODKOŽNI VENSKI PREKAT

SUBKUTANA KANILA

- Učne delavnice s področja ALTERNATIVNIH IN KOMPLEMENTARNIH PRISTOPOV ZA OHRANJANJE ZDRAVJA IN DOBREGA POČUTJA: (termini bodo sprotno objavljeni na spletni strani društva in v informativnem biltenu Utrip):

PREDAVANJA SANJE LONČAR, ki vodi civilnodružbeno gibanje Skupaj za zdravje človeka in narave in izdaja tudi mesečne novice v okviru društva Ognjič, Adriane Dolinar in sodelavcev, ki nas bodo seznanjali z zdravilno močjo narave in zelišč, mesečno, po dve šolski uri, ob 16.00, v prostorih društva, Ulica heroja Jevtiča 5. Nosilna tema bo BOLEČINA:

- novi pogledi na bolečine, zakaj nastajajo in kako jih lahko odpravimo na naravne načine,
- kako in koliko si lahko pomagamo z zdravilnimi rastlinami pri odpravi bolečin (primerjave z zdravili, pravila pravilne uporabe idr.,
- ohranjanje zdravia ob izpostavljenosti elektromagnetnim sevanjem: Kako zmanjšati izpostavljenost elektromagnetnemu smogu? Igor Šajn, stavbni biolog.

PODPORNA SUPERVIZIJA IN SVETOVANJE ZAPOSLENIM V ZDRAVSTVENI IN BABIŠKI NEGI TER OSKRBI

Skupinska in individualna pogovorna srečanja, Silvana Rafolt, mag. zdr. nege, transakcijski analitik, praktik z mednarodno diplomom, prostori društva (Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor), termini bodo objavljeni na spletni strani društva in v Utripu.

SKUPINSKE TERAPIJE MEDICINSKE HIPNOZE, prostori društva (Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor), enkrat tedensko, ob ponedeljkih, med 18. in 20. uro. Program zajema 5 skupinskih terapij, posamezna terapija traja od 60 do 90 minut in je namenjena obvladovanju stresa, preprečevanju izgorelosti, izboljšanju delovne učinkovitosti, osebnosti rasti, Jernej Kocbek, dipl. zn., terapevt medicinske hipnoze, Gašper Grobelšek, dr. med, spec. otr. in mlad. psihiatrije, terapevt medicinske hipnoze.

SREČANJA ZA OSEBNO IN DUHOVNO RAST, po dogovoru, prostori društva (Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor), med 18.00 do 20.00. Na srečanju udeleženci pridobijo teoretična znanja in praktične napotke za samostojno individualno delo doma, vodi se proces meditacije z ozaveščanjem in aktivnim razreševanjem vzrokov (proces transformacije), viš. pred. Nataša Mlinar Reljič, mag. zdr.-soc. manag., Reiki Mojstrica - Učiteljica®, Theta healing practitioner®, svetovalka za Karmačno Diagnostiko in Regresijo.

ZVOČNE KOPELLI, prostori društva (Ulica heroja Jevtiča 5, Maribor), enkrat mesečno, ob ponedeljkih, med 16.00 in 18.00. Sprostitveno-regeneracijska metoda umirja um in sprošča telo, globoka sprostitvev je odlična podlaga za krepitev samozdravilnih sposobnosti telesa in doseganje notranjega ravnovesja, Marjan Zelenik in Luka Hožjan.

TELOVADBA »ZDRAVA HRBTENICA«, 14 srečanj (Center za krepitev zdravia Zdravstveni dom dr. Adolfa Drolca Maribor).

AEROBIKA: Sabina Finžgar, tedenska srečanja, licencirani inštruktor skupinskih vadb.

PUBLICISTIČNA IN ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

- Izdaja zbornikov predavanj s strokovno recenzijo in CIP kataložnim zapisom ob izvedbi strokovnih seminarjev.
- Izdaja strokovne literature v sklopu raziskovalne dejavnosti.
- Izdaja prenovljene predstavitvene zloženke društva in promocijskega materiala.
- Aktivnosti na področju zbiranja, vodenja in urejanja strokovne literature v regiji, »STROKOVNA KNJIŽNICA«.

AKTIVNOSTI NA PODROČJU VSEŽIVLJENJSKEGA IZOBRAŽEVANJA – UČENJE TUJIH JEZIKOV - Splošna angleščina za prave začetnike – letni program, nadaljevalni tečaj angleščine – srednja raven intermediate – letni program.

MEDNARODNI DAN ŽENA

Ogled gledališke predstave, ženski popoldan.

MEDNARODNI DAN MEDICINSKIH SESTER IN BABIC

Maj 2019: »Aktivno sodelovanje regije z Zbornico – Zvezo ob mednarodnih dnevih babic (5. maj) in medicinskih sester (12. maj)« na dnevih medicinskih sester in babic in na svečani akademiji.

MEDGENERACIJSKO, MEDREGIJSKO IN MEDNARODNO SODELOVANJE

PROJEKTNO VODENJE, PRIDOBIVANJE NEPOVRATNIH SREDSTEV: Vloga medicinskih sester pri zdravljenju pacientov z rakom prostate in izboljšanju kakovosti njihovega življenja.

SODELOVANJE Z REGIJSKIMI STROKOVNIMI DRUŠTVI IN STROKOVNIMI SEKCIJAMI PRI ZBORNICI – ZVEZI

Redni letni posveti za medicinske sestre v ambulantah družinske medicine (4. april, 10. oktober 2019). Učne delavnice za presojevalce ZBN (strokovne presoje Zbornice – Zveze, javna pooblastila). Strokovna srečanja RSD in SS v skladu z dogovorom.

JESENSKA STROKOVNA EKSKURZIJA: tretji teden v septembru 2019, Ohrid, Makedonija.

PREDNOVLETNA SVEČANOST DRUŠTVA S PODELITVIJO NAJVIŠJIH PRIZNANJ DRUŠTVA; SREBRNI ZNAK

AKTIVNOSTI NA PODROČJU AKTIVOV, INTERESNIH DEJAVNOSTI, PREŽIVLJANJA PROSTEGA ČASA (termini bodo sprotno objavljeni na spletni strani društva in v informativnem biltenu Utrip):

- AKTIV DIJAKOV IN ŠTUDENTOV (aktivno sodelovanje v društvenih dejavnostih);
- AKTIV UPOKOJENIH (aktivno sodelovanje v društvenih dejavnostih);
- DELOVNA SKUPINA ZA OHRANJANJE ZGODOVINE ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE: aktivnosti na področju zbiranja in urejanja zgodovinskih virov, stalna inčasne zgodovinske razstave v prostorih društva in v regiji delovanja;
- PEVSKI ZBOR DRUŠTVA »La Vita«: sodelovanje na društvenih in kulturnih prireditvah v regiji in širše, 6. letni koncert zbora, 7. božično-novoletni koncert za bolnike in svoje v bolnišnični kapeli Antona Martina Slomška, zborovodkinja Klementina Mikec Korpič, vodja dejavnosti Anemarija Smonkar;
- LIKOVNA DEJAVNOST: likovna skupina pod mentorstvom Simone Šuc, akademske slikarke, redne delavnice, likovne kolonije, razstave, vodja dejavnosti Boža Majcen;
- KULTURNO, UMETNIŠKO, LITERARNO DRUŽENJE.

Obišcite nas na naši spletni strani www.dmsbzt-mb.si in se nam pridružite.

Vaše zaupanje – naša odgovornost!

V imenu upravnega odbora DMSBZT Maribor

Ksenija Pirš, predsednica



DMSBZT Celje

JANUAR

- Z novim letom začnemo planinska druženja na različne lokacije okolice Celja in celjske regije pod vodstvom Jane Petelinšek, obveščali vas bomo o lokaciji in datumu pohodov. Pohodi bodo zadnjo soboto vsak mesec.
- Sodelovanje naših članic in članov na maratonih, prijave bodo sprotne pri Jani Petelinšek.
- Med letom bomo imeli tudi poljubne delavnice (polstenje volne, pletenje in podobno).
- Tečaj angleškega jezika, ki poteka celo šolsko leto.
- Tečaj nemškega jezika, ki poteka celo šolsko leto.
- »Strokovni popoldnevi«, sreda, 23. 1. 2019; Srednja zdravstvena šola, ob 15.00, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, sreda, 23. 1. 2019; Srednja zdravstvena šola, 1. nadstropje, druženje.
- TPO, 22. 1. 2019, Srednja zdravstvena šola ob 12.30, 1. nadstropje. Sekcija reševalcev, Branko Kešpert, mag. zdr. nege.
- Občni zbor DMSBZT Celje.
- Planinsko druženje zadnjo soboto v mesecu.

FEBRUAR

- »Strokovni popoldnevi«, sreda, 13. 2. 2019; Srednja zdravstvena šola, ob 15.00, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, sreda, 13. 2. 2019; Srednja zdravstvena šola, 1. nadstropje, druženje.
- Kakovost in varnost, obvezne vsebine (datum javimo naknadno).
- Planinsko druženje zadnjo soboto v mesecu.

MAREC

- »Strokovni popoldnevi«, sreda, 20. 3. 2019; Srednja zdravstvena šola, ob 15.00, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, sreda, 20. 3. 2019; Srednja zdravstvena šola, 1. nadstropje, druženje.
- TPO, 12. 3. 2019, Srednja zdravstvena šola, ob 12.30, 1. nadstropje, Sekcija reševalcev, Branko Kešpert, mag. zdr. nege.
- Ob začetku tekaške sezone bodo tudi letos naše maratonce sodelovale na različnih maratonskih tekih.
- Planinsko druženje zadnjo soboto v mesecu.
- Začetek tekaške sezone za naše maratonce.

APRIL

- »Strokovni popoldnevi«, sreda, 18. 4. 2019; Srednja zdravstvena šola, ob 15.00, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, sreda, 18. 4. 2019; Srednja zdravstvena šola, 1. nadstropje, druženje.
- Etika in zakonodaja, obvezne vsebine.
- Planinsko druženje zadnjo soboto v mesecu.
- Enodnevni izlet, potopisi mest Slovenije.
- Istrski maraton.

MAY

- 15. 5. 2019, Svečana prireditve ob 12. maju mednarodnem dnevu medicinskih sester in babic s podelitvijo srebrnih znakov in zahval, Narodni dom Celje, ob 18.00.
- »Varnost in kakovost«, obvezne vsebine, datum sporočimo naknadno.
- »Strokovni popoldnevi«, sreda, 22. 5. 2019; Srednja zdravstvena šola, ob 15.00, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, sreda, 22. 5. 2019; Srednja zdravstvena šola, 1. nadstropje, druženje.
- Maraton Radenci in DM tek.

JUNIJ

- Tridnevni izlet prvi vikend v juniju za vse člane in članice DMSBZT Celje. Izlet bo raziskovanje severnega dela Italije.

JULIJ

- Pohod med Triglavskimi jezeri, začetek julija po dogovoru.

SEPTEMBER

- Večdnevno potovanje članov DMSBZT Celje.
- »Strokovni popoldnevi«, sreda, 25. 9. 2019; Srednja zdravstvena šola, ob 15.00, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, sreda, 25. 9. 2019; Srednja zdravstvena šola, 1. nadstropje, druženje.
- TPO, 10. 9. 2019, Srednja zdravstvena šola ob 12.30, 1. nadstropje, Sekcija reševalcev, Branko Kešpert, mag. zdr. nege.
- Planinsko druženje zadnjo soboto v mesecu.

OKTOBER

- 17. strokovno srečanje medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Celje in Splošne bolnice Celje.
- »Strokovni popoldnevi«, sreda, 16. 10. 2019; Srednja zdravstvena šola, ob 15.00, 1. nadstropje.
- Kakovost in varnost, obvezne vsebine (datum javimo naknadno).
- Potopisi naših članov, sreda, 16. 10. 2019; Srednja zdravstvena šola, 1. nadstropje, druženje.
- Planinsko druženje zadnjo soboto v mesecu.
- Tridnevni izlet članic in članov društva.
- Ljubljanski maraton.
- Konjiški maraton.

NOVEMBER

- »Strokovni popoldnevi«, sreda, 20. 11. 2019; Srednja zdravstvena šola, ob 15.00, 1. nadstropje.
- Potopisi naših članov, sreda, 20. 11. 2019; Srednja zdravstvena šola, 1. nadstropje, druženje.
- Planinsko druženje zadnjo soboto v mesecu.
- Etika in zakonodaja, obvezne vsebine.
- Zaključek tekaške sezone.

DECEMBER

- TPO, 10. 12. 2019, Srednja zdravstvena šola, ob 12.30, 1. nadstropje, Sekcija reševalcev, Branko Kešpert, mag. zdr. nege.
- Opera ali balet za zaključek leta, avtobusni prevoz.
- Pogostitev in predstava za naše upokojene članice in člane DMSBZT Celje.
- Novoletno presenečenje za otroke članov DMSBZT Celje.
- Zaključno planinsko druženje naših članic in članov v okolico Celja.

V letu 2019 načrtujemo še nekaj predstav in muzikalov.

Vsa izobraževanja, ki jih organizira DMSBZT Celje, so ovrednotena z licenčnimi točkami.

Dругih tekaških dogodkov se udeležujemo na željo posameznih tekačev (Kraški maraton, maraton Bovec, tek trojk, Soča, različni dobrodelni teki ...)

DMSBZT Celje navaja dogovorjene datume in teme, o dodatnih izobraževanjih ali predavanjih in dogodkih ter o strokovnih izpopolnjevanjih s področja obveznih vsebin – modul licenca: »KAKOVOST IN VARNOST V ZDRAVSTVU, TPO, ZAKONODAJA S PODROČJA ZDRAVSTVA IN POKLICNA ETIKA« vas bomo obveščali sproti, z objavo v Utripu in na spletnih straneh društva.

V imenu DMSBZT Celje
Tomislava Kordiš, predsednica



DMSBZT Gorenjske

Januar:

- 19. januar: tečaj teka na smučeh v Ratečah ali na Pokljuki
- 31. januar: strokovno izobraževanje iz obveznih vsebin – Etika in zakonodaja v praksi zdravstvene in babiške nege, Zavarovalnica Triglav Kranj

Februar:

- 14. februar: Čajanka, Bled, Hotel Astoria

Marec:

- 7. marec: občni zbor s strokovnim izobraževanjem Bled, Hotel Astoria

April:

- 11. april: klinični večer s študenti Fakultete za zdravstvo Angele Boškini
- Športna (tekaška) delavnica (kraj in datum naknadno)
- 18. april: ustvarjalna delavnica izdelovanja lesenega nakita v sodelovanju z Biotehniškim centrom Naklo

Maj:

- 9. in 10. maj: udeležba na kongresu in Slovesnosti ob 12. maju, mednarodnem dnevu medicinskih sester in 5. maju, mednarodnem dnevu babic
- 16. maj: strokovno izobraževanje iz obveznih vsebin – Kakovost in varnost v zdravstvu: modul licenca
- 18. maj: planinski pohod Slapovi pri Buzetu ali najvišji vrh otoka Rab Kamenjak

Junij:

- Izlet sekcije upokojenih članov društva – točen kraj in datum naknadno.
- Strokovno izobraževanje iz obveznih vsebin – Etika in zakonodaja v praksi zdravstvene in babiške nege, Zavarovalnica Triglav Kranj (datum naknadno)

September:

- Dvodnevni planinski pohod v Dolomite

Oktober:

- 5. oktober: planinski pohod Krnsko jezero
- 17. oktober: strokovno izobraževanje iz obveznih vsebin v sodelovanju s Sekcijo reševalcev v zdravstvu, TPO z uporabo AED, Zavarovalnica Triglav Kranj oz. Etika in zakonodaja v praksi zdravstvene in babiške nege
- Večdnevni izlet v tujino s strokovnim ogledom zdravstvene ustanove (datum naknadno)
- Sodelovanje na Ljubljanskem maratonu z meddruštvenim delovanjem.
- Delavnica TPO za sekcijo upokojenih članov društva.

November:

- 21. november: ustvarjalna delavnica šivanja kape (kraj naknadno)

December:

- 7. december: svečanost DMSBZT Gorenjske ob zaključku leta ter podelitev priznani srebrni znak in naslov častni član društva,
- prednovoletno srečanje Sekcije upokojenih članov društva.

V letu 2019 bo organizirano:

- tečaj tujega jezika glede na zanimanje udeležencev,
- tečaj plesa,
- 8 abonmajske kart za gledališke predstave od januarja do aprila ter od oktobra do decembra,
- športne aktivnosti: pilates, rekreacija, joga,
- tečaj country plesa.

V imenu DMSBZT Gorenjske
Alenka Bijol, predsednica



DMSBZT Nova Gorica

Strokovna izpopolnjevanja:

- Okvirna tema: **Temeljni postopki oživiljanja z uporabo AED.** Kraj srečanja: Nova Gorica. Čas srečanja: **januar 2019.**
- Okvirna tema: **Poklicna etika in zakonodaja v zdravstvu.** Kraj srečanja: določimo naknadno. Čas srečanja: **november 2019.**
- Okvirna tema: **Kakovost in varnost v zdravstvu.** Kraj srečanja: določimo naknadno. Čas srečanja: **maj 2019.**
- Okvirna tema: **Krajše delavnice.** Kraj in čas srečanja določimo naknadno.

Druženja:

- Občni zbor društva. Kraj: določimo naknadno. Čas: marec 2019.

6. Strokovna ekskurzija. Kraj: določimo naknadno. Čas: maj 2019.
7. Prednovoletno srečanje. Kraj: določimo naknadno. Čas srečanja: 23. 11. 2019.
8. Večkrat letno druženje v skupinah, ki delujejo v našem društvu.
9. Pohodi:
 - dva pohoda: kraj in datum določimo naknadno.

Društvene dejavnosti:

Seje izvršnega odbora društva - večkrat letno, seja nadzornega odbora in druge seje, vezane na delovanje Društva MSBZT Nova Gorica.
Vključevanje v naloge in dejavnosti Zbornice – Zveze.
Sodelovanje z drugimi društvi in strokovnimi sekcijami.
Lahko nas obiščete na spletnih straneh: www.drustvo-mszt-novagorica.si.
Pišite nam na e-naslov: info@drustvo-mszt-novagorica.si.

V imenu izvršnega odbora DMSBZT Nova Gorica
Metka Plesničar, predsednica



DMSBZT Koroške

V letu 2019 bo Strokovno društvo medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Koroške organiziralo za člane in članice društva izobraževanja iz predvidenih obveznih ter priporočenih vsebin, in sicer:

- februarja, 28. 2. 2019, TPO s sodelovanjem Sekcije reševalcev v zdravstvu,
- marca, 21. 3. 2019, Zakonodaja s področja zdravstva in poklicna etika,
- aprila, 18. 4. 2019, TPO s sodelovanjem Sekcije reševalcev v zdravstvu,
- maja, 25. 5. 2019, TPO s sodelovanjem Sekcije reševalcev v zdravstvu,
- septembra, 26. 9. 2019, Kakovost in varnost v zdravstvu,
- oktobra, 24. 10. 2019, TPO s sodelovanjem Sekcije reševalcev v zdravstvu,
- novembra, 24. 11. 2019, TPO s sodelovanjem Sekcije reševalcev v zdravstvu.

Zbor članov s podelitvijo srebrnih in bronastih znakov društva bomo imeli marca.

Predstavitve društva ob mednarodnem dnevu babic (5. maj) in mednarodnem dnevu medicinskih sester (12. maj). Društvo bo organiziralo prevoz za člane in članice na svečanost ob 12. maju.

Decembra bomo imeli volilni zbor članov.

Izobraževanja Zakonodaja s področja zdravstva in poklicna etika ter Kakovost in varnost v zdravstvu bodo v MKC Slovenj Gradec.

Izobraževanja TPO bodo v Splošni bolnišnici Slovenj Gradec v popoldanskem času. Na željo udeležencev se izvedbi izobraževanja TPO lahko prilagajamo in ga organiziramo tudi v drugih delovnih organizacijah na Koroškem.

Člani in članice bodo o datumih ter mestu izobraževanj obveščeni na spletni strani Zbornice – Zveze in društva.

Načrt dela je korespondenčno potrdil Upravni odbor društva v času od 22. do 23. 10. 2018.

V imenu SDMSBZT Koroške
Petra Štigl, predsednica



DMSBZT Koper

Organizator: SDMSBZT

Tema: TPO za zaposlene v zdravstveni in babiški negi

Termin: januar 2019

Kraj: OB Valdoltra

Organizator: SDMSBZT Koper

Tema: Kakovost in varnost v zdravstvu

Termin: marec 2019

Kraj: OB Valdoltra

Organizator: SDMSBZT Koper

Tema: Izzivi zdravstvene in babiške nege

Termin: september 2019

Kraj: OB Valdoltra

Organizator: SDMSBZT Koper

Tema: Zakonodaja s področja zdravstva in poklicna etika

Termin: november 2019

Kraj: OB Valdoltra

Organizator: SDMSBZT Koper

Dogodek: Slovesnost ob mednarodnem dnevu medicinskih sester in babic s podelitvijo najvišjih priznanj SDMSBZT Koper, srebrnih znakov

Termin: maj 2019

Kraj: Portorož, Kongresni center Bernardin

Organizator: SDMSBZT Koper

Dogodek: Slovesnost ob zaključku leta s podelitvijo jubilejnih priznanj SDMSBZT Koper za leto 2019

Termin: december 2019

Kraj: Portorož, Kongresni center Bernardin

Kontakt: Doroteja Dobrinja, doroteja.dobrinja@gmail.com;

Izletniški program/ strokovna ekskurzija:

- maj in september 2019, izlet, termin, lokacija in program bodo objavljeni na spletni strani SDMSBZT;
- jesen 2019 – strokovna ekskurzija, program, termin in lokacija bodo objavljeni na spletni strani SDMSBZT.

Enodnevni pohodi – program bo objavljen na spletni strani društva.

V imenu upravnega odbora SDMSBZT Koper
Doroteja Dobrinja, predsednica



DMSBZT Novo mesto

V Društvu medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Novo mesto smo na redni seji izvršnega odbora 18. 10. 2018 sprejeli naslednji program strokovnih izobraževanj in drugih dejavnosti za leto 2019:

Januar:

- **11. Dnevi Marije Tomšič – »Vloga zdravstvene nege pri sodobni prehranski terapiji«**
- Datum in kraj srečanja: 17. in 18. 1. 2019 v Dolenjskih Toplicah

Februar:

- **Patronažna dejavnost**
- **Redni letni občni zbor**

Datum in kraj srečanja: od 10. do 15. 2. 2019 v Novem mestu

- **Diabetična retinopatija – 2. del**

Datum in kraj srečanja: od 20. do 25. 2. 2019 v Novem mestu

Marec:

- **Etika in zakonodaja v ZN**

Datum in kraj srečanja: od 10. do 15. 3. 2019 v Novem mestu

- **Interventna kardiološka diagnostika – kdo smo in kaj delamo**

Datum in kraj srečanja: od 20. do 25. 3. 2019 v Novem mestu

April:

- **TPO z uporabo AED**

Datum in kraj srečanja: od 10. do 20. 4. 2019 v Novem mestu

- **Kakovost in varnost v zdravstveni negi**

Datum in kraj srečanja: od 20. do 25. 4. 2019 v Novem mestu

Maj:

- **Izzivi v zobozdravstvu**

Datum in kraj srečanja: 5. do 15. 5. 2019 v Novem mestu

- **Srečanje ob dnevu medicinskih sester**

Datum in kraj srečanja: 16. 5. 2019 v Novem mestu

September:

- **Komplementarna medicina**

Datum in kraj srečanja: od 20. do 25. 9. 2019 v Novem mestu

Oktober:

- **Varno rokovanje z zdravili**

Datum in kraj srečanja: od 10. do 20. 10. 2019 v Novem mestu

November:

- **Fibromialgija**

Datum in kraj srečanja: od 5. do 10. 10. 2019 v Novem mestu

- **TPO z uporabo AED**

Datum in kraj srečanja: od 15. do 25. 10. 2019 v Novem mestu

December:

- **Novoletno srečanje – podelitev srebrnih znakov**

Datum in kraj srečanja: 12. 12. 2019 na Prepihu

Pridržujemo si pravico do sprememb programa, za dodatne informacije nam lahko pišete na e-naslov: jozica.resetic@sb-nm.si ali karmen.janezic@sb-nm.si.

Program pohodov za leto 2019:

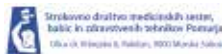
1. marec 2019, Katarina nad Ljubljano;
2. april 2019, Rašica;
3. maj 2019, Vodiška planina;
4. junij 2019, Bukov vrh;
5. oktober 2019, Poključka soteska;
6. november 2019, pohod v neznanu.

Za pohode je odgovorna Marjeta Martinčič.

V imenu upravnega odbora DMSBZT Novo mesto
mag. Jožica Rešetič, predsednica

NAČRTI AKTIVNOSTI IN STROKOVNIH IZPOPOLNJEVANJ V LETU 2019

REGIJSKA STROKOVNA DRUŠTVA



DMSBZT Pomurje

I. STROKOVNA IZPOPOLNJEVANJA

JANUAR:

- TPO Z AED – modul licenca
- Medosebni odnosi

FEBRUAR:

- Kakovost in varnost v zdravstvu – Vivat, Moravske Toplice – modul licenca
- TPO Z AED

MAREC:

- Poklicna etika in zakonodaja v zdravstvu – Vivat, Moravske Toplice – modul licenca
- Redni letni zbor članov – volilni za poslance
- Skupščina Zbornice – Zveze

APRIL:

- Integriran pristop k obravnavi nujnih stanj v Urgentnem centru Murska Sobota
- Sodelovanje z NIJZ ob 7. aprilu na lokalni ravni

MAJ:

- Strokovno srečanje ob mednarodnem dnevu medicinskih sester in babic na lokalni ravni

JUNIJ:

- Komunikacija in obravnava pacienta z luskevico

SEPTEMBER:

- Etični problemi in dileme pri delu z umirajočim – DSO Ljutomer
- Predstavitev operacijske zdravstvene nege v Splošni bolnišnici Murska Sobota
- TPO Z AED

OKTOBER:

- 10. pomurski simpozij o kronični rani
- Predstavitev dela medicinskih sester v VDC Gornja Radgona
- Kakovost in varnost v zdravstvu – modul licenca
- TPO Z AED

NOVEMBER:

- Poklicna etika in zakonodaja v zdravstvu – modul licenca
- Prehranjenost ljudi v Pomurju s predstavitvijo rezultatov raziskave
- TPO Z AED – modul licenca

II. EKSKURZIJE

- Dvodnevna strokovna ekskurzija – ogled zdravilišča ali bolnišnice Banjaluka (maj ali junij)
- Predbožična ekskurzija – december

REDNI LETNI ZBOR ČLANOV – 2. marec 2018, Vivat, Moravske Toplice

III. REKREACIJA

- Planinski pohod Uršlja gora, 22. 6. 2019
- Maraton treh src Radenci
- Kolesarski maraton – september
- Kopanje v hotelu Vivat Moravske Toplice

IV. KULTURNE DEJAVNOSTI

- Nastop vokalne skupine Žarek – koncert
- Ogled gledališke predstave ali koncerta

V. SREČANJA

- Udeležba na osrednjem slovenskem srečanju ob mednarodnem dnevu medicinskih sester, 12. maj
- Srečanje upokojenih medicinskih sester – november
- Skupine za samopomoč in osebnostno rast – vse leto

VI. RAZISKOVALNA SKUPINA

- Raziskava o prehranjenosti ljudi v Pomurju

VII. Vključevanje DMSBZT v lokalno okolje

VIII. ZALOŽNIŠKA DEJAVNOST

- Sodelovanje pri izdaji zbornika ob 10. Pomurskem simpoziju o kronični rani

IX. DRUGE AKTIVNOSTI PO DOGOVORU IN POTREBAH V DRUŠTVU

Priloge na praznovanje 60-letnice društva v letu 2020.

Program dela se lahko med letom še dopoljuje.

V imenu izvršnega odbora DMSBZT Pomurje
Dragica Jošar, predsednica društva



DMSBZT Ptuj - Ormož

Na 3. redni seji 28. 9. 2018 DMSBZT Ptuj - Ormož je predsedstvo društva sprejelo program dela za leto 2019. Programi strokovnih izobraževanj so namenjeni zaposlenim v zdravstveni in babiški negi in so usklajeni z obveznimi vsebinami.

STROKOVNA IZOBRAŽEVANJA:

- 12. 1. 2019, TPO z vključenim AED (60 udeležencev) – modul obvezne vsebine;
- 17. 1. 2019, Kinestezija z učnimi delavnicami;
- 2. 2. 2019, Zakonodaja s področja zdravstva in poklicna etika – modul obvezne vsebine;
- 14. 2. 2019, Modra komunikacija;
- 16. 3. 2019, Z asertivno komunikacijo do vzajemnega spoštovanja;
- 26. 3. 2019, Obvladovanje in preprečevanje okužb v povezavi z zdravstveno oskrbo;
- 6. 4. 2019, TPO z vključenim AED (60 udeležencev) – modul obvezne vsebine;
- 12. 4. 2019, Alergije – težave današnjega časa;
- 14. 5. 2019, Palativna oskrba bolnika;
- 20. 9. 2019, Kronična rana;
- 5. 10. 2019, Kakovost in varnost v zdravstvu – modul obvezne vsebine;
- 18. 10. 2019, Sodobni pristopi v rehabilitaciji z učno delavnico tehnik dihanja DNS;
- 16. 11. 2019, TPO z vključenim AED (60 udeležencev) – modul obvezne vsebine;
- 21. 11. 2019, Kinestezija z učnimi delavnicami.

SREČANJA:

- Sodelovanje z Zbornico – Zvezo ob mednarodnem dnevu medicinskih sester (12. maj) in mednarodnem dnevu babic (5. maj)
- 6. 5.–12. 5. 2019, Aktivnosti v regiji za promocijo zdravstvene in babiške nege

KULTURNE DEJAVNOSTI:

- 22. 3. 2019, gledališka predstava ob dnevu žena in materinskem dnevu

IZLETNIŠTVO:

- maj, izlet po slovenski Istri,
- junij, planinski izlet na Golico,
- junij, Poli maraton Ptuj.

ZAKLJUČEK LETA:

- 6. 12. 2019, zaključek leta v Hotelu Roškar

DRUGE AKTIVNOSTI DRUŠTVA:

- 16. 3. 2019, redni občini zbor DMSBZT Ptuj - Ormož v Hotelu Roškar.
- Načrtujemo 3 do 4 redne seje predsedstva društva.
- Sodelovanje z Zbornico – Zvezo.
- Sodelovanje v odboru regijskih strokovnih društev.
- Sodelovanje v lokalnem okolju.
- Povezave z nevladnimi organizacijami.
- Spremljanje aktualnih dogodkov na področju zdravstva, zdravstvene in babiške nege.

V imenu DMSBZT Ptuj - Ormož
Tanja Ribič Vidovič, predsednica



DMSBZT Velenje

1. januar 2019, Etika in zakonodaja v zdravstvu;
2. februar 2019, Prepoznavna in ukrepanje ob zastrupitvah;
3. marec 2019, Kakovost in varnost v zdravstvu;
4. april 2019, Bolezni oči;
5. maj 2019, svečana proslava ob mednarodnem dnevu medicinskih sester;
6. junij 2019, Kako nas obvladuje tesnoba;
7. september 2019, izlet DMSBZT Velenje;
8. oktober 2019, predstavitev Dispečerske službe zdravstva in algoritma za odločanje;
9. november 2019, Gastrointestinalne težave, boleznin sodobnega časa;
10. december 2019, kulturna predstava ali strokovno predavanje;
- tradicionalno prednovoletno druženje članov DMSBZT Velenje.

AKTIVNOSTI NA PODROČJU VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA:

- delavnica sodobnih kuharskih tehnik,
- planinski pohod,
- enodnevno potepanje po Sloveniji,
- gledališka predstava ob mednarodnem dnevu žena in občini zbor društva.

Datum, kraj izvedbe in izvajalec bodo sporočeni naknadno. Izvršni odbor lahko v primeru nepredvidenih zapletov organizira nadomestna predavanja. Na predlog članov društva lahko organiziramo strokovna in družabna srečanja tudi zunaj programa dela. Delavnice TPO z AED iz modula obveznih vsebin bomo organizirali mesečno, termini bodo določeni naknadno.

Program je bil potrjen na redni seji IO DMSBZT Velenje septembra.

V imenu izvršnega odbora DMSBZT Velenje
mag. Janez Kramar, predsednik



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov medicine dela, prometa in športa

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Organizacijski ukrepi za zdrava delovna mesta
Datum: 12. 4. 2019
Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 4 ure

b. Naslov: Preiskave sluha in ravnotežnega aparata
Datum: 20. 9. in 21. 9. 2019
Kraj: Portorož
Okvirno število ur: 12 ur

c. Naslov: Obvladovanje tveganj na področju ZN v medicini dela, prometa in športa
Datum: 22. 11. 2019
Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 4 ur

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Nevenki Šestan, nevenka.sestan@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v medicini dela, prometa in športa:
dr. Nevenka Šestan



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Svetovalne in motivacijske tehnike za delo s pacienti VII.
Podnaslov: Celostni pristop pri obravnavi oseb s težavami na področju nekemičnih in kemičnih odvisnosti
Datum: 28. in 29. marec 2019 (50-letnica strokovne sekcije)
Kraj: Rogaška Slatina
Okvirno število ur: 9 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:
Prvi dan – plenarna predavanja: Nove droge na trgu; Črni trg drog, dostopnost do drog, mladostnik in droge, metode detekcije PAS; Celostna obravnava pacienta z odvisnostjo; Integracija pacientov in skupnost; Sodelovanje z nevladnimi organizacijami (komune); Motivacijski intervju; Cepljenje (prenosljive bolezni).
Drugi dan – delavnice: Motivacijski intervju, Pravilni odvzem vzorca za detekcijo, izvajanje detekcije, interpretacija rezultatov.

2. Sodelovanje pri organizaciji strokovnega srečanja z UPK Ljubljana

Naslov: Skupnostna psihiatrična obravnava danes in jutri
Datum: 24. maj 2019
Kraj: UPK Ljubljana
Okvirno število ur: 4 ure
Podrobnejša opredelitev srečanja:
Skupnostna psihiatrična obravnava na vseh ravneh zdravstvenega varstva, duševno zdravje v skupnosti, zdravljenje in rehabilitacija, ocena potreb, načrtovanje, krizno ukrepanje, timsko delo, obravnava duševnih motenj, mreža služb, preventiva in promocija duševnega zdravja, etika, politika in zakonodaja ter komunikacija in primeri dobrih praks.

3. Sodelovanje pri organizaciji strokovnega srečanja z UKC Maribor – Oddelek za psihiatrijo (praznovanje 70-letnice psihiatrije v UKC Maribor)

b. Naslov: FORENZIKA (obrnava pacienta od kazenskega dejanja do sprejema in odpusta s forenzike do zavodske ali skupnostne obravnave (poforenzika).
Datum: 10. 10. 2019 (podelitev priznanj na ožjem strokovnem področju)
Kraj: UKC Maribor – Oddelek za psihiatrijo
Okvirno število ur: 4 ure
Podrobnejša opredelitev srečanja:
Sodelovanje zavodov za prestajanje kazni in zapora na področju forenzične psihiatrije, pogled kazenskega sodnika na forenzično psihiatrijo, novosti v forenzični psihiatriji in poforenziki, vloga

pravosodne policije v Enoti za forenzično psihiatrijo, posebnosti zdravstvene nega na področju duševnega zdravja v Zavodu za prestajanje kazni Maribor, znanje in veščine, ki jih potrebujemo za kakovostno delo s pacientom na forenzični psihiatriji, starostnik na forenzični psihiatriji, raba moči v zdravstveni negi kot moralno-etični problem: spregledana neenakomerna razmerja med pacientom in negovalnim osebjem.

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri darko.loncnar@gmail.com.

Predsednik Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v psihiatriji:
Darko Loncnar, dipl. zn., mag. zdr. soc. manag.



Sekcija medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Znanje za boljše zdravje
Datum: 22. marec 2019
Kraj: Celje
Okvirno število ur: 12 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Strokovni seminar z učnimi delavnicami

b. Naslov: Učenje in poučevanje – korak naprej
Datum: 22. avgust 2019
Kraj: naknadno
Okvirno število ur: 12 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja (tematski sklopi, naslovi predavanj, osrednja tema ...)
• Poučevanje in sodobni pedagoški pristopi

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Ireni Šumak, irena.sumak@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju:
Irena Šumak, mag. zdr. nege



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Mehanska ventilacija I. stopnja
Datum: 25. 4. 2018
Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Zdravstvena nega intubiranega bolnika (ustna nega, aspiracije, preprečevanje VAP)
- Fiziologija dihanja
- Osnove mehanske ventilacije
- Priprava ventilatorja za mehansko ventilacijo

b. Naslov: Mehanska ventilacija II. stopnja
Datum: 30. 5. 2018
Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Poznavanje krivulj in zank
- Protektivna mehanska ventilacija
- Bolezensko orientirana mehanska ventilacija
- Napredne oblike mehanske ventilacije

c. Naslov: Pacient nas povezuje
Datum: 17. 5. 2018
Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 5 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Predstavitve primerov dobrih praks sodelovanja med različnimi strokovnimi področji

d. Naslov: Žilni pristopi

Datum: 11. 9. 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 7 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Periferni venski kateter
- Centralni venski kateter
- Arterijski kateter
- Punkcija vene in arterije
- Dializni katetri
- Posebnosti žilnih pristopov pri otroku

e. Naslov: Hemodinamski monitoring

Datum: 15. 10. 2018

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Osnovni hemodinamski monitoring
- Invazivni in neinvazivni hemodinamski monitoring
- Arterijski krvni tlak
- Kapnometrija
- Swan-Ganz kateter
- Hemodinamske spremenljivke

f. Naslov: Priprava, shranjevanje, distribucija in transfuzija krvnih komponent

Datum: 13. 11. 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 6 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Odvzem krvi za transfuzijo
- Shranjevanje, izdaja in transport krvnih komponent
- Avtotransfuzija, citafereza, plazmafereza
- Naročanje krvnih komponent
- Postopki ob transfuziji eritrocitov, trombocitov in plazme

g. Naslov: Obvladovanje bolečine

Datum: junij 2019 in oktober 2019

Kraj: Ljubljana in Maribor

Okvirno število ur: 6 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Fiziologija bolečine
- Farmakološko in nefarmakološko zdravljenje bolečine
- Ocena in lestvice ocene bolečine
- Nadzor nad bolnikom

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

a. Naslov: Kongres EFCCNa (European federation of Critical Care Nurses associations)

Datum: 13.–16. 2. 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 17 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Bolečina, delirij
- V družino usmerjena zdravstvena oskrba
- Izobraževanje
- Oskrba dihalnih poti
- Paliativa
- Zgodnja imobilizacija
- Raziskovanje
- Organizacija intenzivnih terapij
- Preprečevanje z zdravstvom povezanih okužb
- Varnost
- Pooperacijska zdravstvena nega
- Kakovost
- Spanje v intenzivni terapiji

b. Naslov: Specialna znanja s področja periferno uvedenih centralnih venskih katetrov z ultrazvokom

Datum: marec in oktober 2019

Kraj: Ljubljana, Univerzitetni klinični center Ljubljana

Okvirno število ur: 100 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Indikacije in smernice za vstavljanje PICC katetrov
- Posebnosti, pomanjkljivosti in zapleti PICC katetrov
- Pediatrične posebnosti
- Oskrba in rokovanje s PICC katetri
- Kaj je ultrazvok
- Osnove uporabe ultrazvoka
- Žilni pristop s pomočjo ultrazvočnega aparata
- Praktične vaje uporabe ultrazvoka

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Dejanu Doberšku, dejan.dobersek@gmail.com.

Predsednik Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v anesteziologiji, intenzivni terapiji in transfuziologiji:
Dejan Doberšek, dipl. zn.

STROKOVNE SEKCIJE



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Timsko delo in medsebojno sodelovanje – izziv za kakovostno zdravstveno obravnavo na pacientovem domu, obravnava starejših oseb v patronažnem varstvu
Datum: 23. in 24. oktober 2019

Kraj: Terme Zreče
Okvirno število ur: 20 ur

2. Drugi dogodki strokovne sekcije

a. Naslov: 13. posvet vodij patronažnih služb (namenjeno samo vodjem patronažnih služb)

Datum: 11. april 2019
Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 6 ur

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Andreji Krajnc, patronazna.sekcija@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v patronažni dejavnosti:
mag. Andreja Krajnc



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v operativni dejavnosti

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Kako lahko preprečimo okužbe v perioperativnem okolju
Datum: 22. in 23. november 2019

Kraj: Ptuj
Okvirno število ur: 12 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Zdravstveni delavci in varovanje zdravja
- Okužbe, vezane na pacienta
- Okužbe, vezane na aseptične pogoje dela
- Okužbe, vezane na operacijske prostore
- Proste teme

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Tatjani Požarnik, tatjana.pozarnik@gmail.com.

Predsednica sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v operativni dejavnosti:
Tatjana Požarnik, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester in babic

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Babištvo v teoriji in praksi
Datum: 5. 4. 2019

Kraj: Ptuj
Okvirno število: 7 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Novosti v pediatriji
- Reprodukativno zdravje
- Dojenje
- Ginekologija in porodništvo
- 8 do 10 strokovnih predavanj

b. Naslov: Porodniško-ginekološke teme
Datum: 18. 10. 2019

Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 7 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Novosti na področju ginekologije in porodništva

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

a. Naslov: Kardiotokografija (CTG) delavnica
Datum: 2-krat marec in 1-krat november 2019

Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 12 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- CTG – delavnico organiziramo z Združenjem za perinatalno medicino.
- CTG v porodništvu, pravilna raba, odčitavanje, primeri iz prakse in njihova razlaga ...

3. Drugi dogodki strokovne sekcije

a. Naslov: 5. maj, mednarodni dan babic
Datum: 5. maj 2019, sodelovanje s študentkami babištva na Prešernovem trgu, 9. in 10. maja stojnica s predstavitvijo babištva
Kraj: Brdo pri Kranju

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- predstavitev babištva in babiškega poklica pri nas

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Karolini Kovač, karolinca.k@gmail.com, Gordani Njenjič, gordana.njenjic@hotmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in babic:
Karolina Kovač



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Kaj je novega pri obravnavi pljučnega bolnika
Datum: 5. in 6. 4. 2019

Kraj: Topolšica
Okvirno število ur: 20 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Obravnava astme
- Bronhoskopija (novosti)
- TB
- temeljni postopki oživljanja

b. Naslov: Spirometrija
Datum: 18. 1. 2019

Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 6 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Delavnica o izvedbi spirometrije

c. Naslov: Spirometrija in inhalacijska terapija
Datum: 8. 11. 2019

Kraj: Maribor
Okvirno število ur: 8 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Delavnica o izvedbi spirometrije
- Delavnica o tehniki inhalacijske terapije

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

Naslov: Svetovni dan brez cigarete/e-cigarete
Datum: 31. 5. 2019

Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 5 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Zmanjševanje škode rabe tobaka
- Odprti dialog za in proti elektronskim cigaretam

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Maruši Ahačič, marusy.ahacic@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji:
Maruša Ahačič, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Prezgodaj rojen otrok in novorojenec na poti v obdobje otroka in mladostnika – posebnosti obdobja in aktivnosti medicinske sestre
Datum: 4.–5. oktober 2018

Kraj: naknadno
Okvirno število ur: 15 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Posebnosti obdobja nedonošenčka in novorojenca,
- Zdravstvena nega prezgodaj rojenega otroka v inkubatorju, prehod v domače okolje, pravilno rokovanje z otrokom, smernice prehrane, cepljenje ter kakovost in varnost v zdravstveni negi v pediatriji

b. Naslov: Mala šola cepljenja

Datum: naknadno
Kraj: Gorenjska, Dolenjska, Prekmurje, Primorska, Štajerska, Ljubljana
Okvirno število ur: 4 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Pomen precepeljnosti otrok, hladna veriga, pravilno izvedeno cepljenje, atravmatski pristop k otroku pred cepljenjem (namenjeno medicinskim sestram in zdravnikom)

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Majdi Oštir, majdao71@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pediatriji:
Majda Oštir, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v družinski medicini

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Posvet glavnih medicinskih sester v primarnem zdravstvenem varstvu
Datum: 9. 4. 2019

Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 5 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Predstavitev dela delovne skupine za zdravstveno nego na primarni ravni zdravstvene dejavnosti pri RSKZN
- Aktualni dogodki na Zbornici – Zvezi
- Komunikacija med managementom in ostalimi zaposlenimi
- Vloga častnega razsodišča pri Zbornici – Zvezi
- Aktualni dogodki v sindikatu delavcev v zdravstveni negi Slovenije
- Predstavitev novosti s pravnega področja za zdravstveno in babiško nego
- Poročilo o strokovnih nadzorih pri Zbornici – Zvezi
- Zaključek projekta (R)ADM

b. Naslov: Sladkorna bolezen, predstavitev SIM centra in triaža v ADM

Datum: 21. in 22. 3. 2019
Kraj: Dolenjske Toplice
Okvirno število ur: 16 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Obravnava sladkornega bolnika v ADM
- Prehrana sladkornega bolnika
- Predstavitev CKZ delavnice – S sladkorno boleznijo skozi življenje
- Novosti s področja vodenja SB tipa 2, smernice
- Predstavitev društva za sladkorne bolnike
- Predstavitev laičnega svetovanja bolniku s sladkorno boleznijo
- Meritev gleženjskega indeksa, delavnica
- Diabetično stopalo, delavnica

STROKOVNE SEKCIJE

- Triaža v ADM
- DELAVNICE: SIM center

c. Naslov: Sum na depresijo? Tesnoba? Izgorelost? Stres?
Datum: 25. 9. 2019

Kraj: Kranjska Gora ali Bled
Okvirno število ur: 9 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Diagnoza depresija
- Vodenje pacienta z depresijo v ADM
- Nekaj o stresu
- Prepoznavno tesnobo?
- Predstavitev psihoizobraževalnih delavnic v ZVC/CKZ
- Mreža psiholoških posvetovalnic v Sloveniji
- Tehnike sproščanja, delavnica
- Poporodna depresija

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

a. Naslov: Timi družinske medicine v sodelovanju s Katedro družinske medicine MF Ljubljana
Datum: 24. in 25. 5. 2019
Kraj: Ljubljana

3. Drugi dogodki strokovne sekcije

a. Naslov: Redni letni posvet regijskih srečanj DMS v (R)ADM

Datum: 2. 4. 2019, Ljubljana;
 • 4. 2019, Maribor;
 • 11. 4. 2019, obalno kraška regija;
 • 9. 10. 2019, Ljubljana;
 • 10. 10. 2019, Maribor.

Okvirno število ur: 6 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Aktualne novice pri delu DMS v (R)ADM
- Delavnice posameznih obravnav
- Storitve pri DMS v (R)ADM

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Barbari Bukovnik, sekcijaspolshmedic@t@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v družinski medicini:
 Barbara Bukovnik, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Očesna vnetja

Datum: 17. 5. 2019

Kraj: Rogaška Slatina

Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Očesna vnetja in zdravstvena nega
- Uveitis in pridružene bolezni
- Proste teme (cepljenje ...)

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Luciji Grudnik, lucijagrudnik@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v oftalmologiji:
 Lucija Grudnik



Sekcija medicinskih sester zdravstvenih tehnikov v kirurgiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Zdravstvena nega kirurškega pacienta med teorijo in inovativno prakso

Datum: 29. in 30. 3. 2019

Kraj: Laško

Okvirno število ur: 6 ur

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Lidiji Fošnaric, fosnaric@t-1.si ali tel. 040 742 237.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kirurgiji:
 Lidija Fošnaric, mag. zdr. nege



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti

1. Samostojno organizirano strokovno srečanje z učno delavnico

a. Naslov: Varno premeščanje bremen v zdravstveni negi
Datum: 10. 10. 2019

Kraj: Univerzitetni rehabilitacijski inštitut Republike Slovenije

Okvirno število ur: 9 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Delavnica bo sestavljena iz dveh delov. V prvem delu bomo predstavili smernice za premeščanje pacienta na invalidski voziček (iv), dvigovanje s tal pacienta po možganski kapi, poškodbe pri delu med izvjalci ZN. V drugem delu bomo predstavili pripomočke za premeščanje in praktično prikazali različne načine premeščanja pacientov (po postelji, iz postelje na iv, ambulift ...)

2. Drugi dogodki strokovne sekcije – izobraževanje za pridobitev specialnega znanja

a. Naslov: Izobraževanje za pridobitev specialnega znanja s področja zdravstvene nege pacienta z motnjami v uriniranju
Datum: 12. –14. 3. in 3.–4. 6. 2019

Kraj: Dom sv. Jožefa, Celje

Okvirno število ur: 100 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja: Namen izobraževalnega programa je opremiti diplomirane medicinske sestre/diplomirane zdravstvenike z znanjem zdravstvene nege pacienta z motnjami v uriniranju (urinska inkontinenca, zapora/retenca urina, druge tovrstne motnje), urinske katetrizacije ženske in moškega, izbire in predpisovanja medicinskih pripomočkov za omenjene paciente ter drugih znanj s tega strokovnega področja.

Ciljni udeleženci: Diplomirane medicinske sestre/diplomirani zdravstveniki, zaposleni na področju urologije, kirurgije, travmatologije, nevrologije, internistike, patratnažne dejavnosti, rehabilitacije in drugih področij zdravstvene nege, kjer bi jim to znanje koristilo.

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Bojani Hočvar Posavec, bojana.hopo@gmail.com, tel: 041/896-760.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v rehabilitaciji in zdraviliški dejavnosti:
 pred. Bojana Hočvar Posavec, mag. vzg. in menedž. v zdr.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Kontinuirano sledenje in svetovanje bolnikom z rakom po zaključnem aktivnem zdravljenju – izzivi sodobne zdravstvene nege

Datum: maj 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Pozni neželeni učinki onkološkega zdravljenja v odvisnosti od lokalizacije in izbora zdravljenja
- Fizične, psihosocialne in druge zaznane potrebe in problemi bolnikov po zaključnem specifičnem onkološkem zdravljenju
- Izzivi sodobne onkološke zdravstvene nege: sledenje bolnikov, pridobivanje specifičnih informacij, značilnosti načrtovanja in organizacije svetovanja in podporne zdravstvene nege
- Povezava terciarne ustanove z zdravstvenimi ustanovami na sekundarni in primarni ravni v skrbi za onkološkega

bolnika (potrebe in problemi)

b. Naslov: Venska valvula s podkožnim prekatom – rokovanje in oskrba pri onkološkem bolniku (delavnica)

Datum: februar in september

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 5 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Venska valvula s podkožnim prekatom – kdaj in komu
- Oskrba in rokovanje (vstavitve atravmatske igle, prebrz-gavanje, možni zapleti ...)
- Praktični prikaz vstavitve atravmatske igle, tehnike prebrz-gavanja ... in vaja udeležencev

c. Naslov: Obvladovanje bolečine pri onkološkem bolniku (delavnica)

Datum: marec in oktober

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 5 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Farmakološke metode zdravljenja in obvladovanja bolečine
- Nefarmakološke metode obvladovanja bolečine
- Praktičen prikaz rokovanja s pripomočki za kontinuirano aplikacijo analgetikov

2. Drugi dogodki strokovne sekcije

a. Naslov: Mednarodni dan onkoloških medicinskih sester, 12. maj

Datum: maj 2019

Kraj: Onkološki inštitut Ljubljana

Okvirno število ur: 2 uri

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Pomen onkološke zdravstvene nege
- Onkološka zdravstvena nega v Sloveniji kot specialna znanja – kje smo

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Ani Istenič, ana.istenic@gmail.com; Majdi Čaušević; majda.causevi@t@gmail.com; Maji Kožuh; mkozuh@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v onkologiji:
 Ana Istenič



Sekcija medicinskih sester v enterostomalni terapiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Izzivi medicinskih sester na področju zdravstvene nege in oskrbe rane, inkontinence in stome

Datum: 29. in 30. marec 2019

Kraj: Terme Zreče, Zreče

Okvirno število ur: 10 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- tematski sklopi: dihalne stome, rane, inkontinenca, poškodbe kože;
- učne delavnice (podkožna venska valvula, nega traheostome).

b. Naslov: Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo in izločalno stomo – učne delavnice

Datum: naknadno – predvidoma februar, maj in november 2019; ponovitve delavnic 2–3-krat glede na interes

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 4 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo
- Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo – praktični del
- Zdravstvena nega pacienta z izločalno stomo
- Zdravstvena nega pacienta z izločalno stomo – praktični del

c. Naslov: Letno strokovno srečanje enterostomalnih terapevtk Slovenije

Datum: druga polovica oktobra

Kraj: naknadno

Okvirno število ur: 4 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Zdravstvena nega pacienta z rano, inkontinenco, stomo
- Primeri dobrih praks; smernice

d. Naslov: Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo in izločalno stomo – učne delavnice

Datum: naknadno

Kraj: naknadno – v krajih sedežev regijskih društev med sester, babic in zdrav. tehnikov Slovenije glede na interes in dogovor z društvi

Okvirno število ur: 4 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo
- Zdravstvena nega pacienta z nefrostomo – praktični del
- Zdravstvena nega pacienta z izločalno stomo
- Zdravstvena nega pacienta z izločalno stomo – praktični del

e. Naslov: Zdravstvena nega in oskrba pacienta z inkontinenco

Datum: naknadno

Kraj: lokalne skupnosti po Sloveniji, zdravstvene ustanove (glede na interes)

Okvirno število ur: 2–4 ure

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Zdravstvena nega pacienta z uhajanjem urina
- Zdravstvena nega pacienta z uhajanjem blata
- Zdravstvena vzgoja za kontinenco – preventiva
- Omenjena izobraževanja bomo ponudili s ciljem promocije zdravlja za kontinenco.

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Renati Batas, renata.batas@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester v enterostomalni terapiji:
Renata Batas, dipl. m. s., ET



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Sladki februar

Datum: 1. in 2. 2. 2019

Kraj: naknadno

Okvirno število ur: 15 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Povezovanje ambulante družinske medicine z ostalimi preventivnimi dejavnostmi
- Prehrana ob sladkorni bolezni
- Novosti pri zdravljenju sladkorne bolezni
- Obvladovanje poznih zapletov sladkorne bolezni

b. Naslov: Nosečnostna sladkorna bolezen

Datum: 16. 5. 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 10 ur

- Program edukacije ob nosečnosti sladkorni bolezni
- Priporočila o prehrani in gibanju
- Varno vodenje nosečnostine sladkorne bolezni
- Izobražujemo tudi družino nosečnice
- Obravnava nosečnice v luči preprečevanja sladkorne bolezni tipa 2
- Pogled diabetologa
- Pogled ginekologa

c. Naslov: Redno srečanje z izobraževanjem za člane endokrinološke sekcije

Datum: 18. in 19. 10. 2019

Kraj: Bohinjska Bistrica

Okvirno število ur: 15 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Predstavitve novih priporočil prehrane in gibanja ob sladkorni bolezni tipa 2
- Prehrana ob sladkorni bolezni s pridruženimi boleznimi ali zapleti
- Programi edukacije na sekundarni zdravstveni ravni
- Spretna komunikacija ob najtežjih trenutkih
- Primeri dobre prakse

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Jani Klavs, janaklavs@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endokrinologiji:
Jana Klavs, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nefrologiji, dializi in transplantaciji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Revizija in dopolnitev Nacionalnih protokolov zdravstvene nege s področja peritonealne dialize

Datum: 23. marec 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Nacionalni protokoli zdravstvene nege s področja peritonealne dialize – priručnik za klinično prakso, izdaja publikacije.
- Izvede se revizija vseh NP s področja PD in doda NP za otroško peritonealno dializo.
- Seja IO sekcije. Sprejem sklepa članov IO za revizijo in dopolnitev NP za otroško PD.

b. Naslov: Prehranska izhodišča in postopki za izračunavanje prehranskega načrta pri pacientih v nadomestnem zdravljenju s hemodializo in PD – funkcionalno izobraževanje in usposabljanje z učnimi delavnicami

Datum: 19. in 20. april 2019

Kraj: Log - Dragomer, Nefrodial, Šolska ulica 3, Log - Dragomer

Okvirno število ur: 12 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Dietetika – OH, beljakovine, maščobe, K, fosfati, Na, tekočina
- Delavnice – izračun potreb po hranilih

c. Naslov: Teoretično in klinično usposabljanje za pridobitev specialnih znanj s področja peritonealne dialize (2/2019)

Datum: naknadno

Kraj: Ljubljana

I. Teoretični del izobraževanja: 10., 11., 12. oktober 2019;

18., 19. oktober 2019 (piski izpit); skupaj 52 pedagoških ur

II. Praktični del izobraževanja 50 pedagoških ur:

1. učna baza – Univerzitetni klinični center Ljubljana,
2. učna baza – Splošna bolnišnica Celje,
3. učna baza – Splošna bolnišnica Slovenj Gradec,
4. učna baza – UKC Maribor,
5. učna baza – Pediatrična klinika Ljubljana,
6. učna baza – Splošna bolnišnica Nova Gorica,
7. učna baza – Splošna bolnišnica Novo mesto,
8. učna baza – Splošna bolnišnica Murska Sobota.

Okvirno število ur: 100 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Namen in cilj izobraževanja je udeležencem omogočiti pridobitev dodatnih teoretičnih in praktičnih znanj za strokovno izvajanje peritonealne in asistiranе peritonealne dialize.

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

a. Naslov: Preventivno delovanje sekcije v okviru svetovnega dneva ledvic 2019

Aktivnosti organizirajo in usklajujejo Zveza društev ledvičnih bolnikov, Slovensko nefrološko društvo in Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nefrologiji, dializi in transplantaciji.

Datum: februar 2019

Datum: Svetovni dan ledvic, 14. 3. 2019

Kraj: Ljubljana/Maribor

Okvirno število ur: 7,5 ure

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Za vse izobraževalce oziroma prostovoljce bosta pripravljena izobraževalni srečanja februarja v Ljubljani in Mariboru, na katerih se bodo podrobneje seznanili s splošnimi dejstvi o kronični ledvični bolezni pod sloganom: Kidney Health for Everyone Everywhere – Zdrave ledvic za vsakogar in povsod.

b. Naslov: 45. obletnica delovanja dializnega zdravljenja v Mariboru Sodelovanje pri slavnostnem dogodku in priprava predavanj skupaj z drugimi dializnimi centri v Sloveniji na temo nefrologije, dialize in transplantacije

Datum: 5.–6. april 2019

Kraj: Maribor, Hotel Habakuk, Pohorska ulica 59, 2000 Maribor

Okvirno število ur: 12 ur

3. Drugi dogodki strokovne sekcije

a. Naslov: Seja strokovne skupine na področju nacionalnih protokolov

- Izdelava NP s področja hemodialize – pregled pripravljenih protokolov
- Seja IO sekcije

Datum: november 2019 po dogovoru

Kraj: Ptuj, Potrčeva cesta 23, Ptuj 2250

Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Pregled pripravljenih osnutkov NP s področja hemodialize
- Seja IO – pregled aktivnosti v letu 2019, načrtovanje programa za leto 2020

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Ani Koroša, info@nefroloska-sekcija.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v nefrologiji, dializi in transplantaciji: Ana Koroša, mag. zdr. nege



Sekcija reševalcev v zdravstvu

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: TPO z AED

Datum: večkrat na mesec v letu 2019

Kraj: v večini krajev pokrivanja regijskih društev

Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Temeljni postopki oživljanja odraslih z uporabo AEDja
- Posebnosti pri oživljanju otrok
- Oživljanje – izjeme, zapora dihalne poti s tujkom
- Etično, moralna vprašanja in diskusija na primerih iz prakse
- Praktične vaje – vseh sklopov
- Pisno preverjanje
- Praktično preverjanje
- **Inštruktorji – predavatelji Sekcije reševalcev v zdravstvu**

b. Naslov: Oskrba dihalne poti in umetna ventilacija

Datum: 15. 2. 2019

Kraj: Pekre pri Mariboru

Okvirno število ur: 10 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Oskrba dih. poti v predbolnišničnem okolju – kaj in zakaj
- Začetni ukrepi oskrbe dih. poti
- Predihavanje z masko in dihalnim balonom ter postavitev I-gela
- RSI – kaj, zakaj in kako zdravstveni reševalec lahko pomaga?
- Ko se zaplete – težavna dihalna pot
- Ko gre po načrtih – priklon na ventilator, začetne nastavitve in monitoring intubiranega bolnika
- Posebnosti oskrbe dihalne poti pri otroku
- NIV – neinvazivna ventilacija
- Higijensko vzdrževanje pripomočkov za oskrbo dihalne poti in umetno ventilacijo
- Preverjanje znanja udeležencev

c. Naslov: Interpretacija EKG-ja v predbolnišničnem okolju

Datum: 14. 3. 2019

Kraj: Celje

Okvirno število ur: 10 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Snemanje EKG zapisa – triki, mrote in pasti
- Ocena srčnega ritma – postopek šestih korakov
- 12-kanalni EKG zapis – celosten pogled na srce
- ST spojnica
- Preverjanje znanja udeležencev
- EKG – primeri dobre prakse
- Učne delavnice

d. Naslov: Srečanje sodnikov in organizatorjev strokovno izobraževalnega tekmovanja ekip iz nujne medicinske pomoči **Datum:** 10. 4. 2019

Kraj: Zreče

Okvirno število ur: 10 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Povzetki iz organizacije srečanja 2018 in izzivi za 2019
- Predlogi za izboljšave dogodka
- Predlogi za pripravo izhodišč scenarijev za srečanje 2019
- Osnovni koncept priprave scenarija množične nesreče 2019
- Vprašanja in diskusija
- Delo v skupinah – oblikovanje predlogov scenarijev
- Prvo srečanje skupin in usklajitev predlogov scenarijev
- Delo v skupinah skupaj z organizatorji – oblikovanje scenarijev
- Končno srečanje skupin in zaključitev dokumentov
- Povzetki srečanja, strokovno izobraževalno tekmovanje ekip iz NMP kot produkt...

e. Naslov: Strokovno srečanje s posvetom vodij reševalnih služb **Datum:** 11.–12. 4. 2019

STROKOVNE SEKCIJE

Kraj: Zreče

Okvirno število ur: 16 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- I. SKLOP – VARNOST V NUJNI MEDICINSKI POMOČI IN REŠEVALNI SLUŽBI
- Preventiva in ukrepanje ob poškodbah in incidentih v reševalni službi, oblikovanje POBO
- Prihod na mesto dogodka, pregled mesta in odkrivanje nevarnosti
- Usposabljanje za varno delo in varno gibanje v primeru tehničnih intervencij
- Izvajanje naprednih postopkov oskrbe pri pacientu z vidika varnosti oseba
- II. SKLOP – OBRAVNAVA KONTAMINIRANEGA PACIENTA V NMP
- Dekontaminacija v primeru izpostavitve nevarni snovi – vloga gasilcev in NMP
- Pravilna uporaba osebne varovalne opreme v primeru sodelovanje v dekontaminacijski triazi
- Priprava reševalnega vozila in reševalcev za prevoz pacienta z nalezljivo boleznijo
- Kako prepoznati pacienta z nalezljivo boleznijo in načrt nadaljnjih ukrepov reševalca
- III. SKLOP – PRENOS PACIENTOV V NEOBIČAJNIH OKOLIŠČINAH
- Sodelovanje v helikopterski reševalni ekipi – kje je lahko ogrožena varnost
- Posebnosti varnosti pri reševanju na nevarni podlagi (smučiče, voda, led, višina)
- Skrb za varnost reševalca motorista – med vožnjo in na intervenciji
- Ali smo na nujni vožnji danes reševalci v vozilu bolj varni kot včasih
- IV. SKLOP – PRAKTIČNE DELAVNICE
- 2. DAN
- Reševalec med prenovo sistema – POSVET VODIJ
- V. SKLOP – SPREMEMBE NMP – ali bi lahko šlo hitreje
- Urgentni centri pri bolnišničnih delujejo – ali res ni več težav
- predavatelj še ni potrdil sodelovanja
- Ali bi lahko povečali razpoložljivost zdravnika v NMP
- Dispečerska služba zdravstva – prvo leto delovanja
- Izkušnje z uporabo novega triažnega kartona v NESREČI V KEMISU
- Nov triažni karton - uporabnost
- Analiza pilotnega projekta delovanja združene ekipe HNMP GRZS
- Izkušnje druge enote HNMP v Mariboru
- Usposabljanje za TPO – prvi posredovalci in zainteresirana družba
- Koordinacija in razvoj sistema NMP
- OKROGLA MIZA 'NALIJMO SI ČISTEGA VINA 2019'

f. Naslov: Imobilizacija s sodobnimi pripomočki

Datum: 16. 5. 2019

Kraj: Sežana, IC, URSZR

Okvirno število ur: 10 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Sodobna imobilizacija v predbolnišničnem okolju - pregled
- Učne delavnice in prikazi:
- Učna delavnica 1: Vratna opornica in zaščitna čelada
- Učna delavnica 2: Vakuumske opornice za okončine in opornice v roli
- Učna delavnica 3: Vakuumska blazina in prenos poškodovanca s sumom na poškodbo hrbtnice
- Učna delavnica 4: Zajemalna nosila z oporo za glavo ter medenični pas
- Učna delavnica 5: Steznik za imobilizacijo sedečega poškodovanca
- Učna delavnica 6: Deska za imobilizacijo otrok in otroški sedež
- Učna delavnica 7: Urgentni in hitri iznos poškodovanca
- Prikaz uporabe deske za reševanje iz vode in dolge deske za imobilizacijo
- Pisno preverjanje znanja

g. Naslov: XIII. strokovno izobraževalno tekmovanje ekip NMP

Datum: 12.–14. september 2019

Kraj: Rogla

Okvirno število ur: 48 ur

h. Naslov: Imobilizacija s sodobnimi pripomočki

Datum: 24. 10. 2019

Kraj: Sežana, IC, URSZR

Okvirno število ur: 10 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Sodobna imobilizacija v predbolnišničnem okolju - pregled
- Učne delavnice in prikazi:
- Učna delavnica 1: Vratna opornica in zaščitna čelada
- Učna delavnica 2: Vakuumske opornice za okončine in opornice v roli

- Učna delavnica 3: Vakuumska blazina in prenos poškodovanca s sumom na poškodbo hrtnice
- Učna delavnica 4: Zajemalna nosila z oporo za glavo ter medenični pas
- Učna delavnica 5: Steznik za imobilizacijo sedečega poškodovanca
- Učna delavnica 6: Deska za imobilizacijo otrok in otroški sedež
- Učna delavnica 7: Urgentni in hitri iznos poškodovanca
- Prikaz uporabe deske za reševanje iz vode in dolge deske za imobilizacijo
- Pisno preverjanje znanja

i. Naslov: Interpretacija EKG-ja v predbolnišničnem okolju

Datum: 14. 11. 2019

Kraj: Celje

Okvirno število ur: 10 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Snemanje EKG zapisa – triki, zmote in pasti
- Ocena srčnega ritma – postopek šestih korakov
- 12-kanalni EKG zapis – celosten pogled na srce
- ST spojnica
- Preverjanje znanja udeležencev
- EKG – primeri dobre prakse
- Učne delavnice

j. Naslov: Oskrba dihalne poti in umetna ventilacija

Datum: 28. 11. 2019

Kraj: Pekre pri Mariboru

Okvirno število ur: 10 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Oskrba dih. poti v predbolnišničnem okolju – kaj in zakaj
- Začetni ukrepi oskrbe dih. poti (Damjan Lešnik, mag. zdr. nege)
- Predihavanje z masko in dihalnim balonom ter vstavitev l-gela
- RSI – kaj, zakaj in kako zdravstveni reševalec lahko pomaga?
- Ko se zaplete – težavna dihalna pot
- Ko gre po načrtih – priklop na ventilator, začetne nastavitve in monitoring intubiranega bolnika
- Posebnosti oskrbe dihalne poti pri otroku
- NIV – neinvazivna ventilacija
- Higijensko vzdrževanje pripomočkov za oskrbo dihalne poti in umetno ventilacijo
- Preverjanje znanja udeležencev

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

a. Naslov: MRMI pri SZD

Datum: 24.–26. januar 2019

Kraj: Novo mesto

Okvirno število ur: 36 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Ukrepanje zdravstva ob velikih nesrečah
- <http://www.szd.si/sekcije-in-zdruzjenja/samostojne-sekcije-in-zdruzjenja/sekcija-uzvn-mrmi-ukrepanje-zdravstva-ob-velikih-nesrecah/>

b. Naslov: 26. mednarodni simpozij o urgentni medicini;

(SZUM, Sekcija MS in ZT v urgenci)

Datum: junij 2019

Kraj: Portorož

Okvirno število ur: 36 ur

3. Drugi dogodki strokovne sekcije

a. Naslov: Veleslalom reševalcev v zdravstvu

Datum: 16. 1. 2019

Kraj: Rogla

Vsi vabljeni predavatelji so priznani strokovnjaki v slovenskem prostoru in večina izhaja iz NMP.

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Danijelu Andoljšku, danijel.andoljssek@gmail.com ali tel. 031 380 286.

Predsednik Sekcije Reševalcev v zdravstvu:
Danijel Andoljšek



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Zdrava usta za zdravo telo

Datum: 5. in 6. april 2019

Kraj: naknadno

Okvirno število ur: 9 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Maksilofacialna in oralna kirurgija, parodontalna bolezen, ortodontija – nevidni zobni aparat, protetika – implantatno podprta totalna proteza, sestava v zobnih kremah ter belilna sredstva, sladkorna bolezen in ustno zdravje, motnje spanja, medsebojno sodelovanje v timu, osnovni principi mišic medeničnega dna, srednja zdravstvena šola – modul za zobno asistentko in GDPR – Uredba o varstvu osebnih podatkov.

b. Naslov: Srečanje izvajalk v zobozdravstveni vzgoji in preventivi

Datum: marec 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ure: 4 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Izvizi v zobozdravstveni vzgoji in preventivi

2. Drugi dogodki strokovne sekcije

a. Naslov: Strokovna ekscurzija

Datum: jeseni 2019

Kraj: naknadno

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Mariini Čok, 051/396/296 ali cok.marina@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v zobozdravstvu:
Marina Čok



Sekcija študentov zdravstvene nege in babištva

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Delovni vikend študentov zdravstvene nege in babištva

Datum: 12. 4. do 14. 4. 2019

Kraj: Debeli rtič

Okvirno število ur: 30 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Uporaba stetoskopa
- Žilni pristopi
- Defibrilacija/sinhrona elektrokonverzija
- ABCDE pristop
- Odčitavanje EKG-ja
- Oskrba ran
- Delavnice prve pomoči (simulacije)
- Delavnice nujne medicinske pomoči (simulacije)
- Komunikacija v timu
- Obravnava nasilnega psihiatričnega bolnika

b. Naslov: Okrogla miza Študent na praksi

Datum: 24. 2. 2019

Kraj: Zbornica – Zveza, Ljubljana

Okvirno število ur: 4 ure

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Na okrogli mizi bodo sodelovali predstavniki študentov, predstavniki kliničnih mentorjev (UKC) ter predstavniki fakultet.
- Možnost sodelovanja s Sekcijo medicinskih sester v vzgoji in izobraževanju.

c. Naslov: Medicinska sestra na zatožni klopi

Datum: 30. 5. 2018

Kraj: Maribor

Okvirno število ur: 4 ure

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Predstavitve pomena dokumentiranja
- Predstavitve primerov iz prakse

2. Drugi dogodki strokovne sekcije

a. Naslov: Dan medicinskih sester

Datum: 12. 5. 2019

Kraj: Maribor

Okvirno število ur:

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Promocija poklica in poslanstva medicinske sestre
- Promocija zdravja
- Promocijske stojnice

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Žigi Metelku, ziga.metelko12@gmail.com.

Predsednik Sekcije študentov zdravstvene nege in babištva:
Žiga Metelko, dipl. zn.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

Naslov: STERILIZACIJA, neviden člen zdravstva

Datum: 28. in 29. marec 2019

Kraj: Terme Zreče

Okvirno število ur: 16 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Osnove reprocesiranja z vidika kakovosti (steripartner, Hamburg)
- Nadzor nad postopki sterilizacije
- Tehnične zahteve za prostore in opremo v sterilizaciji (validacija, varnostne in kakovostne zahteve za prostorsko ureditev)
- Zaposleni v sterilizacijah (cepljenje, obremenitve, motivacija)

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

Naslov: Specialna znanja v sterilizaciji

Datum: februar 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 100 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Specialna znanja s higiensko epidemiološkega področja
- Osnove sterilizacijskega procesa – študij literature (individualno delo) in razlaga mentorja ur
- Osnove čiščenja in dezinfekcije
- Ovojnjina
- Osnove sterilizacije
- Osnove ravnanja z instrumenti v procesu reprocesiranja
- Zdravje in varnost pri delu
- Praktično usposabljanje (70 ur)

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Nataši Piletič, natasa.piletic@sb-nm.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji:
Nataša Piletič, dipl. m. s.

Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v hematologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Prehrana hemato-onkoloških bolnikov

Datum: 5. in 6. 4. 2019

Kraj: Zreče

Okvirno število ur: 6 ur

b. Naslov: dvodnevni seminar

Datum: oktober

Kraj: Olimje

Okvirno število ur: 6 ur

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Boštjanu Jovanu, bostjanjovan@gmail.com.

Podpredsednik Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v hematologiji:
Boštjan Jovan, dipl. zn.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v urgenci

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: 3. strokovno srečanje triažnih medicinskih sester

Datum: 31. januar 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Izobraževanje, izvajanje in nadzor triaže
- Triažni primeri iz prakse
- Novosti

b. Naslov: Triaža v sistemu nujne medicinske pomoči v Republiki Sloveniji – tečaj triaže po načelih Manchestrskega triažnega sistema

Datum: 14.–16. marec 2019 in 26.–28. september 2019

Kraj: Otočec, Šmarješke Toplice

Okvirno število ur: 24 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Osnovni principi Manchestrške triaže, splošni in specifični triažni algoritmi, posebnosti triaže pri otrocih, primeri triažnih algoritmov, triaža pri množičnih nesrečah ...
- Ovrednotenje, dokumentiranje in nadzor triažnega procesa, kompetence triažne MS, e-triaža ...
- Učne delavnice, pisni in praktični izpit

c. Naslov: Prepoznava življenjsko ogroženega pacienta in reanimacija

Datum: 12. april 2019

Kraj: Izola

Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Pristop, prepoznavna in ukrepanje pri srčnem zastoj pri odraslih in otrocih, uporaba AED, ukrepi pri tujkih v zgornjih dihalnih poteh, kdaj in koga oživljamo drugače, etične dileme pri obravnavi življenjsko ogroženih pacientov in reanimaciji, pripomočki pri oživljanju ...
- 3 strokovne teme s področja obravnave življenjsko ogroženih pacientov oz. reanimacije
- Učne delavnice, pisni in praktični izpit

d. Naslov: Urgentni pacient

Datum: 17.–18. oktober 2019

Kraj: Čatež

Okvirno število ur: 20 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Kakovost in varnost v urgentni dejavnosti, etične dileme, oživljanje, obravnava urgentnih stanj iz različnih kliničnih področij, imobilizacija, sprejem in predaja pacientov, delo s svojci ...
- Novosti in izzivi v obravnavi urgentnih pacientov, proste teme in prikazi primerov
- Učne delavnice

e. Naslov: Tečaj ATCN (Tečaj dodatnih postopkov zdravstvene nege pri obravnavi ogroženega poškodovanca)

Datum: jesen 2019

Kraj: Mariborsko Pohorje

Okvirno število ur: 25 ur

- Podrobnejša opredelitev srečanja:
- ABCDE pristop, oskrba dihalne poti, različna šokovna stanja, poškodbe prsnega koša, trebuha, glave, mišičnoskeletnega sistema, hrbtenice in hrbtenjače, poškodbe zaradi opeklin/omrzlin, poškodbe pri nosečnicah, otrocih in starostnikih, transport do dokončne oskrbe ...
- Učne delavnice in pisni ter praktični izpit

2. Sodelovanje pri organizaciji srečanj

a. Naslov: Kongres EFCNa (European federation of Critical Care Nurses associations)

Datum: 13.–16. februar 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 17 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Bolečina, delirij
- V družini usmerjena zdravstvena oskrba
- Izobraževanje
- Oskrba dihalnih poti
- Paliativa
- Zgodnja imobilizacija
- Raziskovanje
- Organizacija intenzivnih terapij
- Preprečevanje z zdravstvom povezanih okužb
- Varnost
- Pooperacijska zdravstvena nega
- Kakovost
- Spanje v intenzivni terapiji

b. Naslov: 26. mednarodni simpozij o urgentni medicini

Datum: 13.–15. junij 2019

Kraj: Portorož

Okvirno število ur: 26 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Obravnava različnih nujnih stanj, oživljanje, sistem NMP v Sloveniji, praktično usposabljanje in učne delavnice, proste teme in prikazi primerov, zdravstvena oskrba in nega pri obravnavi nujnih stanj, poškodbe, zastrupitve ...

3. Drugi dogodki strokovne sekcije

a. Naslov: EuSEN Conference (European Society for Emergency Nursing)

Datum: 24. maj 2019

Kraj: Bruselj

Podrobnejša opredelitev srečanja (tematski sklopi, naslovi predavanj, osrednja tema ...)

- Triaža in management, obravnava starostnikov na urgentnih oddelkih, nasilje, zlorabe otrok in starostnikov, obravnava otrok, poškodbe ...
- Sodelovanje različnih strokovnih združenj širom Evrope

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Vidi Bračko (vida.bracko@gmail.com).

Predsednica Sekcije MS in ZT v urgenci:
Vida Bračko

STROKOVNE SEKCIJE



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v dermatovenerologiji

- Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - Naslov:** Redke bolezni v dermatovenerologiji
Datum: 12. 4. 2019
Kraj: Eco Hotel, Bohinj
Okvirno število ur: 6 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:
 - Bulozna epidermoliza
 - Mb. Lyell
 - Erythema nodosum ...

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Mojci Vreček, mojca.vrecek@kclj.si.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v dermatovenerologiji: Mojca Vreček, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na internistično infektološkem področju

- Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - Naslov:** Zdravstvena nega bolnika, ki prejema protimikrobna zdravila
Datum: 14. in 15. marec 2019
Kraj: naknadno
Okvirno število ur: 12 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:
 - Načela predpisovanja antibiotikov in delovanje komisije za antibiotike
 - Stranski učinki antibiotikov, večkratno odporne bakterije
 - Zdravstvena nega odraslega bolnika, ki prejema antibiotik
 - Zdravstvena nega otroka, ki prejema antibiotik
 - Kakovost in varnost, novi standardi pri NGS
 - Priprava antibiotikov za intravenozno aplikacijo ter aplikacija antibiotikov
 - Kompatibilnost antibiotikov z nosilnimi infuzijskimi raztopinami
 - Zapleti intravenoznih kanalov povezani z aplikacijo antibiotikov
 - Varovanje žil in izbira primerne venskega dostopa za aplikacijo antibiotikov
 - Algoritem pri težkem venskem dostopu
 - Antibiotiki v kontinuiranih infuzijah
 - Inhalacijski antibiotiki, aplikacija
 - Rokovanje s CVK

Delavnice:

- Rokovanje s podkožno valvulo
- Transport biološkega materiala
- Odvzem krvi in hemokultur

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so

na voljo pri Veroniki Jagodic Bašič, e-mail: veronika.jagodic@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov na internistično infektološkem področju: Veronika Jagodic Bašič, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v socialnih zavodih

- Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - Naslov:** Nevrološka zdravstvena nega in oskrba v institucionalnem varstvu
Datum: 29. 3. 2019
Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 7 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:
 - Nevrološke bolezni
 - Nevrološka zdravstvena nega in oskrba
 - Nevrološka rehabilitacija

b. Naslov: Duhovnost v zdravstveni negi
Datum: 10. 10. 2019

Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 3 ure

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Delavnica: Kaj je duhovnost in duhovnost v praksi zdravstvene nege

c. Naslov: Srečanje vodij ZN v institucionalnem varstvu
Datum: 4. 6. 2019

Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 6 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Naslov srečanja: Zdravstvena nega in oskrba v institucionalnem varstvu: danes in jutri

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Gabrijeli Valenčič, gabrijela.valencic@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v socialnih zavodih: Gabrijela Valenčič, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji

- Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - Naslov:** Koronarna bolezen, bolezen perifernih arterij
Datum: 31. 5. 2019 in 1. 6. 2019
Kraj: Terme Šmarješke Toplice
Okvirno število ur: 14 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Invazivna koronarna diagnostika
- Novosti na področju periferne arterijske bolezni žil
- Komunikacija v zdravstveni negi

b. Naslov: Celostna obravnava pacienta s srčnim popuščanjem
Datum: 13. april 2019

Kraj: Velenje
Okvirno število ur: 7 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Nefarmakološko zdravljenje SP
- Farmakološko zdravljenje SP
- Obravnava pacienta s strani dietetika, psihologa in fizioterapevta
- Opolnomočenje pacientov za samovođenje bolezni

- Sodelovanje pri organizaciji srečanj

a. Naslov: Aritmije/pacing 2019
Datum: oktober 2019

Kraj: Brdo pri Kranju
Okvirno število ur: 5 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Predstavitve novosti s področja elektrostimulacije
- Specialna znanja s področja elektrostimulacije
- Izkušnje MS iz različnih PM ambulant na slovenskem območju

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Ireni Trampuš, e-pošta: irena.trampus@kclj.si.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v kardiologiji in angiologiji: Irena Trampuš, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester v managementu

- Samostojno organizirana strokovna srečanja
 - Naslov:** Sodelovanje kliničnega okolja in izobraževalnih institucij
Datum: marec 2019
Kraj: Ljubljana
Okvirno število ur: 8 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:
 - Pričakovanja študentov in novozaposlenih od kliničnega okolja
 - Kakšen je dober mentor
 - Pričakovanja izobraževalnih institucij od kliničnega okolja
 - Pogoji za dobro mentorstvo
 - Okrogla miza Kako zagotoviti učinkovite sodelavce
 - Naslov:** Ravnanje z ljudmi pri delu
Datum: 23. 5. 2019
Kraj: Gorenjska
Okvirno število ur: 8 ur
Podrobnejša opredelitev srečanja:
 - Obremitve v ZN
 - Ali sploh želimo delati v ZN
 - Kako motivirati sodelavce in kako kreirati spodbudno okolje

STROKOVNE SEKCIJE

- Jamranje in vpliv na našo učinkovitost
- Nasilje v ZN

c. Naslov: Kategorizacija zahtevnosti bolnišnične ZN – učne delavnice

Datum: naknadno

Kraj: /

Okvirno število (pedagoških) ur: 4 ure

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Protokol slovenske kategorizacije zahtevnosti bolnišnične ZN: pomen izvajanja, vsebinski opis kategorij in meril
- Kadrovske normativi za izvajanje ZN v bolnišnici
- Odstopanja pri izvajanju kategorizacije zahtevnosti
- Nadzori izvajanja kategorizacije zahtevnosti ZN
- Praktična uporaba kategorizacije zahtevnosti ZN – primeri iz prakse

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri dr. Saši Kadivec, e-pošta: sasa.kadivec1@gmail.com.

Predsednica Sekcije medicinskih sester v managementu:
dr. Saša Kadivec



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v neurologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Pogoste in redke nevrološke bolezni

Datum: 15. 11. 2018

Kraj: Terme Dobrna

Okvirno število ur: 8 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Možganska kap
- Epilepsija
- Redke nevrološke bolezni

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Maji Medvešček Smrekar, maja.medvescek@kclj.si.

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v neurologiji:
Maja Medvešček Smrekar



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v otorinolaringologiji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Celostna zdravstvena nega otroka pri ORL posegih

Datum: 8. 3. 2019

Kraj: naknadno

Okvirno število ur: 6 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Anatomija, fiziologija, patologija, ZN otroka pred in po ORL posegih, pomen cepljenja otrok

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri Matjažu Mrharju, matjaz.mrhar1@siol.net.

Predsednik Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v otorinolaringologiji:
Matjaž Mrhar, dipl. zn.

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Specialna znanja iz paliativne oskrbe za medicinske sestre

Datum: od 28. septembra 2019 do 25. januarja 2020 (vsako 2. soboto)

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 120 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Principi paliativne oskrbe nekoč in danes, razvoj pri nas in v svetu, organizacija paliativne oskrbe v Sloveniji
- Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje simptomov
- Urgentna stanja v paliativni oskrbi
- Paliativna oskrba ob koncu življenja in oskrba umrlega
- Komunikacija z bolnikom in svojci v paliativni oskrbi in s člani paliativnega tima
- Celostna obravnava v paliativni oskrbi
- Psihološka in socialna podpora
- Duhovna oskrba
- Etične dileme ob koncu življenja
- Žalovanje
- Preprečevanje izgorevanja pri zaposlenih
- Podpora neformalnim oskrbovalcem neozdravljivo bolnih
- Pediatrična paliativna oskrba
- Praktično usposabljanje v učni bazi

b. Naslov: Duhovna oskrba

Datum: 16. maj 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 3 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

Duhovnost je pomembna dimenzija človekovega življenja. Osredotočanje na lastno duhovnost spodbuja pozitiven odnos do zdravja, okrepi dobro počutje in izboljša kakovost življenja. Pri svojem delu se zdravstveni delavci srečujemo z bolniki z neozdravljivo boleznijo in z njihovimi svojci, spremljamo njihove stiske, strahove in osamljenost. V želji, da bi se približali sočloveku, je treba pogledati globlje vase in raziskati lastno notranjost. Drugemu lahko damo le tisto, kar imamo sami.

c. Naslov: Aromaterapija (delavnica)

Datum: 5. 12. 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 3 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Kaj je aromaterapija
- Vrste aromaterapije
- Uporabnost aromaterapije
- Uporabnost aromaterapije v zdravstveni negi

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri: judita.slak@klinika-golnik.si

Predsednica Delovne skupine:
Judita Slak, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji in gastroenterologiji

Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Učna delavnica »Perkutana endoskopska gastrotomija«

Datum: 18. 2. 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 5 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Anatomija in patofiziologija zgornjih prebavil
- Indikacije za vstavev PEG
- Izvedba posega
- Zapleti
- Navodila za ravnanje s PEG
- Praktični prikaz,vaje

b. Naslov: Učna delavnica »Reprocesiranje v endoskopiji«

Datum: 18. 3. 2019

Kraj: Olympus Czech group, podružnica Ljubljana, Litijska cesta

Okvirno število ur: 5 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Dekontaminacija in mehanično čiščenje upogljivih endoskopov
- Ročno in strojno razkuževanje endoskopov
- Shranjevanje endoskopov
- Priprava endoskopskih pripomočkov za ponovno uporabo
- Sledenje
- Delavnica izvedbe postopkov

c. Naslov: učna delavnica »Mikrobiološki nadzor v endoskopiji«

Datum: 15. 4. 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 4 ure

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Mikrobiološko vzorčenje endoskopov
- Interpretacija rezultatov
- Praktičen prikaz, vaje
- Diskusija

d. Naslov: strokovni seminar »Terapevtski posegi v endoskopiji«

Datum: 24. - 25. 5. 2019

Kraj: Rogaška Slatina

Okvirno število ur: 12 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Posegi pri ERCP
- Vstavev samoraztezne opornice
- Ligation varic

STROKOVNE SEKCIJE

- Uporaba osebne varovalne opreme v endoskopiji
- komunikacija v endoskopiji
- pravilni položaji pri delu v endoskopiji

e. Naslov: učna delavnica »Polipektomija«
Datum: 23. 9. 2019

Kraj: Olympus Czech group, podružnica Ljubljana, Litijska cesta

Okvirno število ur: 5 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Vrste polipov
- Načini polipektomije
- Vrste in izbira pripomočkov
- Zapleti
- Praktične vaje na modelih

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri: Tatjana Gjergjek, e-pošta gjergjek.tatjana@gmail.com

Predsednica Sekcije medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v endoskopiji in gastroenterologiji:

Tatjana Gjergjek, dipl. m. s.



Sekcija medicinskih sester v promociji zdravja in zdravstveni vzgoji

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Dobra drža/Pokončna drža

Datum: 16. 1. 2019

Kraj: Zbornica Zveza - predavalnica

Okvirno število ur: 6 ur

- Popoldanska učna delavnica za izvajalce Vzgoje za zdravje 1. in 2. stebra za delo z učenci 3. razredov ob sistematskih pregledih in v razredih
- Okvirni naslovi predavanj in učnih delavnic: Predstavitev in analiza po BPS sistemu, Anatomija drža, učenje in izvedba vaj na stolu...

b. Naslov: Vzgoja za zdravo spolnost

Datum: 14. 2. 2019

Kraj: objavimo naknadno

Okvirno število ur: 9 ur

- Strokovno srečanje z učnimi delavnicami je namenjeno izvajalcem/kam Vzgoje za zdravje ob sistematskih pregledih in v osnovnih šolah.
- Naslovi predavanj: Psihološki vidik odraščanja, Kako komunicirati z mladostnikom o spolnosti, Spolne zlorabe, Spolno prenosljive bolezni, Kontracepcija za mlade
- Učne delavnice: Izkušnje na področju informiranja staršev o pomenu cepljenja proti HPV, Spolna vzgoja za mladostnike s posebnimi potrebami, Kontracepcijske metode...

c. Naslov: TPO z uporabo defibrilatorja

Datum: 27. 3. 2019

Kraj: Zbornica Zveza - predavalnica

Okvirno število ur: 6 ur

Popoldanska učna delavnica za opolnomočenje izvajalcev 2. stebra za delo z učenci 8. razredov v osnovnih šolah.

- Naslovi predavanj: Zakaj se spleča učenje TPO pri osnovnošolcih?, TPO z uporabo defibrilatorja, logoritem, Posebnost pri oživiljanju otrok in nujna stanja pri otrocih,
- Praktične veščine za izvajanje TPO in pedagoški pristop za delo z otroki

d. Naslov: Kako skrbimo za zdravje – sprememba vedenjskega sloga odraslih

Datum: 13. 6. 2019

Kraj: Slovensko primorje

Okvirno število ur: 9 ur

Okvirni naslovi predavanj in učnih delavnic:

- Obvladovanje stresa, Kopičenje nezdravih življenjskih vzorcev in tvegana vedenja, S sladkorno boleznijo skozi življenje, Telovadba za nosečnice, Cepljenje odraslih ...

2. Sodelovanje z Zbornico-Zvezo in Sekcijo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v pulmologiji

a. Naslov: Svetovni dan brez /e cigarete

Datum: 31. 5. 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 6 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Zmanjševanje škode rabe tobaka
- Odpri dialog za in proti elektronskim cigaretam

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri: Majdi Šmit, sekcijapzzv@gmail.com

Predsednica Sekcije medicinskih sester v promociji zdravja in zdravstveni vzgoji:
Majda Šmit, dipl. m. s.

Stalna delovna skupina za paliativno zdravstveno nego

1. Samostojno organizirana strokovna srečanja

a. Naslov: Specialna znanja iz paliativne oskrbe za medicinske sestre

Datum: od 28. septembra 2019 do 25. januarja 2020 (vsako 2. soboto)

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 120 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Principi paliativne oskrbe nekoč in danes, razvoj pri nas in v svetu, organizacija paliativne oskrbe v Sloveniji
- Ocenjevanje, preprečevanje in lajšanje simptomov
- Urgentna stanja v paliativni oskrbi
- Paliativna oskrba ob koncu življenja in oskrba umrlega
- Komunikacija z bolnikom in svojci v paliativni oskrbi in s člani paliativnega tima
- Celostna obravnava v paliativni oskrbi
- Psihološka in socialna podpora
- Duhovna oskrba
- Etične dileme ob koncu življenja
- Žalovanje
- Preprečevanje izgorevanja pri zaposlenih
- Podpora neformalnim oskrbovalcem neozdravljivo bolnih
- Pediatrična paliativna oskrba
- Praktično usposabljanje v učni bazi

b. Naslov: Duhovna oskrba

Datum: 16. maj 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 3 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

Duhovnost je pomembna dimenzija človekovega življenja. Osredotočanje na lastno duhovnost spodbuja pozitiven odnos do zdravja, okrepi dobro počutje in izboljša kakovost življenja. Pri svojem delu se zdravstveni delavci srečujemo z bolniki z neozdravljivo boleznijo in z njihovimi svojci, spremljamo njihove stiske, strahove in osamljenost. V želji, da bi se približali sočloveku, je treba pogledati globlje vase in raziskati lastno notranjost. Drugemu lahko damo le tisto, kar imamo sami.

c. Naslov: Aromaterapija (delavnica)

Datum: 5. 12. 2019

Kraj: Ljubljana

Okvirno število ur: 3 ur

Podrobnejša opredelitev srečanja:

- Kaj je aromaterapija
- Vrste aromaterapije
- Uporabnost aromaterapije
- Uporabnost aromaterapije v zdravstveni negi

Dodatne informacije o strokovnih dogodkih so na voljo pri: judita.slak@klinika-golnik.si

Predsednica Delovne skupine:
Judita Slak, dipl. m. s.





17. november 2018

Kongresni center Brdo pri Kranju



Starostnik

Medicina, farmakologija, empatija.

Informacije in prijava:
www.edumedic.si

PROGRAM

- Izzivi, ki jih prinaša starost
- Starostnik in zdravila
- Moško zdravje
- Varnost antikoagulacijskih zdravil
- Kako izboljšati uspehe zdravljenja
- Stari bolniki s KOPB in sodelovanje
- EMG pri starostnikih
- Fizioterapija pri starostnikih
- Podhranjenost starostnikov
- Starostnik v ambulantni družinski medicine
- Zaviranje pred ciljem
- Simpoziji
- Razprave